

Lupp 2021

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken

Ludvika

ENKÄTFABRIKEN

LUDVIKA
KOMMUN

“Låt unga vara med och bestämma om saker som påverkar deras liv.”

– Kille, högstadiet

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Bakgrund och syfte	6
A. Bakgrundsfrågor	8
B. Fritid	12
C. Skola	25
D. Politik och samhälle	40
E. Trygghet	55
F. Hälsa	64
G. Arbete	78
H. Framtid	82
Referenslista	93

**Innehållet i rapporten
är färgkodat!**

Hitta den del du vill läsa
genom att titta på fär-
gen i avsnittets kant.

Sammanfattning

Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning i kommunernas arbete i alla förvaltningar och områden. Både barnkonventionen och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som tas, som på något sätt rör barn och unga, alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv.

I Sverige beslutade riksdagen år 2014 om en ny ungdomspolitik. De nya målen för ungdomspolitiken är att alla ungdomar (mellan 13 och 25 år) ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Alla beslut som tas och insatser som genomförs rörande unga ska utgå från dessa perspektiv. Tre prioriterade områden har även tagits fram i det ungdomspolitiska handlingsprogrammet och dessa är: ungdomars inflytande, egen försörjning och psykisk hälsa.

Vi rekommenderar att man läser hela rapporten för att få en mer heltäckande bild av ungdomarnas livsvillkor i Ludvika kommun. Några korta sammanfattade reflektioner presenteras dock här i några utvalda områden.

Fritiden i Ludvika

- Majoriteten av ungdomarna i Ludvika är nöjda med sin fritid totalt sett. Andelen tjejer som är nöjda med fritiden har dock minskat sedan 2020 och tjejerna är i år mindre nöjda än killarna med sin fritid. Totalt svarar 84 % i år att de är nöjda med fritiden. 58 % totalt svarar att det finns väldigt eller ganska mycket att göra på fritiden.
- Vi ser också att gymnasieungdomarna är mindre nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter än vad högstadieungdomarna är. Gymnasieungdomarna har även i högre grad än högstadieungdomarna svarat att de saknar fritidsaktiviteter där de bor, speciellt tjejerna. Ungdomarna i Ludvika saknar fritidsaktiviteter i högre grad än rikssnittet.
- Tjejer och killar tränar/idrottar och är ute i naturen i ungefär lika stor grad, men killar spelar i klart högre grad data-, online-, eller tv-spel. Tjejer svarar däremot i högre grad att de spelar teater/gör musik eller dansar, läser samt håller på med foto, film, tecknar eller liknande. Det finns även skillnader när det kommer till var ungdomarna brukar träffas. Bland annat träffas tjejer i högre grad hemma hos varandra, medan killar i högre grad träffas utomhus och i samband med idrott.

Skola

- En hög andel av ungdomarna i Ludvika svarar att de är nöjda med skolan totalt sett. Tjejerna i högstadiet är dock mindre nöjda än övriga unga. En hög andel är också nöjda med centrala aspekter som undervisningen och lärarna.
- Det framgår dock att högstadieungdomarna i Ludvika är mindre nöjda än gymnasieungdomarna med flera skolaspekter. I flertalet frågor är även högstadieungdomarna i Ludvika mindre nöjda än rikssnittet. Högstadieungdomarna i Ludvika svarar även i högre grad än rikssnittet att rasism, sexuella trakasserier och våld förekommer på skolan. Skillnaden är störst avseende våld. 38 % av högstadieungdomarna i Ludvika svarar att våld förekommer, i rikssnittet är andelen 22 %. Andelen högstadieungdomar som instämmer i att våld och sexuella trakasserier förekommer har även ökat sedan år 2020.
- Gymnasieungdomarna i Ludvika är klart nöjdare än rikssnittet vad gäller skolmaten.

Delaktighet och inflytande

- 40 % av högstadieungdomarna och 43 % av gymnasieungdomarna svarar att de vill vara med och påverka i kommunen. Tjejer vill påverka i högre grad än killar. Andelen killar som vill påverka har även minskat jämfört med 2020, och könsskillnaden är därmed större i år än tidigare.
- Det vanligaste sättet att engagera sig genom att gilla eller dela inlägg om samhällsfrågor eller politik på internet.
- Unga i Ludvika har ett relativt högt förtroende för vuxna i allmänhet (57-62 %). Unga i Ludvika har dock ett lägre förtroende för vuxna i år jämfört med 2020. Förtroendet för politiker är lägre, 39 % av högstadieungdomarna och 24 % av gymnasieungdomarna har ett ganska eller mycket stort förtroende för politiker. Detta är lägre än i rikssnittet.
- Andelen killar som ser sig ha möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen har ökat sedan 2020. Andelen tjejer är därmed på en liknande nivå som tidigare, och till skillnad från år 2020 ser sig killar i högre grad än tjejer ha goda möjligheter att föra fram sina åsikter.

Trygghet och utsatthet

- En stor majoritet av ungdomarna är oftast eller alltid trygga på samtliga platser i kommunen. Tryggheten är dock lägre på stan/i centrum, på ungdomens hus/fritidsgård eller liknande och i kollektivtrafiken, främst bland tjejer. Bland tjejerna känner sig 46-54 % trygga i kollektivtrafiken, medan motsvarande andel bland killarna är 74-87 %. Ungdomarna i Ludvika känner sig även klart mindre trygga än rikssnittet i kollektivtrafiken. Detta gäller både högstadiet och gymnasiet.
- Vad gäller utsatthet för mobbning har 31 % av högstadieungdomarna och 25 % av gymnasieungdomarna utsatts de senaste sex månaderna. Detta är något högre än rikssnittet. Andelen som utsatts har även ökat sedan 2020, både bland killar och bland tjejer. Unga i Ludvika har även utsatts för orättvis behandling i något högre grad än rikssnittet.

Ungas hälsa i Ludvika

- Totalt svarar 62 % av högstadieungdomarna och 56 % av gymnasieungdomarna i Ludvika att de mår mycket eller ganska bra. Tjejer mår sämre än vad killar gör, och könsskillnaden i frågan syns i högstadiet. 50 % av högstadietjejerna svarar att de mår bra, jämfört med 76 % av högstadiekillarna. I gymnasiet är könsskillnaderna mindre och 52-60 % svarar att de mår bra. Andelen unga som mår bra har dock minskat över tid, både bland tjejer och killar men mest bland tjejer.
- Andelen unga i Ludvika som känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare är 71 % bland gymnasietjejerna och 59 % bland högstadietjejerna. Motsvarande andel bland killarna är 36-38 %. Tjejer upplever även i högst grad besvär med nedstämdhet, huvudvärk, magont och svårigheter att somna. Andelen ungdomar som upplever flertalet besvär är på en högre nivå än rikssnittet, och andelen unga som känner sig stressade har även ökat jämfört med 2020.
- Tjejer uppger även i högre grad än killar att deras psykiska och fysiska hälsa blivit sämre på grund av Corona-pandemin.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning har år 2020 genomförts i Ludvika på högstadiet samt i gymnasiet. Undersökningen genomfördes under hösten 2021 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunen och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Ludvika.

Lupp står för lokal uppföljning av ungdomspolitiken och startades av MUCF år 2001. Lupp är en enkät som ska ge kommuner, stadsdelar eller regioner kunskap om ungas situation. MUCF erbjuder enkäten för att stötta kommuner i utvecklingen av ungdomspolitiken. Meningen är att beslut som berör unga i kommuner ska bygga på aktuell kunskap om ungas situation, erfarenheter och åsikter. Lupp-enkäten erbjuds inom tre åldersgrupper: högstadiet 13-16 år, gymnasiet 16-19 år och unga vuxna 19-25 år.

Svarsfrekvens

I årets undersökning har 244 av 299 elever på högstadiet i Ludvika svarat på enkäten, vilket ger en svarsfrekvens om 82 %. 185 av 310 gymnasieelever har svarat på enkäten år 2021. Svarsfrekvensen för gymnasiet är 60 %.

*Svarsfrekvensen
är 82 % på
högstadiet och
60 % på gymnasiet*

I den här typen av skolundersökningar beror bortfallet ofta på att hela klasser inte har haft möjlighet att delta i enkäten eller att elever varit sjuka.

Skolorna i Ludvika som deltog var: Kyrkskolan, Lorensbergskolan, Smedenskolan, Malmenskolan, Högbergskolan och Hitachigymnasiet.

Bortfallsanalys

För vissa frågor finns det internt bortfall, det vill säga att ungdomar på grund av olika anledningar valt att inte besvara en viss fråga i enkäten. Det rör sig oftast om några få procent, men varierar något mellan frågorna. Det kan exempelvis bero på att elever bedömt en fråga som irrelevant eller att det har rört sig om känsliga frågor. Detta är dock vanligt förekommande i undersökningar likt denna.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på ålder samt kön. Jämförelser, inte bara för kön utan även med avseende på andra faktorer, möjliggör en större förståelse för huruvida alla ungdomar har lika villkor och möjligheter i samhället. Denna kunskap är viktig för att kunna arbeta vidare med förändring och för att anpassa insatserna. Observera att nedbrytningar endast redovisas om minst 10 personer har svarat i den aktuella gruppen.

Jämförelser görs även över tid, med Lupp-resultatet i Ludvika år 2019 och 2020. Dessa

jämförelser görs i utvalda frågor.

I enkäten finns en fråga om respondenternas könsidentitet. Utöver alternativen kille och tjej fanns även alternativet "annan könsidentitet". Att vi endast redovisar skillnader mellan de som identifierar sig som killar eller tjejer beror på att de som svarat "annan könsidentitet" är väldigt få till antalet.

Jämförelser med rikssnitt för Lupp 2021

I den löpande texten samt i tabeller berörs även jämförelser med rikssnittet för Lupp (de kommuner som genomfört Lupp år 2021). Rikssnittet är dock inget nationellt snitt för alla kommuner, utan innefattar endast de kommuner som deltog i Lupp år 2021. Trots att en sådan jämförelse har vissa brister kan det vara fördelaktigt att kunna se kommunens resultat i förhållande till en större kontext.

I rapporten tas rikssnittet upp i de utvalda frågor där det anses vara relevant att jämföra resultatet.

Läsanvisningar

Rapporten är indelad tematiskt i de områden som finns i Lupp-enkäten: A. Bakgrundsfrågor, B. Fritid, C. Skola, D. Politik och samhälle E. Trygghet, F. Hälsa, G. Arbete och H. Framtid.

För att göra materialet mer överskådligt tas de mest relevanta jämförelserna och nedbrytningarna fram. Vad som även kan vara viktigt att uppmärksamma är att en del svarsalternativ uteslutits i redovisningen. Detta har gjorts för att göra resultatet mer överskådligt. Observera också att vissa diagram redovisar resultatet totalt eller totalt per kön.

Notera även att maskinella avrundningar kan förekomma i rapporten. Det handlar då om enstaka procent.

A. Bakgrundsfrågor

Frågor om bakgrund och familj

I den första delen ställdes några frågor om ungdomarna och deras familj.

Som det framgår nedan är 56 % av de som besvarat Lupp-enkäten tjejer och 43 % killar. Totalt sett svarar 13 % att de har en långvarig nedsatt funktion eller sjukdom.

I tabell A5 på nästa sida framgår det att bland ungdomarna som svarat är 80 % själva födda i Sverige.

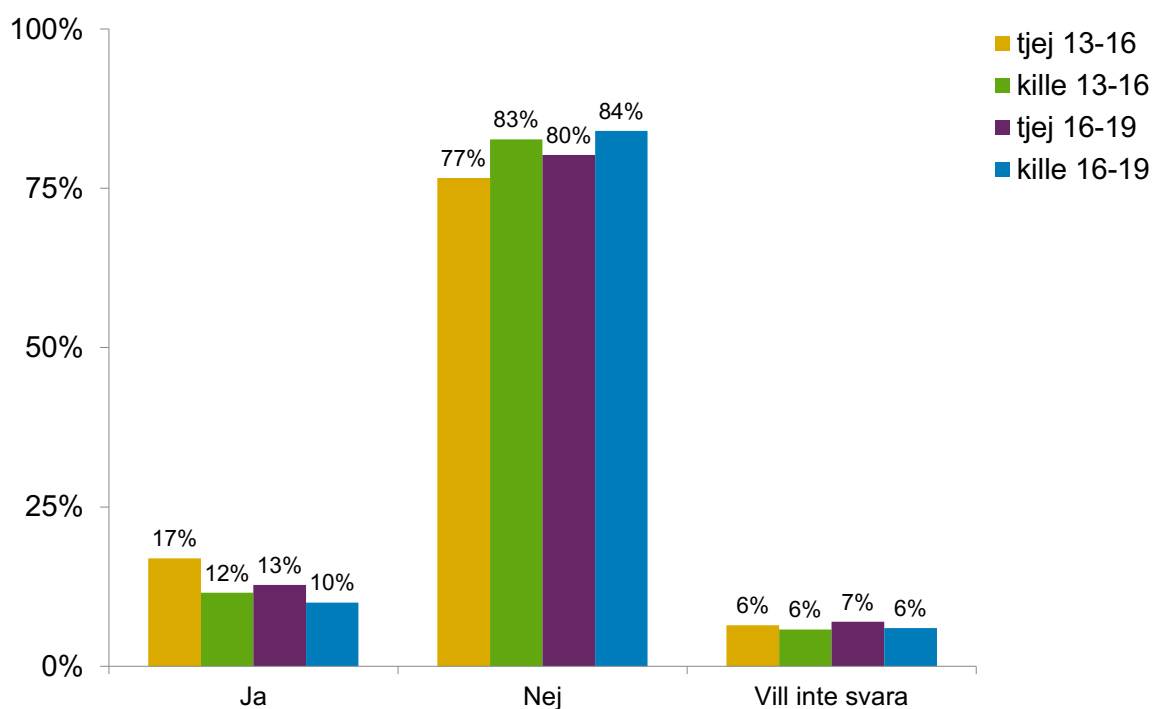
Om de svarande:

*13% totalt har en
långvarig nedsatt
funktion*

*56% tjejer
43% killar
1% annan könstillhörighet*

*82% Heterosexuella
2% Homosexuella
5% Bisexuella
11% Övrigt/annat/
vill ej svara*

A4. Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

A5. Var är du och dina föräldrar födda?

	Sverige	Norden	Europa	Utanför Europa
Du själv	80%	0%	2%	18%
Förälder A	71%	2%	5%	22%
Förälder B	70%	2%	6%	23%

A5a. Du angav att du inte var född i Sverige. Hur länge har du bott här?

	Procent
10 år eller längre	17%
4-9 år	67%
0-3 år	16%

A6. Vad gör din/dina föräldrar huvudsakligen?

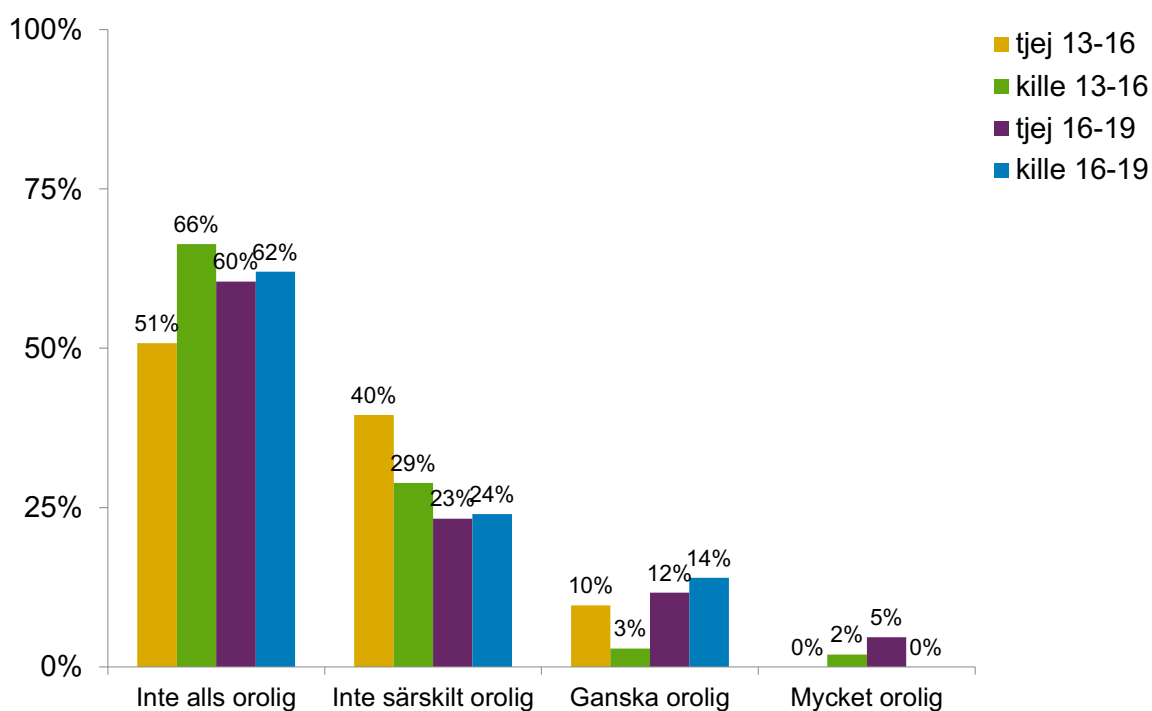
	Förälder a	Förälder b
Arbetar	84%	78%
Studerar	8%	6%
Föräldraledig	1%	1%
Arbetslös	1%	3%
Långtidsjukskriven/sjukpensionär	1%	2%
Ålderspensionär	1%	0%
Annat	2%	4%
Vet inte	3%	5%

Ekonomi

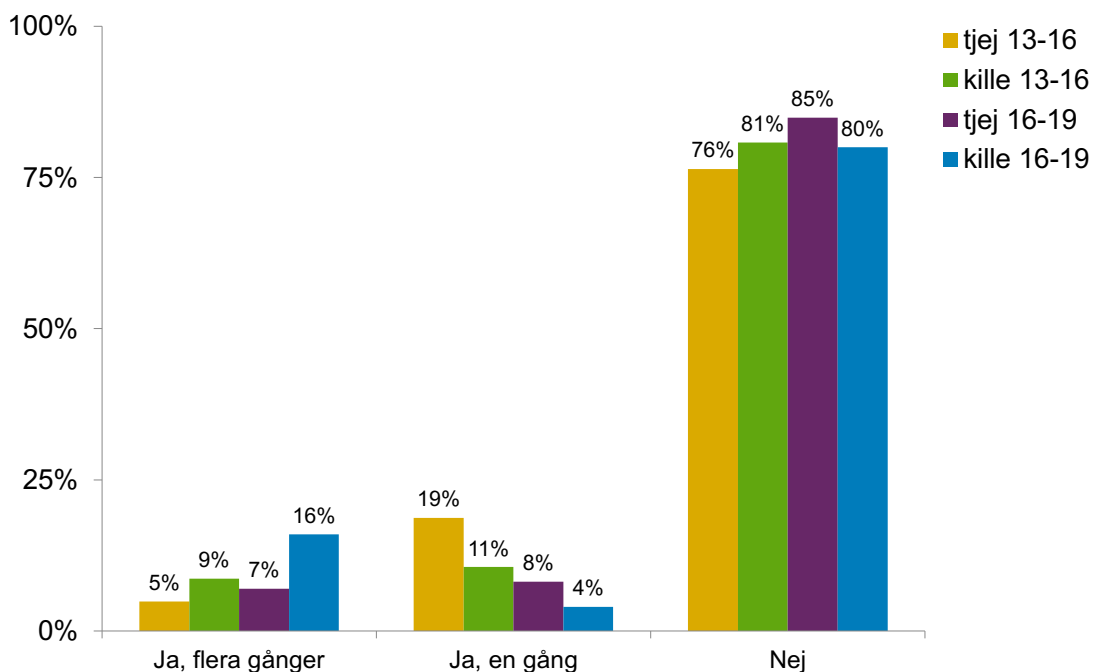
En majoritet av ungdomarna svarar att de inte är oroliga för sina föräldrars ekonomi, se diagram A7. Det är dock mellan 5-17 % som svarar att de är ganska eller mycket oroliga.

Vidare framgår det i diagram A8 att mellan 15-24 % av de unga svarar att det en eller flera gånger hänt att de inte kunnat göra eller köpa något som många andra i deras ålder gör eller köper, för att familjen inte haft råd.

A7. I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

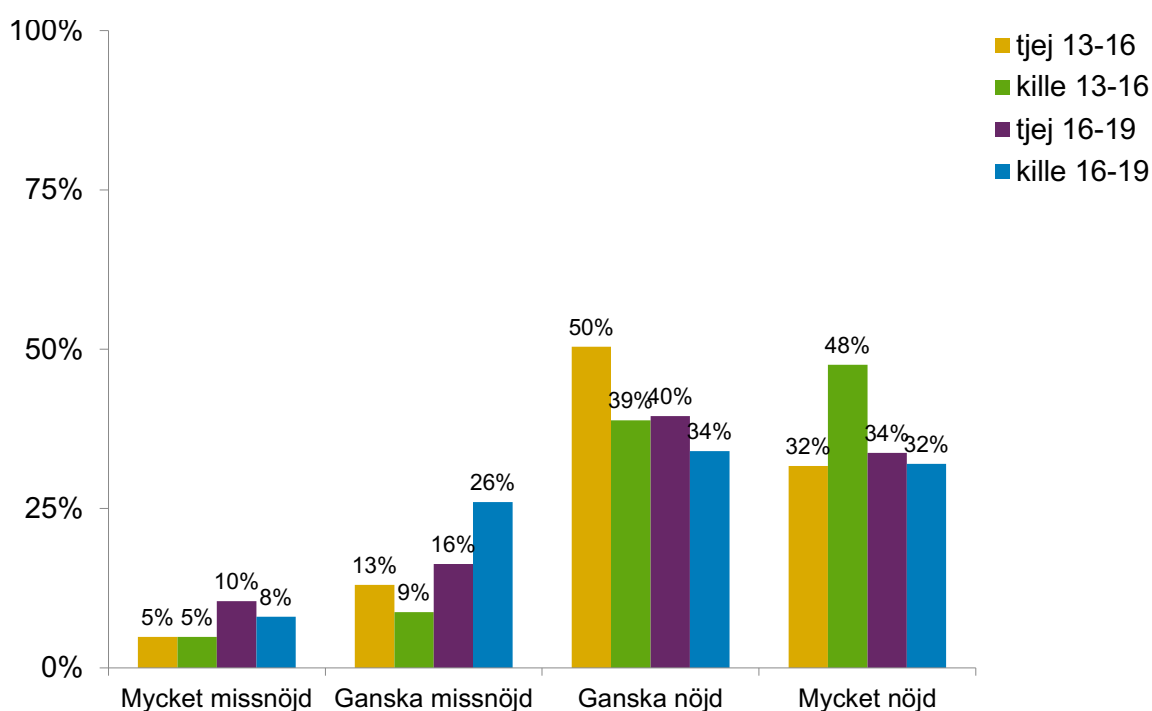

A8. Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte haft råd?

Ungdomarna svarade på en fråga om hur nöjda de är med sin ekonomi. Vad som framgår i diagram A9 är att högstadieungdomar är ganska eller mycket nöjda med sin ekonomi i högre grad än gymnasieungdomarna. Mest nöjda är högstadiekillarna, och minst nöjda är gymnasiekillarna.

A9. Hur nöjd är du med din ekonomi?

”Saker som vi saknar är t.ex en galleria, en stor skejtpark, en sorts fest sal eller festival en gång per månaden eller halvår, mer tivolis i stan och mera häng ställen ute på stan.”

– Svar på frågan om vilka fritidsaktiviteter som saknas i kommunen

B. Fritid

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

Kommunens eller samhällets ansvar när det kommer till ungas fritid handlar dels om att erbjuda ett utbud med många olika möjligheter för olika åldrar och intresseinriktningar och dels om att bevaka tillgängligheten samt se till att ingen utestängs från en stimulerande och meningsfull fritid. Forskning och tidigare studier visar dock att vissa grupper av ungdomar i lägre grad deltar i olika typer av fritidsaktiviteter. Bland annat framgår det att utrikesfödda tjejer, unga med funktionsnedsättning, unga hbtq-personer och unga med begränsade ekonomiska resurser i lägre grad är aktiva i fritidsverksamheter och föreningar.¹

En studie från MUCF år 2020 visar också att det är vanligare att unga utrikesfödda, unga hbtq-personer samt unga tjejer upplever olika hinder att delta i fritidsaktiviteter. I samma studie finner man också att var tredje ung med funktionsnedsättning och var fjärde ung hbtq-person avstår från fritidsaktiviteter av rädsla för att bli dåligt bemötta.²

1 MUCF 2014: Fokus 14 - Om ungas fritid och organisering

2 MUCF 2020: Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder

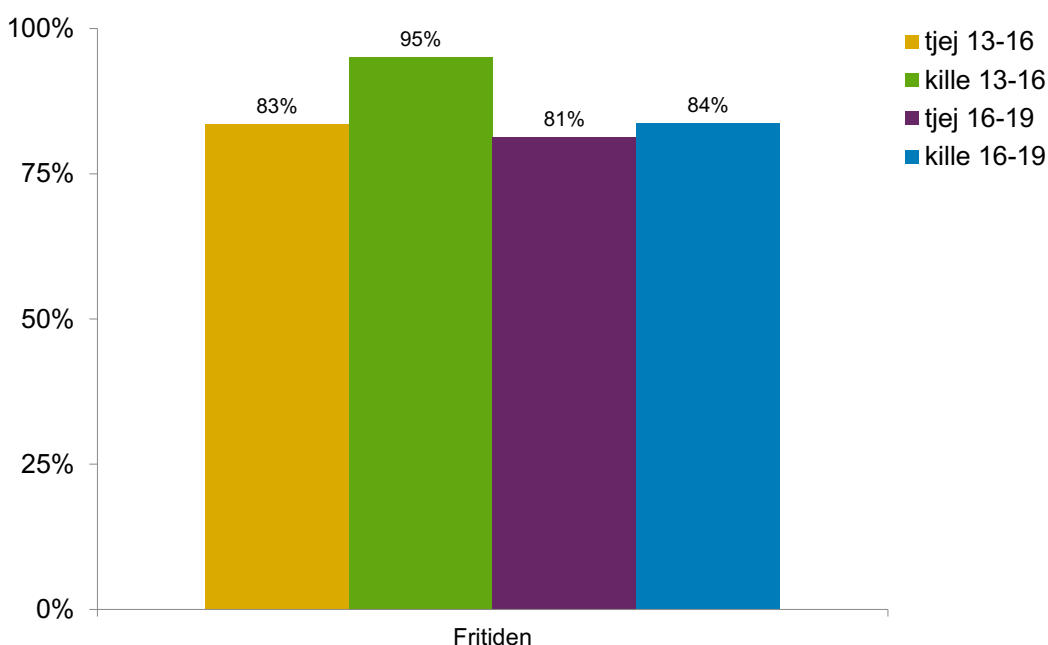
Nöjdhet med fritiden

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

I diagram B0 nedan redovisas andelen nöjda med sin fritid i Ludvika. Vad som framgår är att 81-95 % av ungdomarna är nöjda. Killar i högstadiet är i högst grad nöjda, medan tjejer i gymnasiet i lägst grad är det.

Jämför man med rikssnittet är högstadieungdomarna i Ludvika ungefär lika nöjda. Gymnasieungdomarna är något mindre nöjda. Jämfört med 2020 har andelen nöjda minskat bland tjejer medan killar är ungefär lika nöjda som tidigare, se diagram B0b på följande sida.

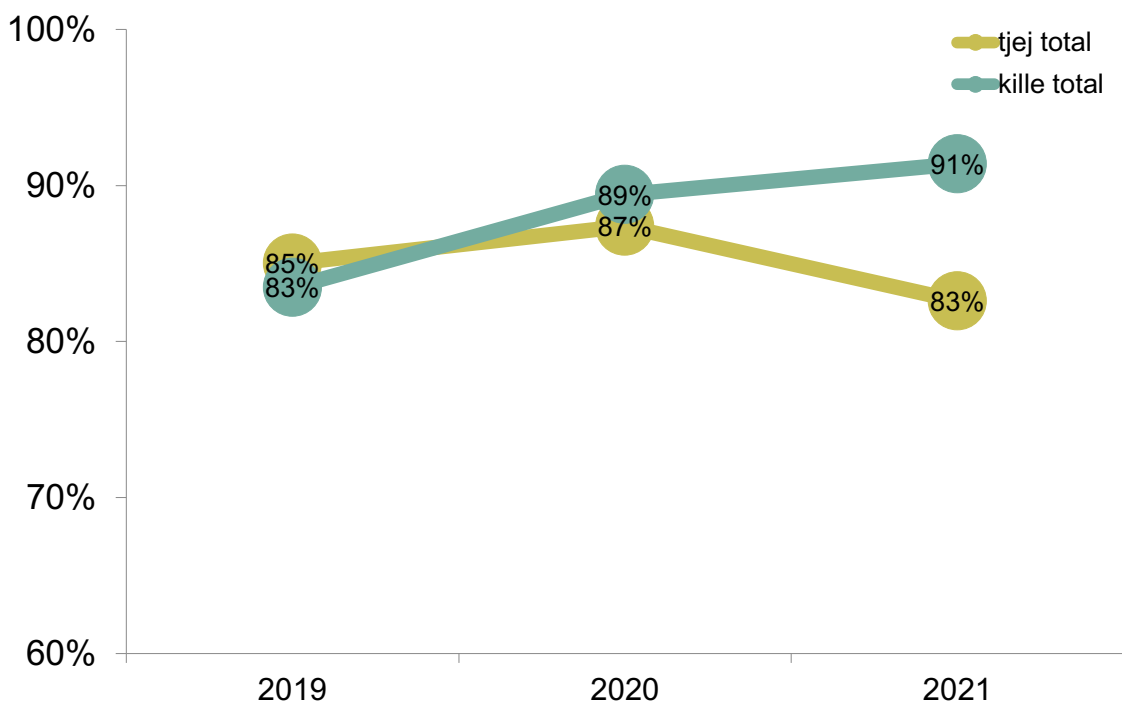
B0. Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid? Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

B0a. Andel nöjda med sin fritid: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
87%	89%	81%	86%

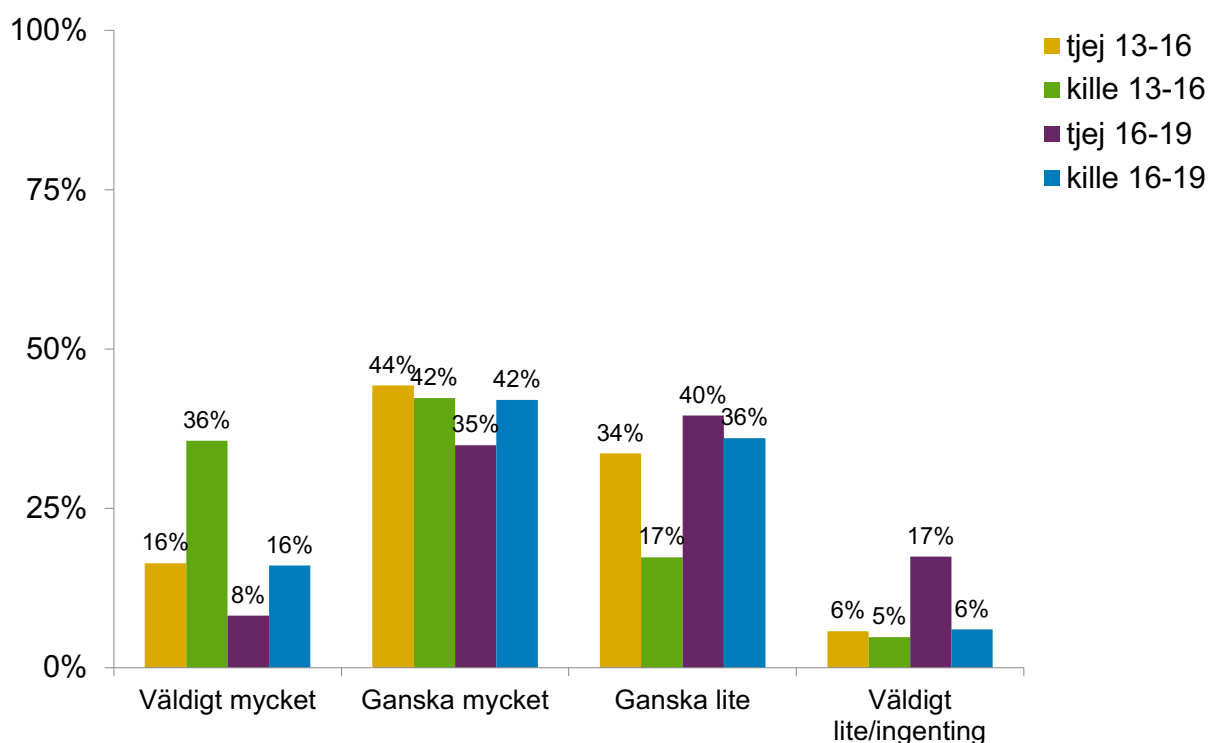
B0b. Andel nöjda med sin fritid: Jämförelse över tid

Utbud av fritidsaktiviteter

När det handlar om utbudet av fritidsaktiviteter i kommunen eller hur mycket det finns att göra så framkommer i diagram B1 att gymnasieungdomarna är mindre nöjda med utbudet än högstadieungdomarna, samt att högstadiekillarna är den absolut nöjdaste gruppen. Gymnasietjejerna är minst nöjda. Totalt 57 % av gymnasietjejerna svarar att det finns ganska lite eller väldigt lite/ingenting att göra. Motsvarande andel bland gymnasiekillarna är 42 %. På högstadiet svarar 40 % av tjejerna och 22 % av killarna att det finns ganska eller väldigt lite/ingenting att göra.

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

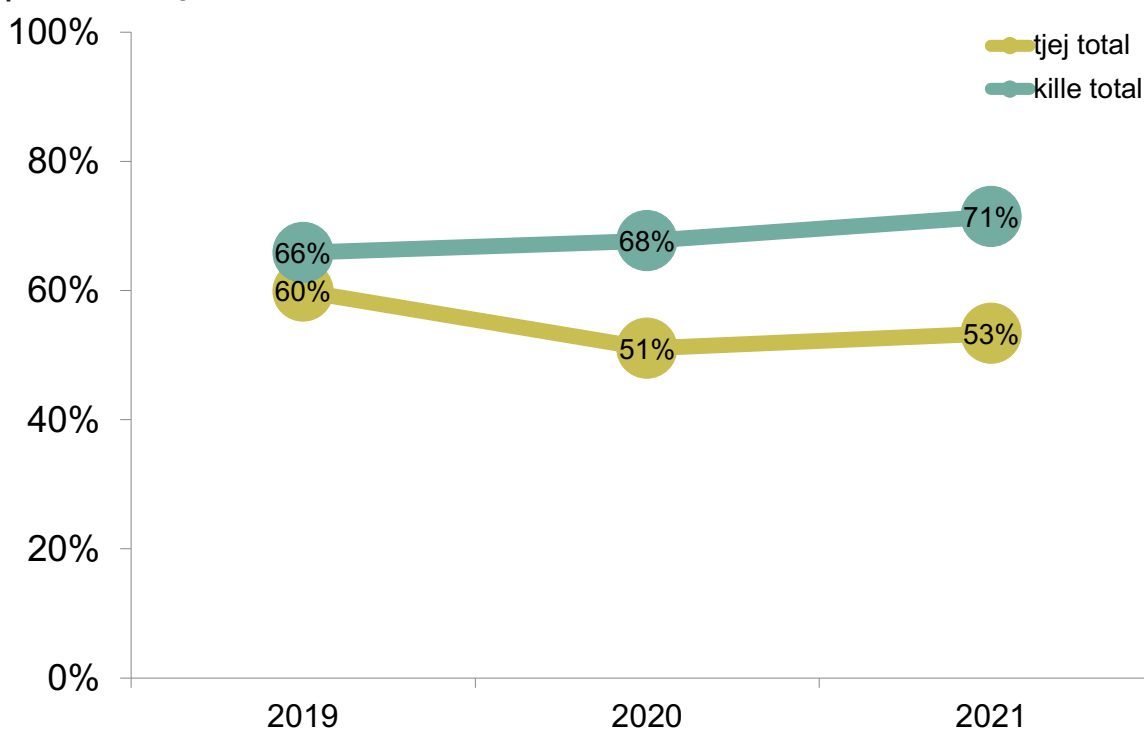

I jämförelse med rikssnittet framgår det att gymnasieungdomarna i Ludvika är klart mindre nöjda och högstadieungdomarna något mindre nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter, se tabell B1a. Jämfört med 2020 tycker ungdomarna i Ludvika att det finns ganska eller väldigt mycket att göra i ungefär samma utsträckning.

B1a. Andel som svarat att det finns "väldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
69%	75%	47%	63%

B1b. Andel som svarat att det finns "väldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Jämförelse över tid

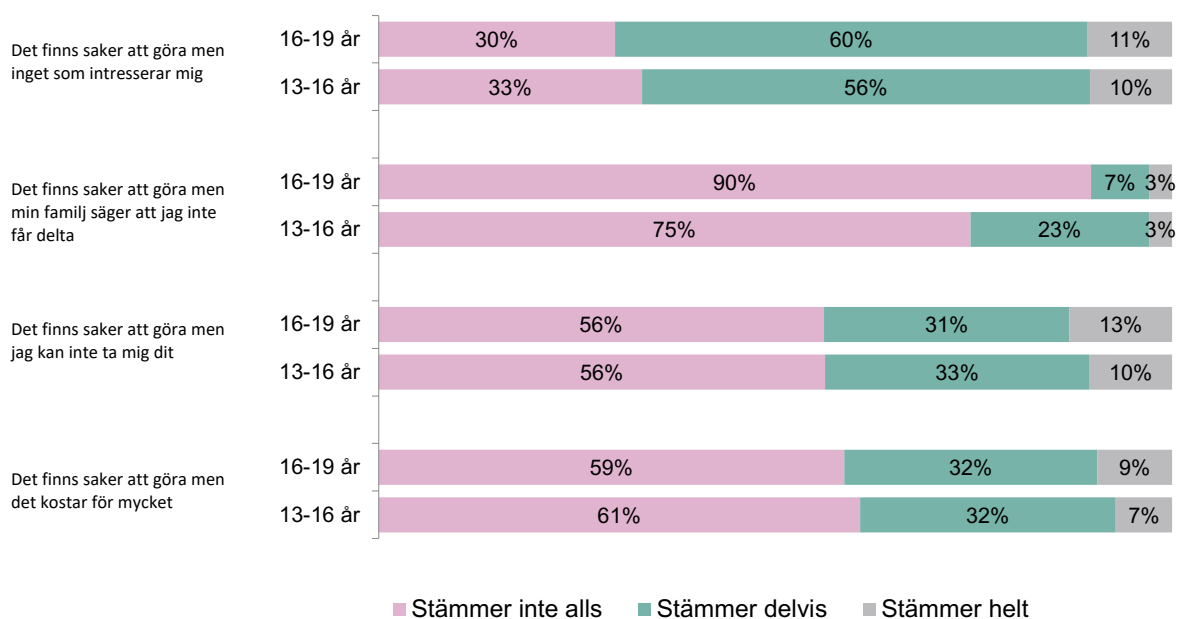

Orsaker till att avstå från fritidsaktiviteter

Ungdomarna fick ta ställning till några påståenden om fritidsutbudet. Som det framgår i diagram B2 på följande sida svarar en relativt hög andel (71 % i gymnasiet och 66 % i högstadiet) att de instämmer helt eller delvis i att det finns saker att göra men inget som intresserar dem. 39-44 % av både högstadieungdomarna och gymnasieungdomarna instämmer även i att det finns saker men att de inte kan ta sig dit samt i att det finns saker men att det kostar för mycket. En högre andel högstadieungdomar (26 %) än gymnasieungdomar (10 %) instämmer i att det finns saker att göra men att deras familj säger att de inte får delta.

I jämförelse med rikssnittet framgår att en något lägre andel högstadieungdomar i Ludvika svarar "stämmer inte alls" på samtliga påståenden utom vad gäller att familjen säger att de inte får delta. Gymnasieungdomarna svarar "stämmer inte alls" i lägre grad än rikssnittet avseende påståendena om att inget intresserar dem och att de inte kan ta sig till fritidsaktiviteter.

B2. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

B2a. Andel som svarat "stämmer inte alls" jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Det finns saker att göra men inget som intresserar mig	33%	40%	30%	40%
Det finns saker att göra men min familj säger att jag inte får delta	75%	75%	90%	91%
Det finns saker att göra men jag kan inte ta mig dit	56%	63%	56%	66%
Det finns saker att göra men det kostar för mycket	61%	67%	59%	62%

Vad ungdomarna gör och hur ofta

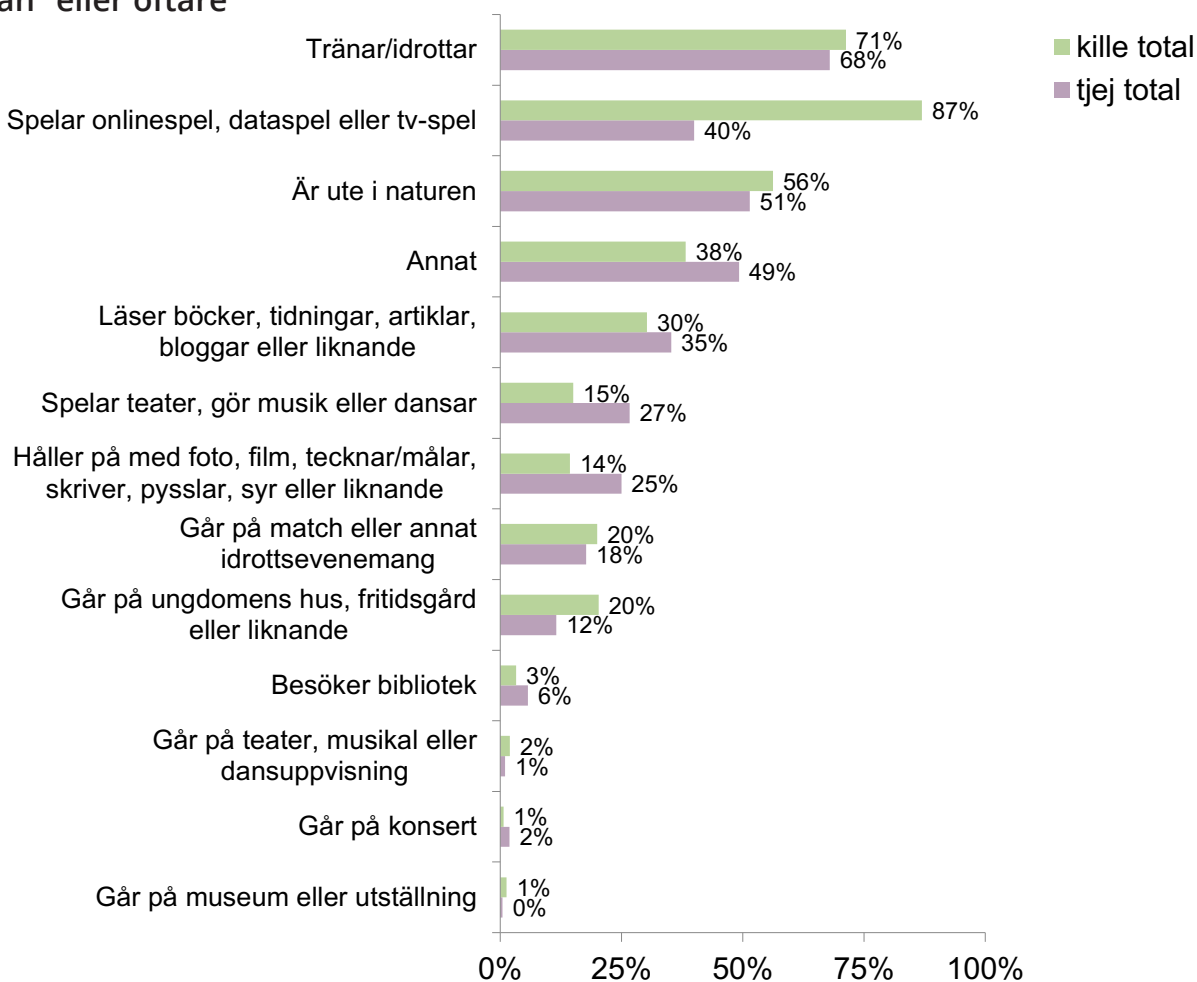
I diagram B3 redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet (minst en gång i veckan) sysselsätter sig med. Vad som framgår är att en hög andel, 68 % av tjejerna och 71 % av killarna, tränar eller idrottar minst en gång i veckan. En andel om 51-56 % svarar även att de är ute i naturen minst en gång i veckan.

Vad gäller data-, tv- eller onlinespel svarar 87 % av killarna att de spelar minst en gång i veckan. Motsvarande andel bland tjejerna är 40 %. Tjejer svarar däremot i högre grad än killar att de spelar teater, läser, gör musik eller dansar. Tjejer håller även på med foto, film, målar, skriver eller pysslar samt läser i högre grad än vad killar gör.

Bland de som svarar att de gör något annat på sin fritid nämns bland annat umgås med vänner och familj, är i stallet/rider, mekar/hjälper till i garaget, ser på film/TV/serier/streamar sport.

Resultatet i Ludvika gällande vad ungdomarna gör minst en gång i veckan är i många fall likt rikssnittet för Lupp, se tabell B3a på följande sida. Det som sticker ut mest är att högstadieungdomarna i Ludvika i klart lägre grad idrottar minst en gång i veckan. Det framgår även att högstadieungdomarna går på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande i högre grad än rikssnittet. Gymnasieungdomar svarar i lägre grad än rikssnittet att de spelar online-,tv-,dataspel, läser och är ute i naturen. Sett över tid har andelen tjejer som spelar onlinespel, dataspel eller tv-spel ökat sedan år 2020. I övrigt är resultatet likt år 2020. Även killarnas resultat är likt år 2020.

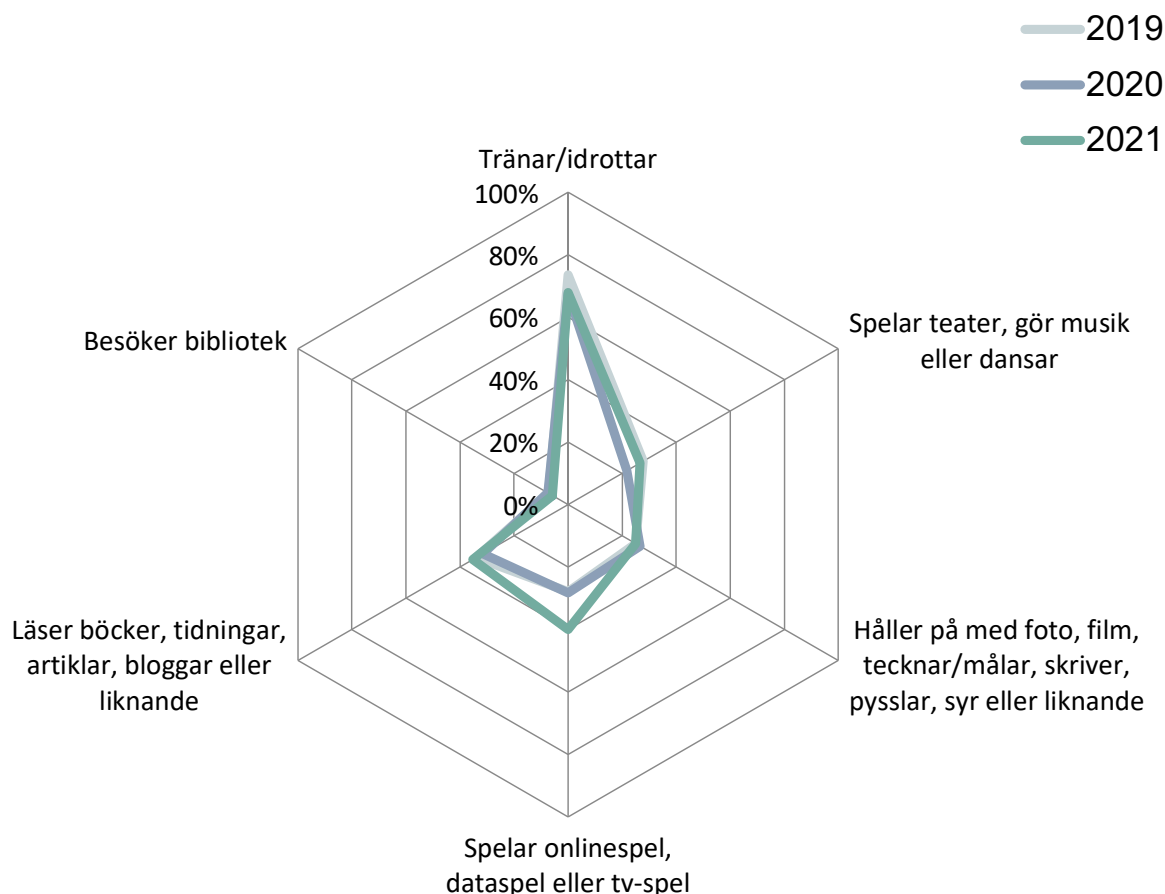
B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

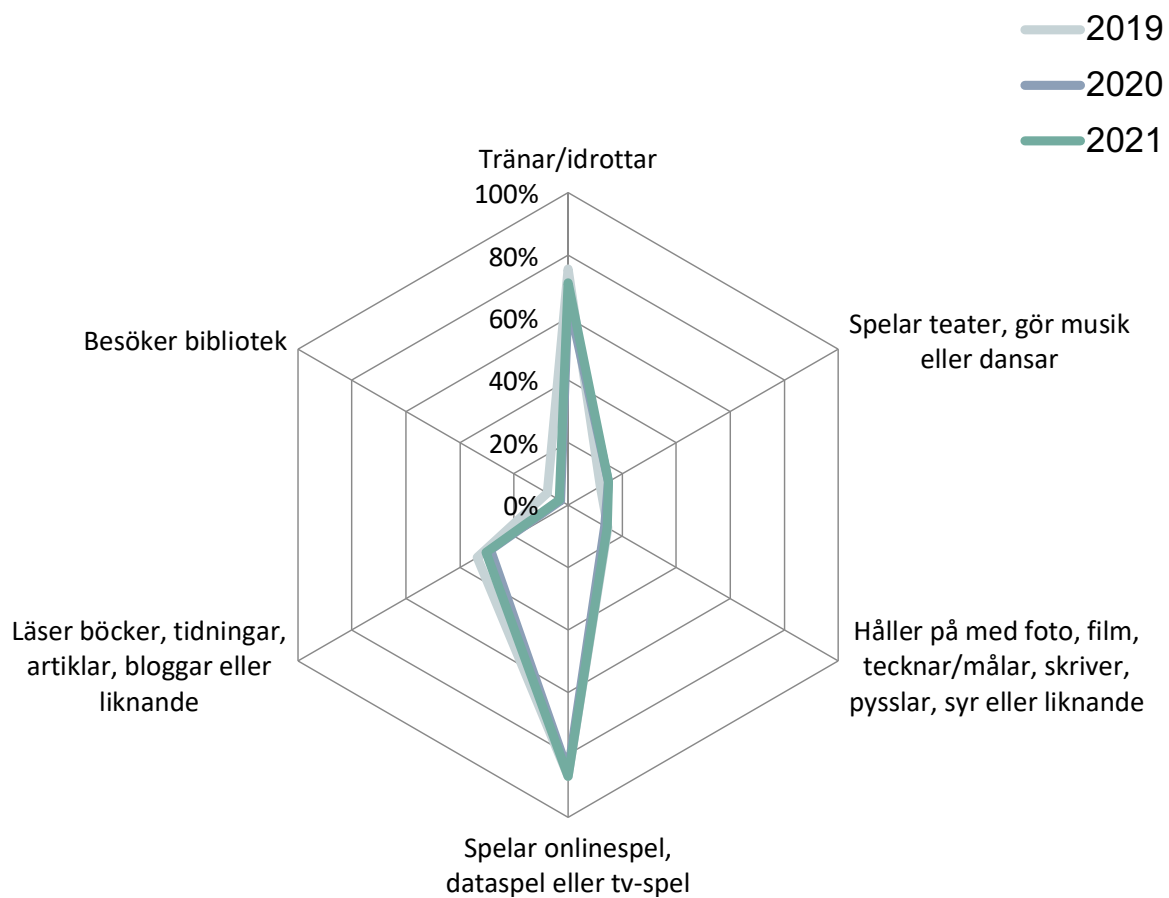
B3a. Fritidsaktiviteter minst en gång i veckan, jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Tränar/idrott	69%	79%	68%	74%
Spelar teater, gör musik eller dansar	23%	24%	18%	18%
Håller på med foto, film, tecknar, målar, skriver, pysslar, syr eller liknande	25%	24%	14%	19%
Spelar online-, data- eller tv-spel	69%	66%	45%	55%
Läser böcker, tidningar, artiklar, bloggar eller liknande	35%	38%	29%	38%
Besöker bibliotek	5%	6%	6%	7%
Är ute i naturen	59%	62%	44%	55%
Går på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	21%	12%	7%	4%
Går på konsert	1%	1%	1%	1%
Går på teater, musikal eller dansuppvisning	2%	1%	1%	1%
Går på museum eller utställning	1%	1%	1%	1%
Går på match eller annat idrottsevenemang	24%	24%	12%	16%
Annat	46%	49%	41%	44%

B3b. Fritidsaktiviteter minst en gång i veckan, jämförelse över tid, tjej

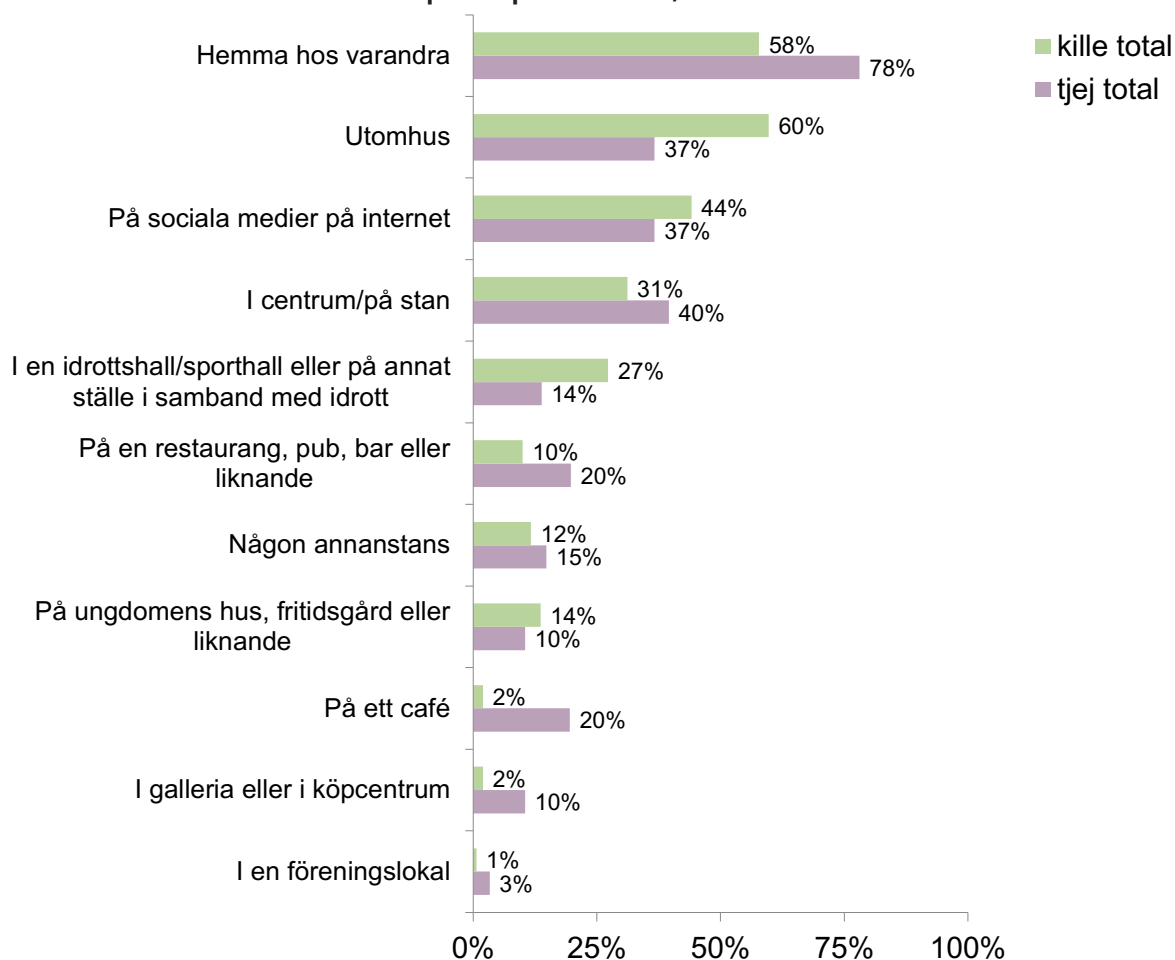
B3b. Fritidsaktiviteter minst en gång i veckan, jämförelse över tid, kille

Var ungdomarna brukar träffas

Gällande var ungdomarna brukar träffa sina kompisar på fritiden är det vanligast att träffas hemma hos varandra. En väldigt hög andel av tjejerna, 78 %, svarar att de brukar träffa sina kompisar hemma hos varandra. Bland killar är motsvarande andel lägre, 58 %. En större andel killar (60 %) än tjejer (37 %) svarar att de brukar träffas utomhus. Killar träffas även i högre grad än tjejer på sociala medier. 44 % av killarna och 37 % av tjejerna svarar att de brukar göra det. En större andel tjejer (20 %) än killar (2 %) träffas däremot på caféer. I övrigt svarar tjejer i högre grad än killar att de brukar träffas på restaurang/pub/bar* och i köpcentrum medan killar träffas mer på idrottsevenemang.

B4. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

*Svarsalternativet restaurang, pub eller bar fanns endast i enkäten för gymnasiet

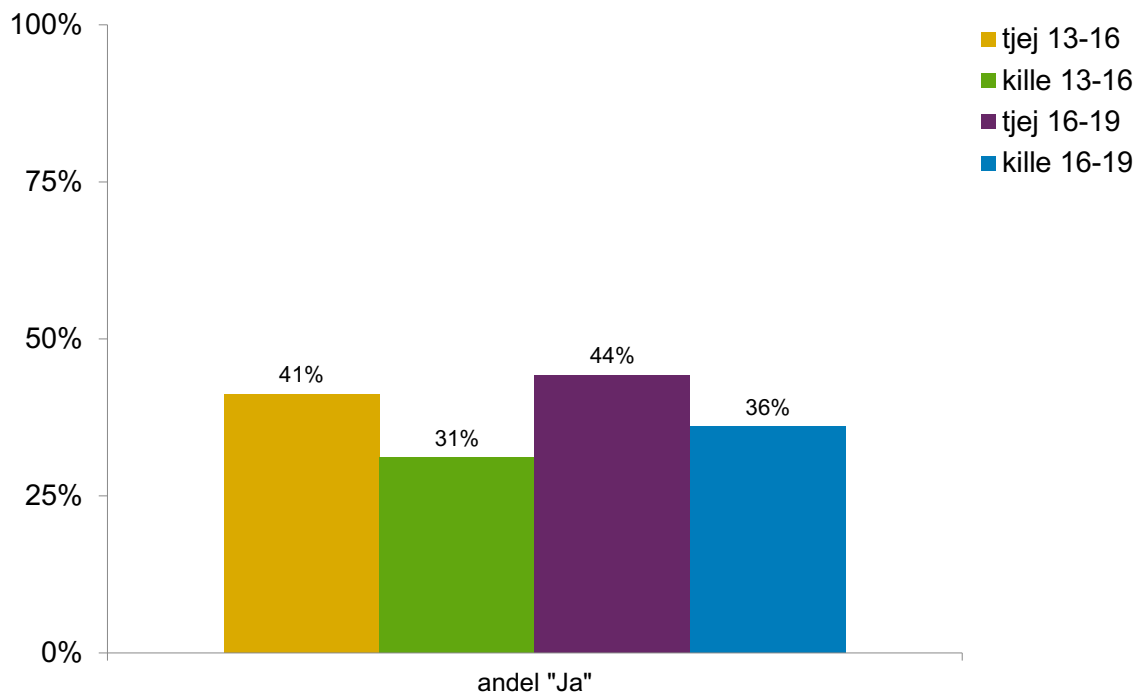
Saknas fritidsaktiviteter?

Ungdomarna svarade på en fråga om det saknas fritidsaktiviteter där de bor, se diagram B5 på följande sida. Vad som framgår är att 31-44 % av ungdomarna i Ludvika saknar aktiviteter. Tjejer på gymnasiet svarar i högst grad att det saknas fritidsaktiviteter (44 %).

Vid en jämförelse med rikssnittet ser vi att ungdomarna i Ludvika är mer nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter än genomsnittet för Lupp 2021. Detta gäller både för högstadiet och gymnasiet.

Andelen som saknar fritidsaktiviteter är ungefär på samma nivå som år 2020. Sedan 2019 har dock andelen tjejer som saknar fritidsaktiviteter ökat.

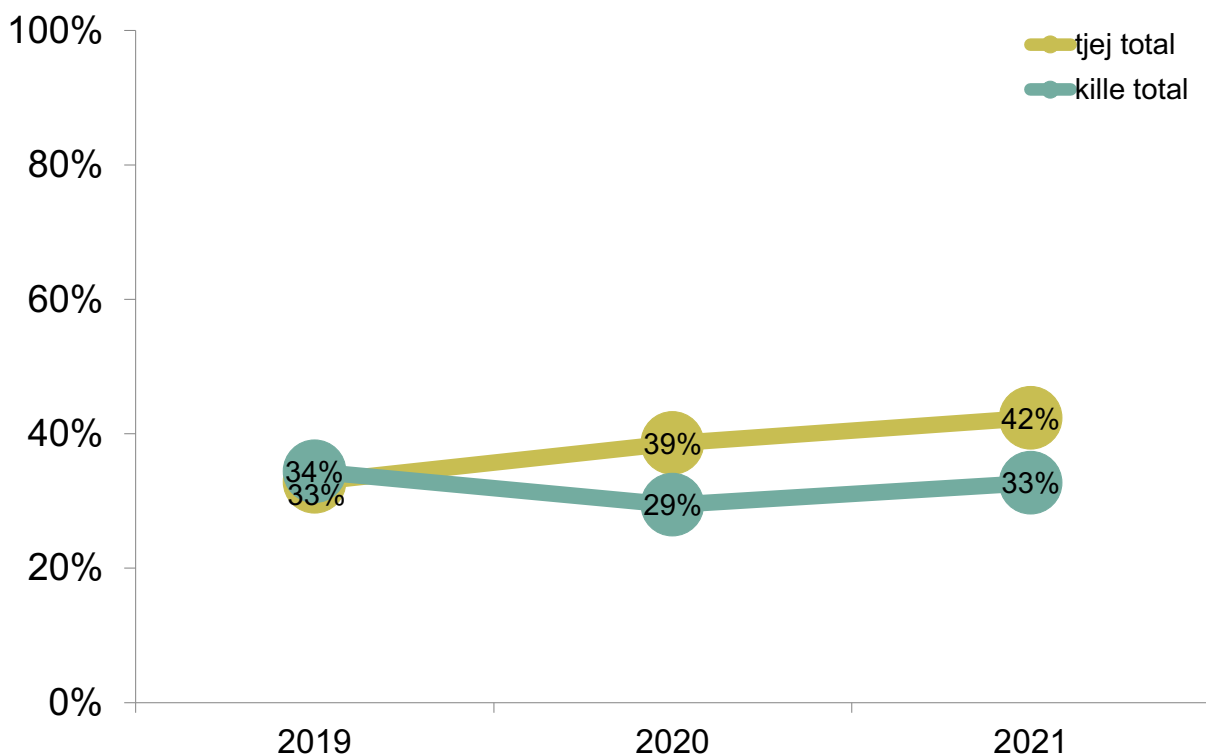
B5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

B5a. Andel som saknar fritidsaktiviteter: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
37%	24%	41%	31%

B5b. Andel som saknar fritidsaktiviteter: Jämförelse över tid

Vilka aktiviteter som saknas

B5c. Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

Ungdomarna kunde även i fritext skriva vad för fritidsaktiviteter de saknar. Flera nämner att de saknar aktiviteter, men många är ospecificerade önskemål som exempelvis "allt möjligt" eller "något". Flera kommenterar dock olika sporter - Ishockey, fotboll, innebandy, boxning, olika kampsporter, handboll, dans, volleyboll, basket och gymnastik nämns som exempel. Ett par ungdomar kommenterar också att det som finns behöver uppgraderas, exempelvis fler fotbollsplaner, bättre badhus, bättre skatepark, en ny pumptrack samt lediga idrottshallar där man kan utöva spontan träning. Några ungdomar nämner att de saknar andra fritidsaktiviteter än sport.

Mötesplatser av olika slag önskas också av flera ungdomar. Det som främst efterfrågas är någonstans där de kan umgås med sina vänner. Evenemang, konserter och roliga aktiviteter som man kan göra med vänner och familj tas också upp bland fritextkommentarerna. I övrigt nämns också att ungdomar saknar restauranger/fik/sittplatser att samlas vid och umgås.

"Mer generella saker för ungdomar att göra, exempelvis bättre tillgång till plats att spela innebandy, kan bara spela på gatan där man sliter sönder blad för flera hundra varje år, inte värt"

- Kille, gymnasiet

"Någon annan fritidsaktivitet än sport."

-Tjej, gymnasiet

"finns ingen skatepark det finns bara en och den är inte bra och det är höst nu så det är inget bättre direkt. Det borde finnas en inomhus skatepark"

- Kille, högstadiet

"Jag vet inte men kanske ställen där ungdomar kan vara typ sittplatser eller bara områden"

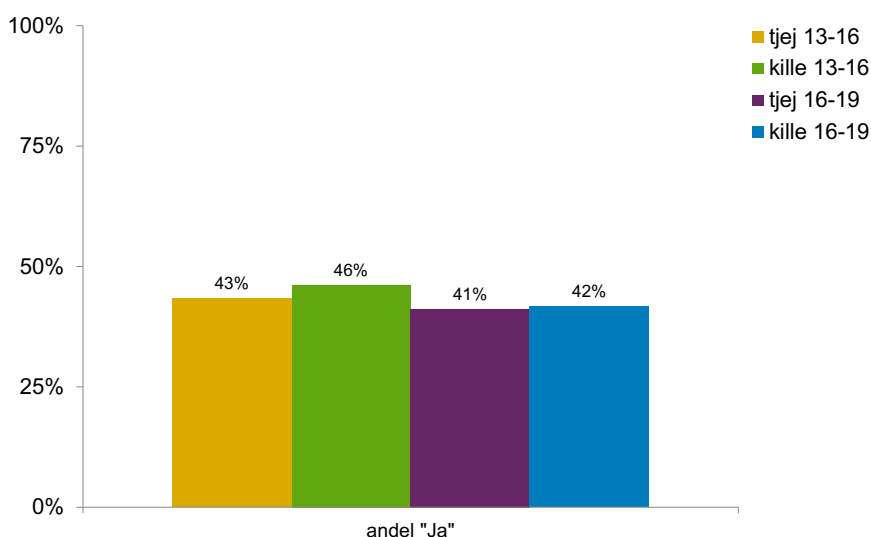
-Tjej, högstadiet

Medlemskap i föreningar

I Sverige har andelen unga som är medlemmar i en förening eller anger att de har ett intresse för ett föreningsmedlemskap minskat de senaste åren. Föreningslivet i Sverige når inte en lika stor andel unga som det tidigare gjort och unga är även i lägre utsträckning med i flera föreningar. Ju äldre undersökningsgruppen är bland 10–19 åringar, i desto högre grad gäller detta.¹ I Ludvika är 44 % av högstadieungdomarna och 42 % av gymnasieungdomarna föreningsmedlemmar.

Andelen ungdomar i Ludvika som är föreningsmedlemmar är lägre än rikssnittet, se tabell B6a. I diagram B6b framgår även att andelen högstadieungdomar som är föreningsmedlemmar minskat över tid.

B6. Är du medlem i någon förening? Andel "ja"

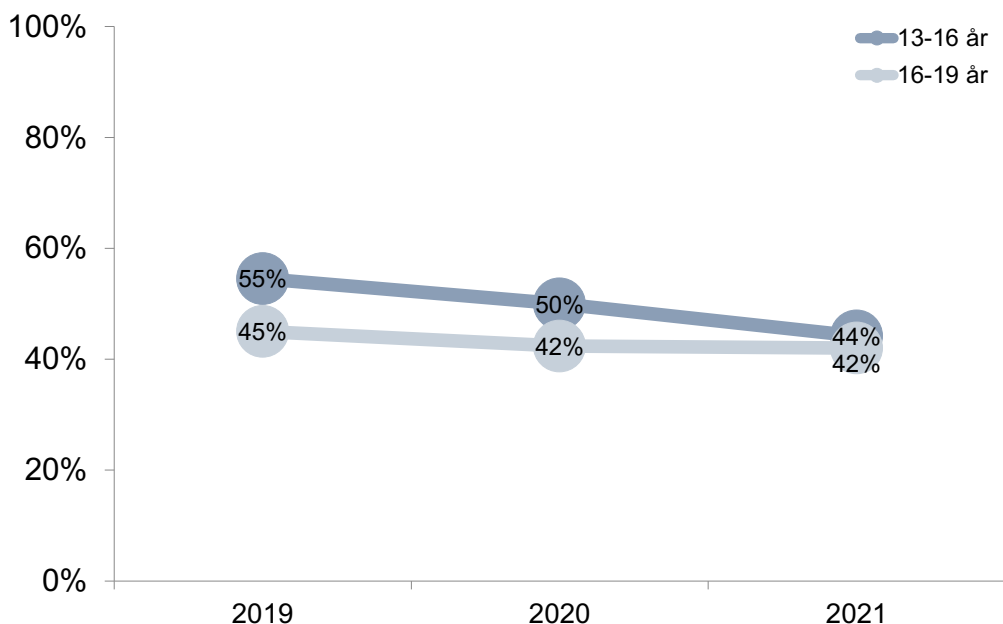

B6a. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
44%	59%	42%	48%

¹ MUCF 2014: Fokus 14 - Om ungas fritid och organisering

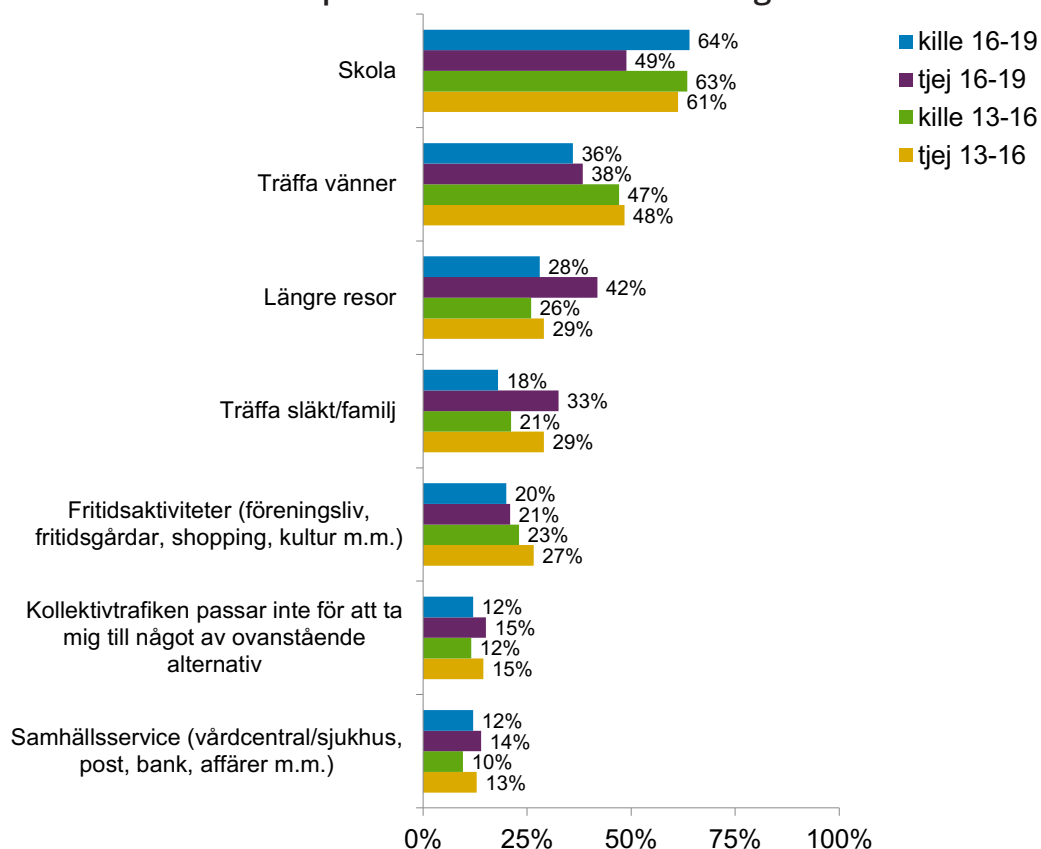
B6b. Andel som är medlem i en förening: Jämförelse över tid

Kollektivtrafiken

I Dalarna ställdes även en regionspecifik fråga om huruvida kollektivtrafiken passar ungdomarnas behov av att ta sig till och från olika platser. Vad som framgår är att 49-64 % av ungdomarna i Ludvika anser att kollektivtrafiken passar deras behov av att ta sig till och från skolan. Högstadiungdomarna tycker att kollektivtrafiken passar deras behov för att ta sig till och från vänner och fritidsaktiviteter i högre grad än gymnasieungdomarna. 10-14 % av ungdomarna i Ludvika anger att kollektivtrafiken inte passar deras behov alls.

B7. Kollektivtrafiken passar mina behov att ta mig till och från:

” Jag tycker helt ärligt att man borde tänka efter hur man lägger schemat i skolan”(...)

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

C. Skola

Enligt en forskningssammanställning av Skolinspektionen bygger framgångar i skolan och undervisningen bland annat på ett tydligt pedagogiskt ledarskap från lärarens sida, goda relationer mellan lärare och elever, samt att själva lärandemiljön i skolan är trygg och stödjande för eleverna.¹

Det tas också upp att det behöver finnas tilltro till varje elevs förmåga samt att skolan måste anpassa undervisningen efter varje elev.

De senaste åren har det kommit en rad publikationer gällande jämställdhet i skolan. Det är nämligen så att killarnas skolresultat är avsevärt sämre än tjejernas, vilket bland annat förklaras med begränsande normer kring maskulinitet.² Därutöver har det kommit studier som visar att tjejer är mindre trygga i skolan, mår sämre och är mer utsatta för bland annat trakasserier och övergrepp. Flera studier pekar på att lösningen på dessa problem är ett aktivt jämställdhetsarbete i skolorna, där man kontinuerligt utmanar destruktiva normer.³

För att alla elever ska tillförsäkras en utbildning av hög kvalitet där skolmiljön är såväl trygg som jämställd är det därför angeläget att skolor bedriver ett aktivt och långsiktigt arbete med jämställdhet kopplat till trygghet.⁴

I Lupp-enkäten ställs en rad frågor om hur ungdomarna ser på sin skola – hur de trivs, hur de ser på undervisningen och skolmiljön samt övriga aspekter. Lupp-resultatet ger således värdefull information om elevernas syn på vissa aspekter, även om frågorna inte är heltäckande avseende skolsituationen.

1 Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen

2 SKL 2018: Maskulinitet och jämställd skola: Arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat.

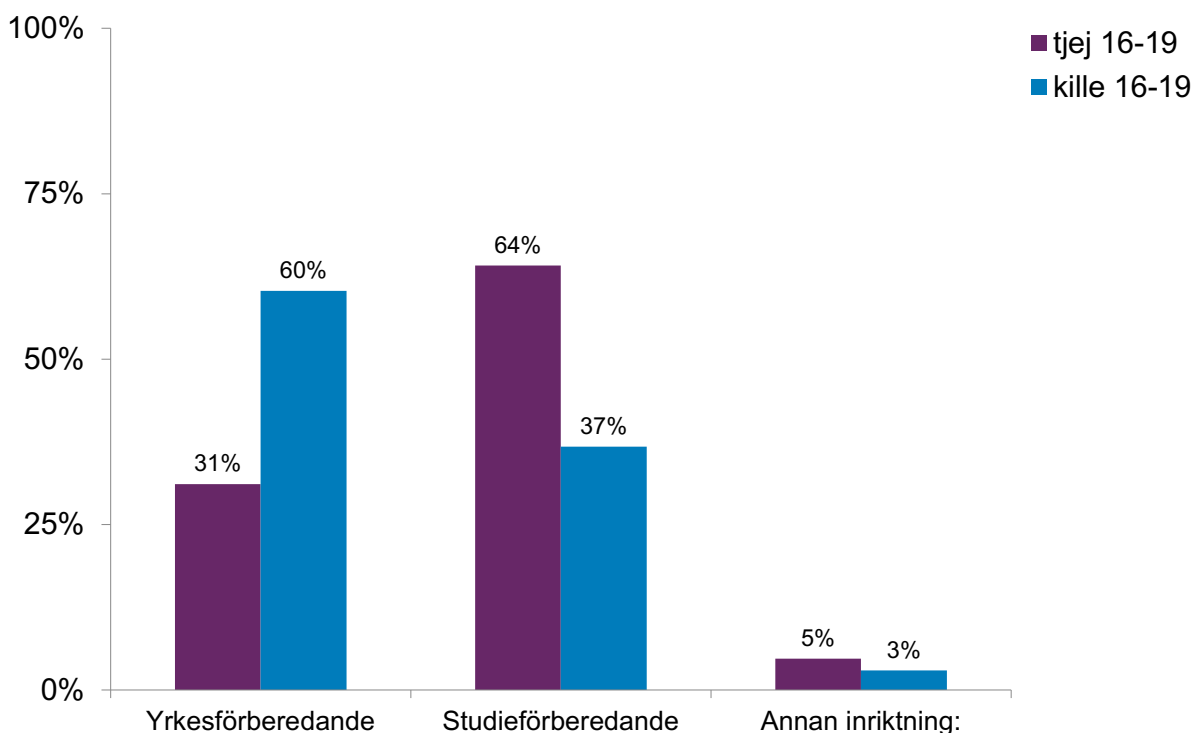
3 Skolinspektionen 2020: Grundskolors arbete med jämställdhet

4 Skolinspektionen 2020: Grundskolors arbete med jämställdhet

Programinriktning gymnasiet

I diagrammet nedan redovisas gymnasieelevernas programinriktning. En majoritet av tjejerna läser ett studieförberedande program. En majoritet av killarna läser yrkesförberedande program.

C2. Vilken inriktning har ditt gymnasieprogram?

Nöjdhet med skola och utbildning

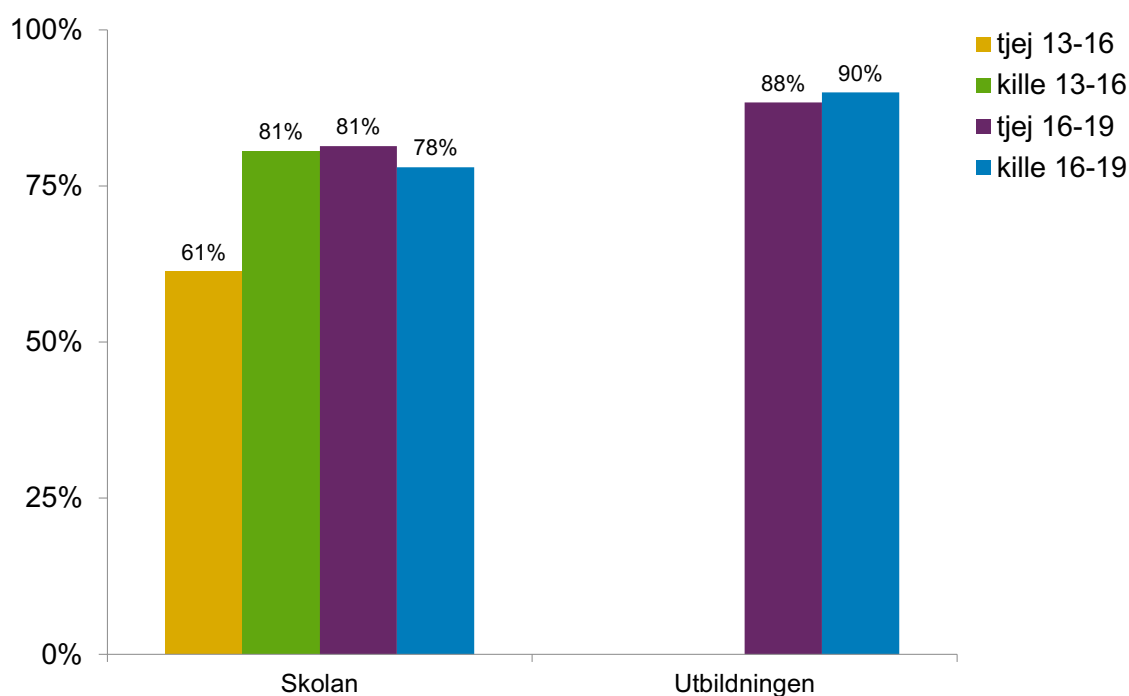
I Lupp-enkäten ställdes även en fråga om hur nöjda ungdomarna är totalt sett med skolan i båda årskurser. Till gymnasieeleverna ställdes även en fråga om hur nöjda de är med sin utbildning. I diagram C2a på följande sida redovisas båda frågorna. En andel om 70 % av högstadieungdomarna och 79 % av gymnasieungdomarna svarar att de är nöjda med skolan. Högstadietjejerna är klart mindre nöjda med skolan än högstadiekillarna, medan tjejer och killar i gymnasiet är ungefär lika nöjda.

När det gäller utbildningen är 88-90 % av gymnasieungdomarna nöjda.

I tabell C2b framgår att ungdomarna i Ludvika är nöjda med skolan i något lägre grad än rikssnittet. När det kommer till utbildningen är gymnasieungdomarna lika nöjda som rikssnittet.

Sett över tid har nöjdheten i skolan minskat något bland både högstadieungdomar och gymnasieungdomar, se diagram C2c. Nöjdheten med utbildningen bland gymnasieungdomar är däremot på en liknande nivå som tidigare, se diagram C2d.

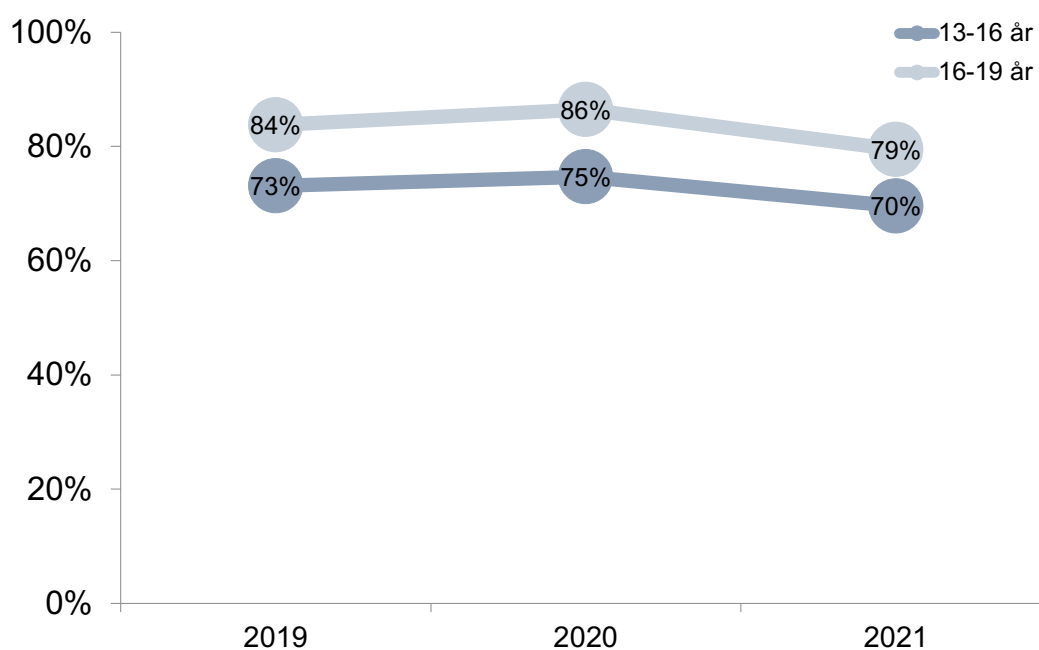
**C2a. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"**

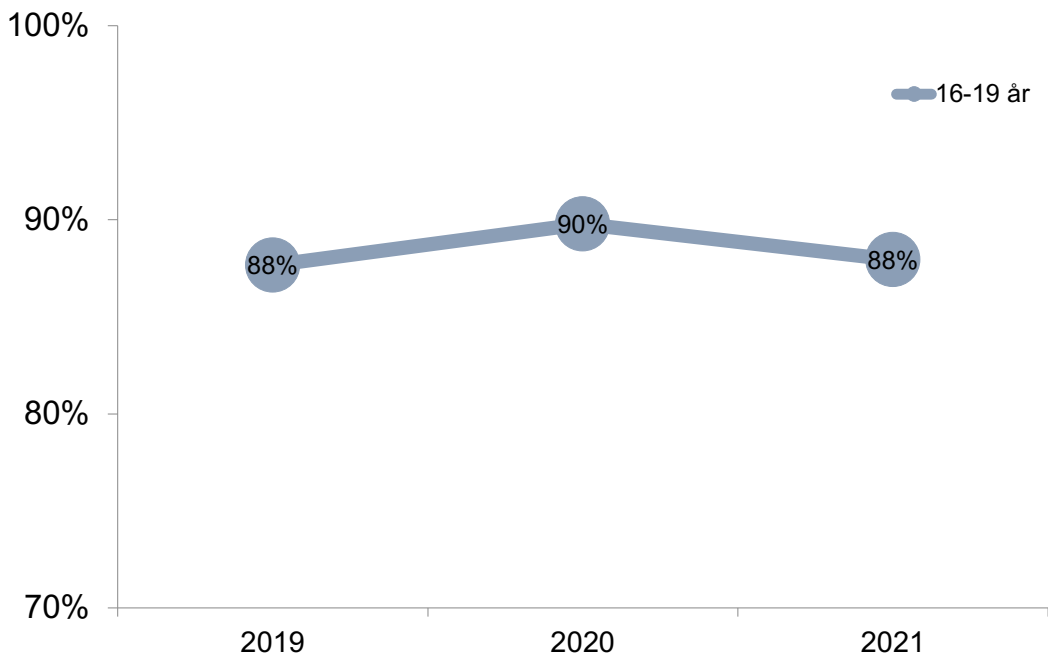
C2b. Andel nöjda med skolan och utbildningen: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Skolan	70%	78%	79%	85%
Utbildning	-	-	88%	89%

C2c. Andel nöjda med skolan: Jämförelse över tid

C2d. Andel nöjda med utbildningen: Jämförelse över tid

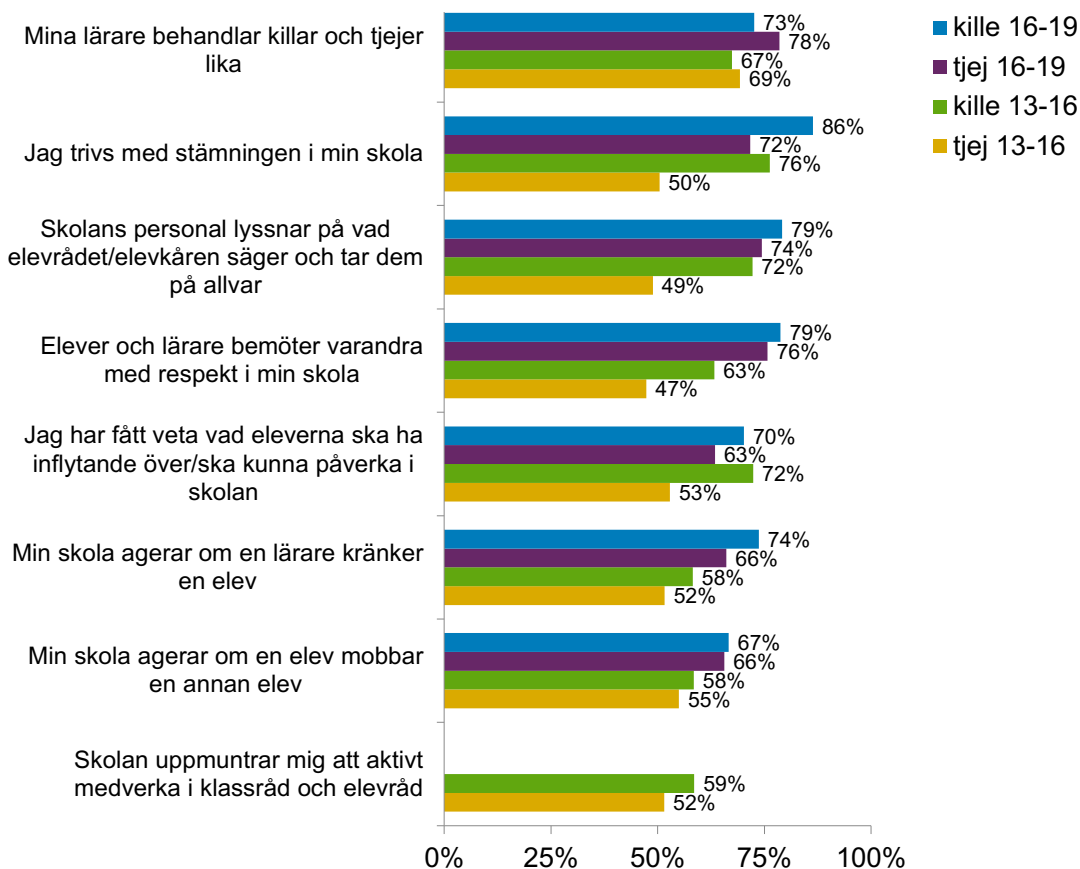
Trivsel och stämning

Hur elever trivs i skolan har ett nära samband med hur de upplever skolmiljön, men det har också ett samband med deras allmänna välbefinnande samt psykosomatiska hälsa.¹

I diagram C3 nedan redovisas andelen som instämmer helt eller till stor del i respektive påstående. En andel om mellan 50-86 % instämmer i att de trivs med stämningen på sin skola. Killar i gymnasiet trivs i högst grad med stämningen, medan tjejer i högstadiet trivs i lägst grad. I samtliga påståenden instämmer gymnasieungdomarna i högre grad än högstadieungdomarna.

Jämfört med rikssnittet är Ludvikas resultat likt överlag, men det skiljer sig i några frågor. Exempelvis instämmer ungdomarna i Ludvika i lägre grad i att de trivs med stämningen i skolan. De instämmer även i i lägre grad i att elever och lärare bemöter varandra med respekt.

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? * Andel som svarat att de "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

*OBS! Andelen som svarat 'vet ej' är bortplockad ur redovisningen för C3 för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 3-44 %.

Notera även att endast högstadieelever fick svara på frågan "Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd".

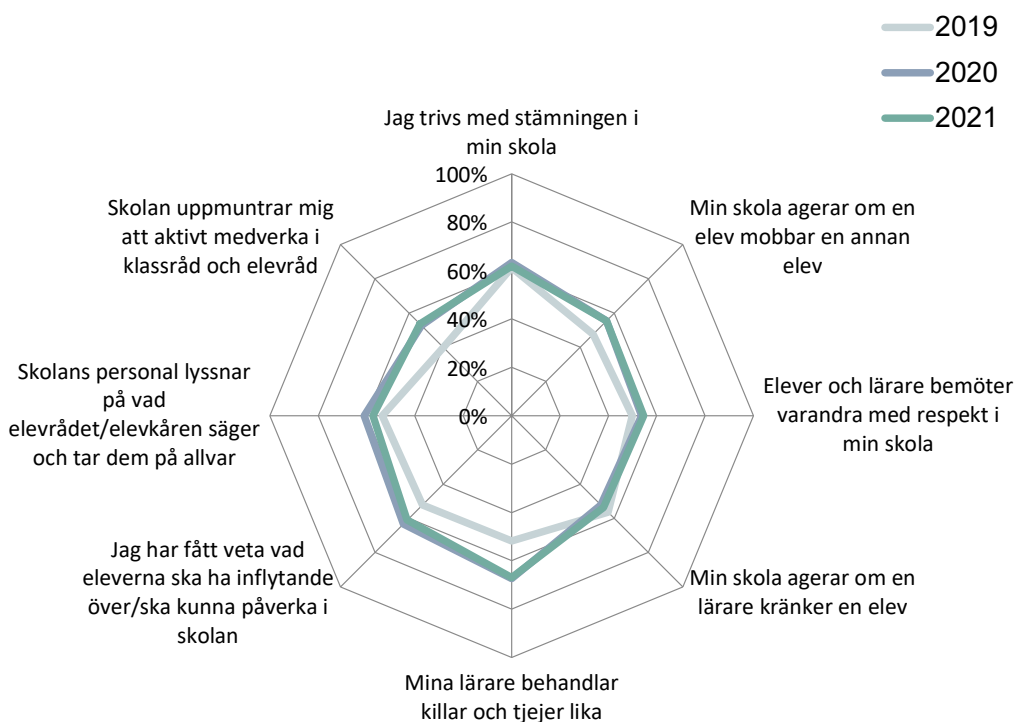
C3a. Andel som instämmer i påståenden om skolan: Jämförelse med rikssnittet*

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Jag trivs med stämningen i min skola	62%	72%	77%	85%
Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev	56%	57%	66%	71%
Elever och lärare bemöter varandra med respekt i min skola	55%	64%	77%	82%
Min skola agerar om en lärare kränker en elev	54%	59%	67%	72%
Mina lärare behandlar killar och tjejer lika	67%	64%	75%	78%
Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över/ ska kunna påverka i skolan	61%	60%	64%	67%
Skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar	57%	57%	74%	67%
Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd	54%	51%	-	-

*OBS! Andelen som svarat 'vet ej' är bortplockad ur redovisningen för C3a för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden

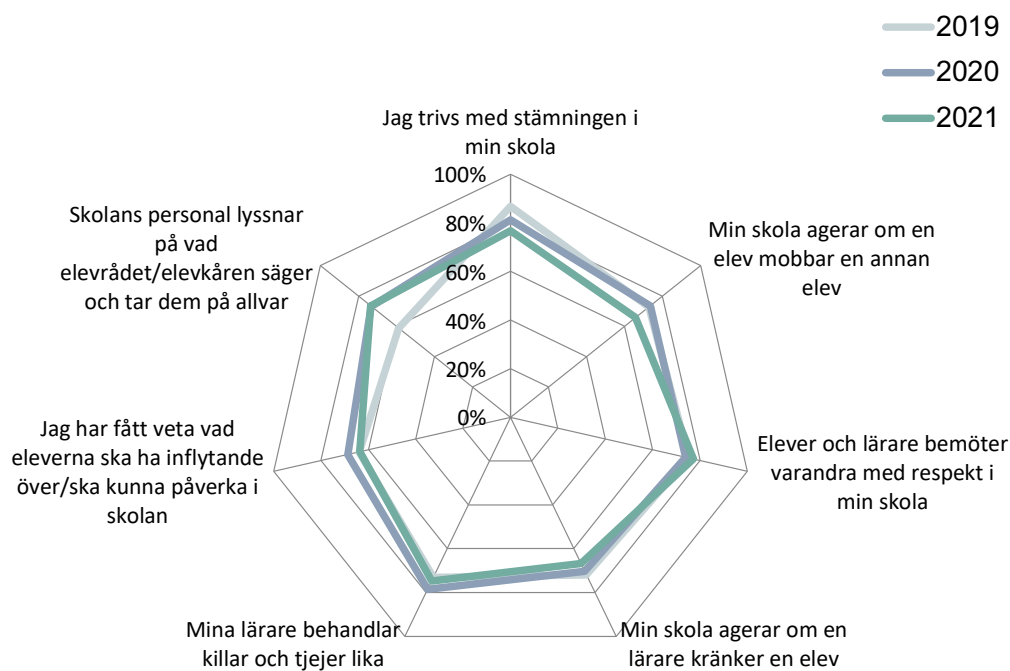
Som det framgår i diagrammet nedan är nöjdheten med de olika frågorna i högstadiet på en liknande nivå som år 2020, men högre i flera frågor jämfört med 2019. Även gymnasieungdomarna är ungefär lika nöjda som år 2020, se diagram C3b_2 på nästa sida.

C3b_1. Andel som instämmer i påståenden om skolan: högstadiet, Jämförelse över tid*

*OBS! Andelen som svarat "vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3b_1 för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 3-44 %.

C3b_2. Andel som instämmer i påståenden om skolan: gymnasiet, jämförelse över tid*

*OBS! Andelen som svarat "vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3b_2 för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 3-44 %.

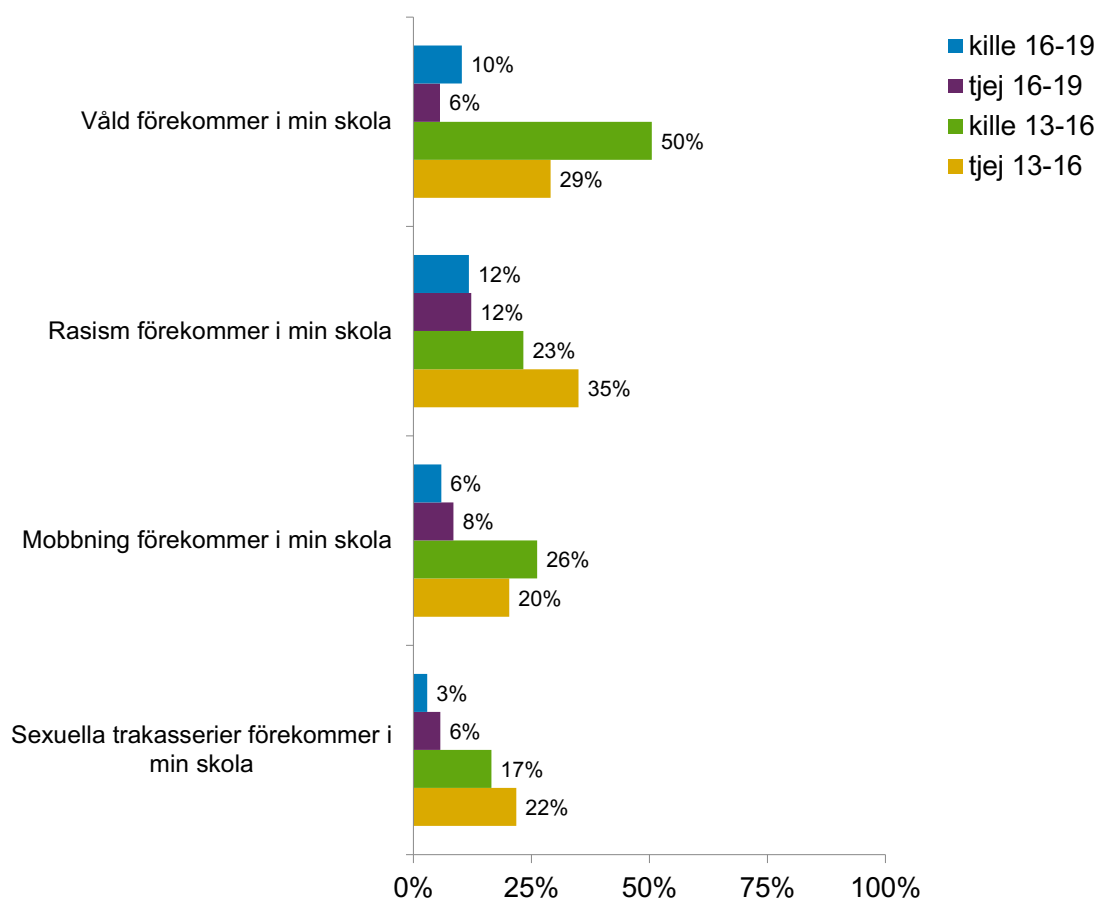
Rasism, våld, trakasserier och mobbning

Ungdomarna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan. Vad som framgår är att högstadieungdomarna i högre grad än gymnasieungdomarna svarar att våld, mobbning, rasism och sexuella trakasserier förekommer på skolan. Högstadikillarna anger i särskilt hög grad att våld förekommer. Andelen högstadieungdomar som svarar att problemen förekommer är även högre än för rikssnittet, medan resultatet för gymnasieungdomarna är mer likt rikssnittet.

Andelen högstadieungdomar som instämmer att samtliga problemen förekommer är högre än rikssnittet. På gymnasiet förekommer problemen däremot i liknande grad som rikssnittet.

Sett över tid har andelen högstadieungdomar som uppger att sexuella trakasserier och våld ökat något sedan år 2020. På gymnasiet uppger ungdomarna att problemen förekommer i liknande grad som tidigare år, se diagram C3e och C3f på sida 33.

C3c. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

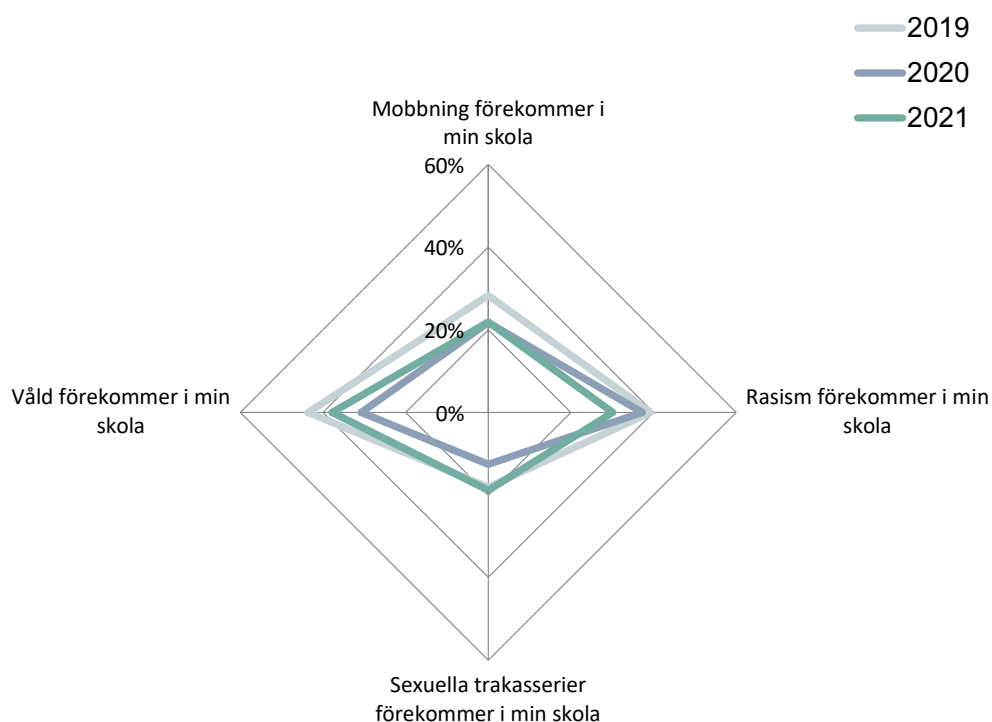

C3d. Andel som instämmer i att problem förekommer på skolan: Jämförelse med rikssnittet

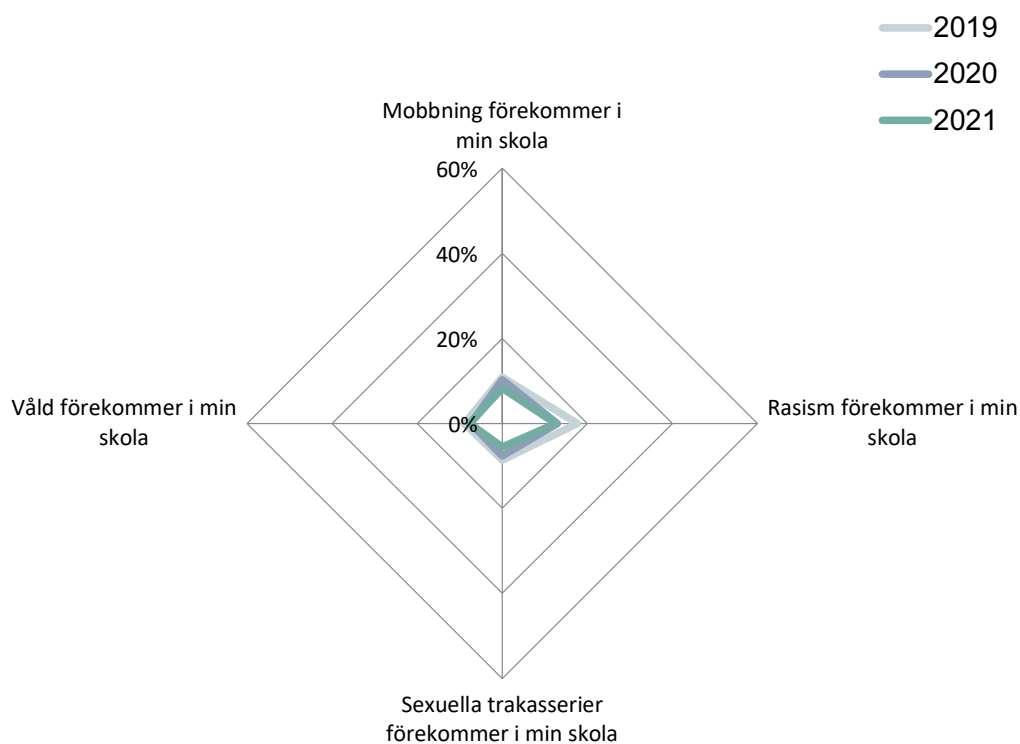
	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Mobbning förekommer i min skola	22%	17%	8%	8%
Rasism förekommer i min skola	30%	18%	13%	11%
Sexuella trakasserier förekommer i min skola	19%	10%	6%	7%
Våld förekommer i min skola	38%	22%	8%	8%

*OBS! Andelen som svarat "vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3c och C3d för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 13-52 %.

C3e. Andel som instämmer i att problem förekommer på skolan: högstadiet, jämförelse över tid

C3f. Andel som instämmer i att problem förekommer på skolan: gymnasiet, jämförelse över tid

*OBS! Andelen som svarat "vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3e och C3f för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 3-44 %.

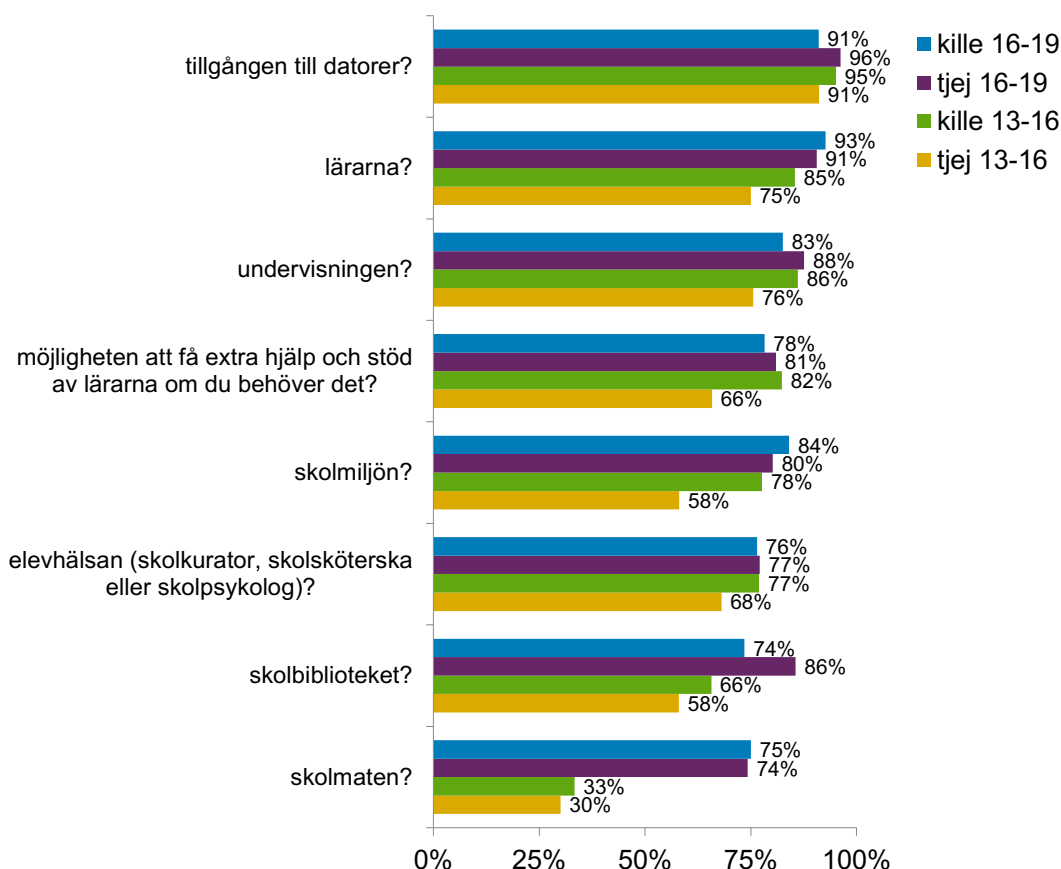
Omdöme skola

Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, såsom skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsovården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd.

I diagram C4 framgår att en hög andel både i högstadiet och gymnasiet är nöjda med tillgången till datorer, med lärarna och undervisningen. Vad som också framgår är att gymnasieungdomarna är mer nöjda än högstadieungdomarna gällande flertalet aspekter. Skillnaden är störst avseende skolmaten, vilket totalt 31 % av högstadieungdomarna och 73 % av gymnasieungdomarna är nöjda med. Vad som också framgår är att högstadietjejerna är mindre nöjda gällande de flesta aspekter.

Jämfört med rikssnittet är högstadieungdomarnas nöjdhet under snittet i majoriteten av frågorna. Även gymnasieungdomarna i Ludvika är något mindre nöjda än snittet med flera saker. Den största skillnaden avser skolmaten som ungdomarna i Ludvika är klart mer nöjda med än rikssnittet.

C4. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om... Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

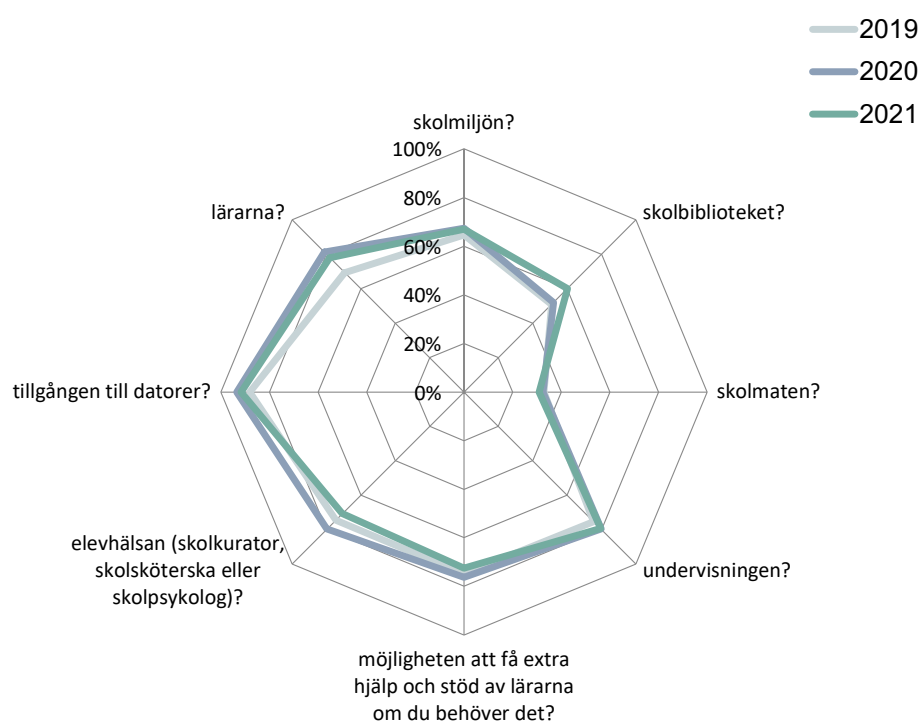
C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...

Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra": Jämförelse med rikssnittet

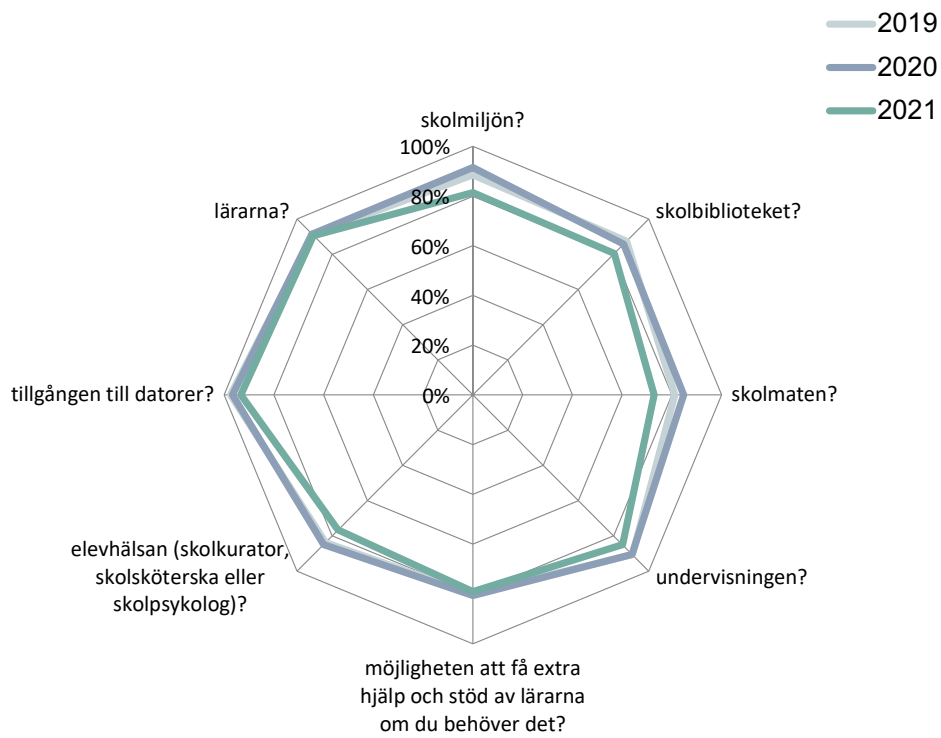
	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
skolmiljön?	67%	72%	81%	90%
skolbiblioteket?	60%	74%	80%	87%
skolmaten?	31%	37%	73%	55%
undervisningen?	79%	84%	85%	93%
möjligheten att få extra hjälp och stöd av lärarna om du behöver det?	73%	79%	79%	86%
elevhälsan (skolkurator, skolsköterska eller skolpsykolog)?	71%	78%	77%	87%
tillgången till datorer?	92%	87%	93%	95%
lärarna?	78%	82%	91%	92%

Över tid kan vi se att högstadieungdomarna är ungefär lika nöjda som tidigare, men något mindre nöjda med elevhälsan och skolbiblioteket. Gymnasieungdomarna är något mindre nöjda med skolmaten, skolmiljön och elevhälsan, se diagram C4c på nästa sida.

C4b. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...: högstadiet, Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Jämförelse över tid

C4c. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...: gymnasiet,
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Jämförelse över tid

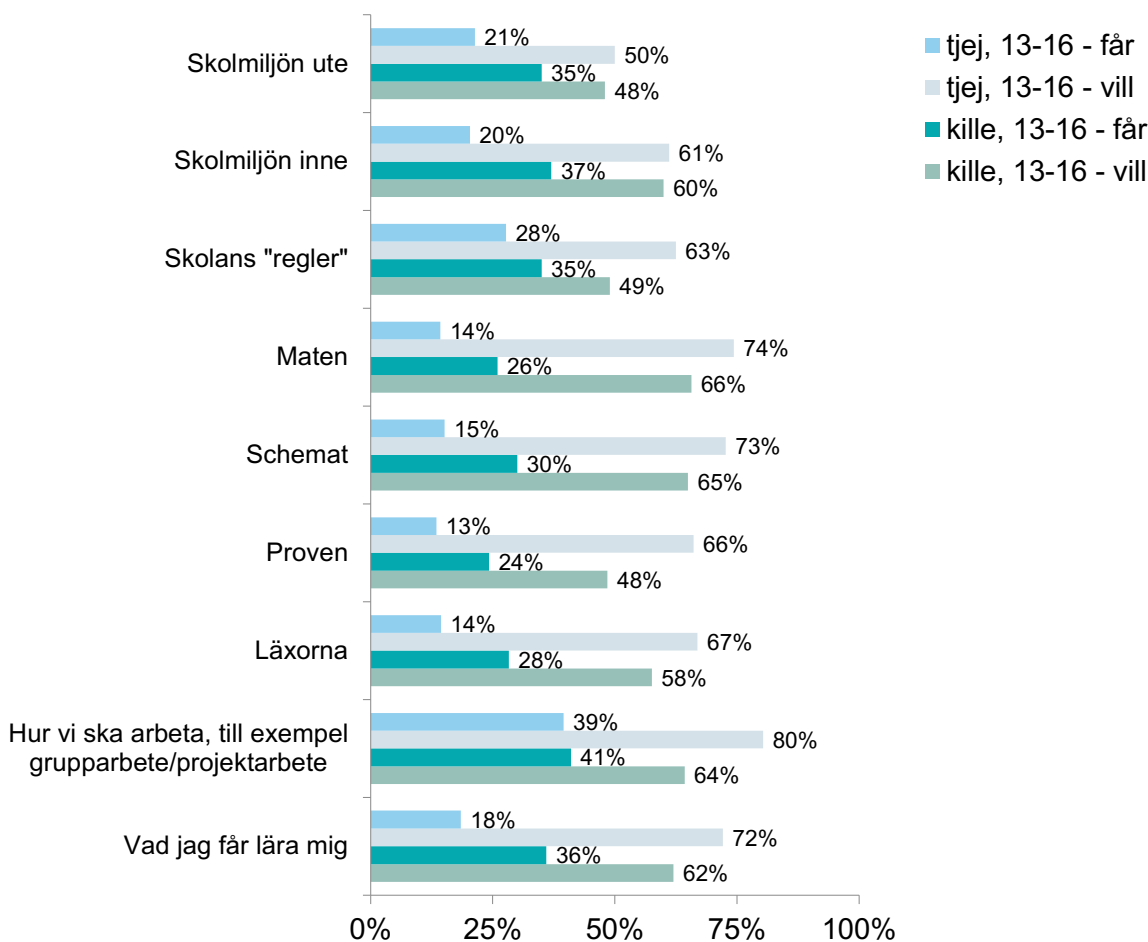
Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma om i skolan och hur mycket de anser att de får bestämma i dagsläget. Skolverket påpekar att det finns ett tydligt samband mellan elevers möjlighet till delaktighet och inflytande samt kunskapsresultat och välmående i skolan. I en utredning från 2009¹ framgår det att ju mer inflytande en elev upplever att den har om en aspekt, desto mer positivt ser eleven på den aspekten i skolan. Med andra ord korrelerar möjligheter till inflytande med nöjdhet. I klassrummet är elevernas möjligheter att påverka beroende av lärarens inställning. Elevrådets möjlighet att påverka beslut som rör hela skolan beror på skolledningens inställning och vilka strukturer som finns för elevinflytande på skolan.²

I Ludvika ser vi att andelen unga som vill påverka är relativt hög både på högstadiet (se diagram C5a) och gymnasiet (se diagram C5b på nästa sida) Tjejer både i högstadiet och gymnasiet svarar att de vill påverka på olika saker i något högre grad än killar. Killar svarar däremot i något högre grad än tjejer att de får vara med och påverka på olika saker.

Hur man ska arbeta (grupparbete/projektarbete) är det som både högstadie- och gymnasieungdomarna anser att de i högsta grad får vara med och bestämma om idag. Proven är det som högstadieungdomarna i lägst grad anser att de får vara med och bestämma om. I gymnasiet anser lägst andel att de får påverka maten.

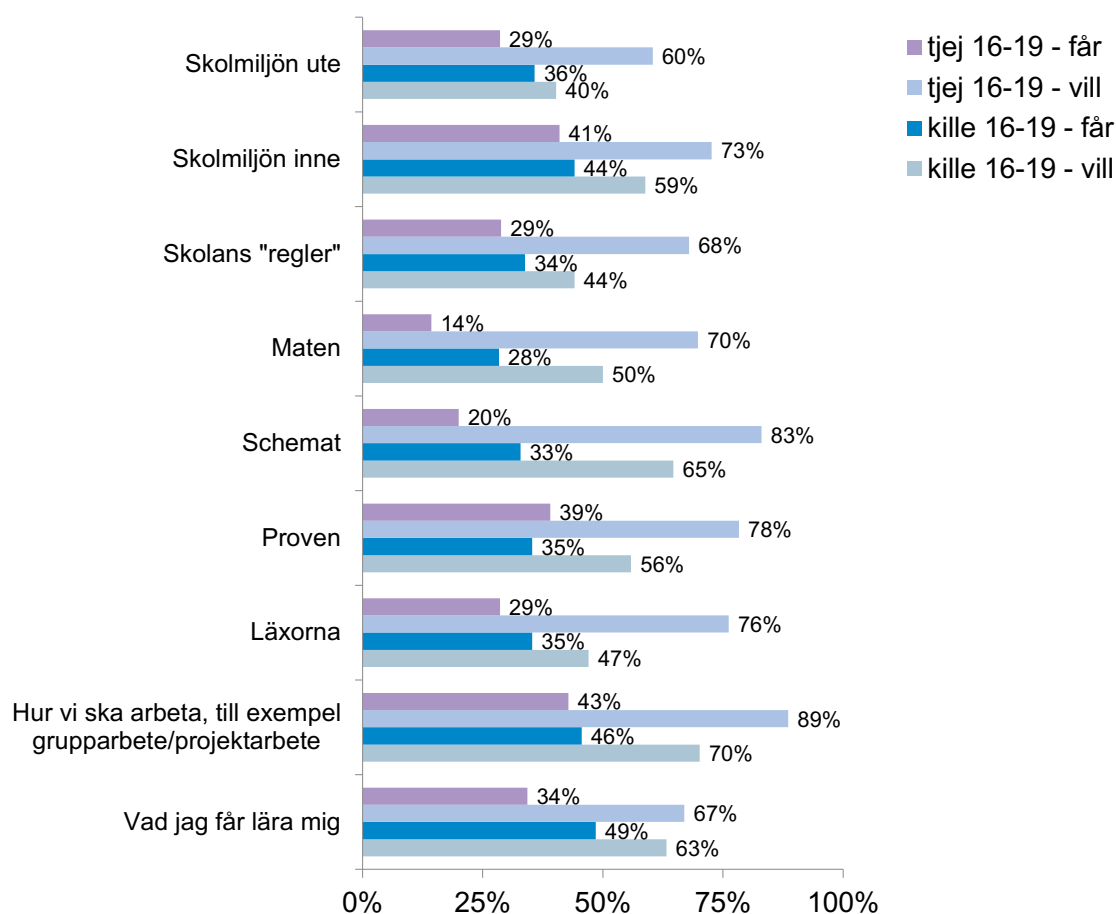
C5a. Högstadiet: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "väldigt mycket" eller "ganska mycket"

1 SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?

2 Rädda Barnen 2008: Vems röst väger mest? Barn och vuxna om elevinflytande i skolan

C5b. Gymnasiet: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "våldigt mycket" eller "ganska mycket"

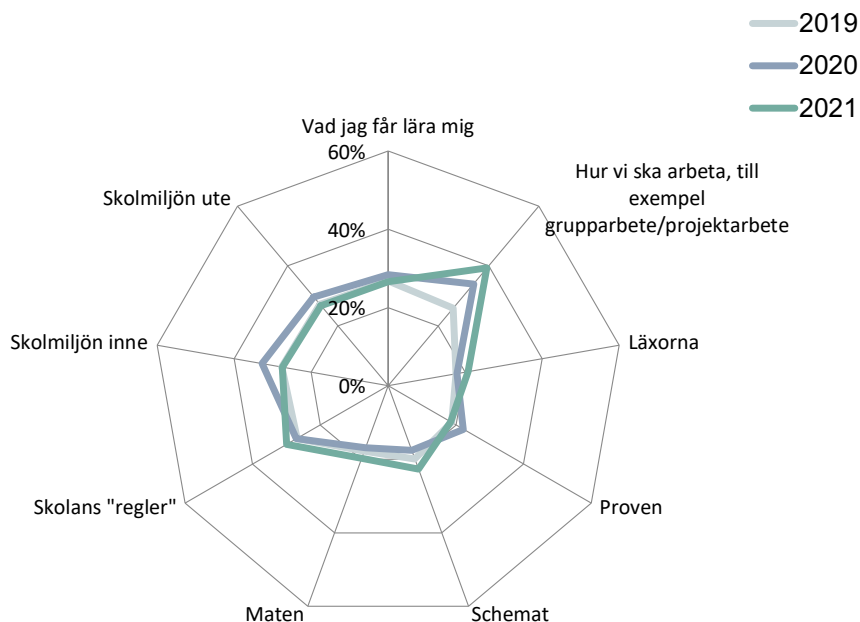
I tabell C5c nedan redovisas andelen som får vara med och bestämma i jämförelse med rikssnittet. Vad som framgår är att gymnasieungdomarna i Ludvika i högre grad än snittet anser att de får vara med och påverka om flertalet aspekter. Hur de ska arbeta anser de sig dock få vara med och bestämma om i något lägre grad än snittet. Även högstadieungdomarna upplever sig få vara med och bestämma i något högre grad än snittet gällande flera aspekter, men resultatet är generellt mer lik rikssnittet.

C5c: Andel som upplever att de får vara med och bestämma om följande: Jämförelse med rikssnittet

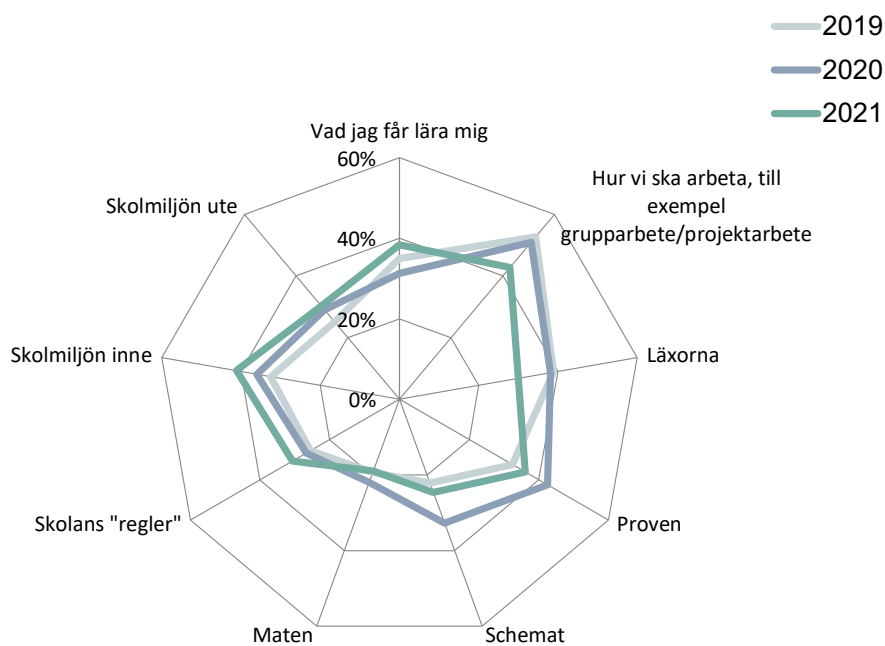
	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Vad jag får lära mig	27%	26%	38%	31%
Hur vi ska arbeta, till exempel grupparbete/ projektarbete	39%	34%	43%	50%
Läxorna	21%	19%	30%	31%
Proven	18%	21%	36%	37%
Schemat	23%	15%	25%	20%
Maten	20%	14%	19%	16%
Skolans "regler"	30%	24%	31%	25%
Skolmiljön inne	27%	27%	41%	29%
Skolmiljön ute	27%	25%	30%	24%

Andelen i högstadiet som upplever att de får vara med att bestämma om olika saker i skolan har minskat i några frågor men ökat i andra, skillnaderna är dock små jämfört med år 2020. Även på gymnasiet har det upplevda inflytandet minskat i några frågor men ökat i andra- se diagram C5e. Bland gymnasieungdomar är förändringarna större.

C5d: Andel som upplever att de får vara med och bestämma om följande, högstadiet, jämförelse över tid

C5e: Andel som upplever att de får vara med och bestämma om följande, gymnasiet, jämförelse över tid

D. Politik och samhälle

Det tredje delmålet i ungdomspolitikerna syftar till att unga ska få vara med och göra sina röster hörda, både i frågor som direkt berör dem och för samhället i stort.

I aktuell forskning både i Sverige och andra demokratier finns det oenigheter om ungas engagemang. En del menar att demokratin är hotad och att unga tappat både intresset och tron på möjligheten att påverka. Andra menar istället att unga är mer missnöjda och kritiska till dagens traditionella former för inflytande, och att det nödvändigtvis inte bör ses som ett hot.¹

Vad som dock framkommer är att man inte kan se skillnader mellan äldre och unga avseende intresse för politik och samhälle. Däremot röstar unga i mindre utsträckning än äldre och en mindre andel uppger att de är medlemmar eller aktiva i politiska partier eller föreningar. Fler unga uppger dock att de deltar i andra politiska aktiviteter, exempelvis demonstrationer. Jämfört med äldre är ungas engagemang mer individualiserat och många väljer bort organiserade aktiviteter. Slutsatsen enligt flera nya studier är att unga inte är mindre politiskt aktiva än äldre, däremot deltar de på andra sätt.²

Förutsättningarna för unga att delta och påverka är även ofta sämre på grund av bland annat ålder, utbildning och erfarenhet. Trösklarna för deltagande kan vara högre då unga ofta har ett svagare politiskt kapital jämfört med vuxna.³ För att sänka trösklarna för engagemang bland unga är det bland annat viktigt att det finns kontaktytor mellan unga och organisationer samt att unga har kunskap om olika vägar att kanalisera samhällsengagemang.⁴ Samhället och kommunen får därför en väldigt viktig roll i att stötta unga i dessa frågor.

”Kommunen skulle kunna visa fler möjligheter för unga som vill medverka i att förbättra kommunen.”

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

¹ SOU 2016:5 ”Låt fler forma framtiden” del A

² MUCF 2019: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

³ SKL 2014: Ungas inflytande och delaktighet

⁴ MUCF 2021: Fokus 21: Om ungas samhällsengagemang

Intresse för olika frågor

Ungdomarna i Ludvika svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagram D1 nedan. Är man intresserad är också sannolikheten större att man engagerar sig aktivt i samhället.¹ Vad som framgår är att gymnasieungdomarna totalt sett är mer intresserade än högstadieungdomarna av politik och samhällsfrågor i allmänhet, medan intresset för vad som händer i andra länder är på en liknande nivå för högstadiet och gymnasiet.

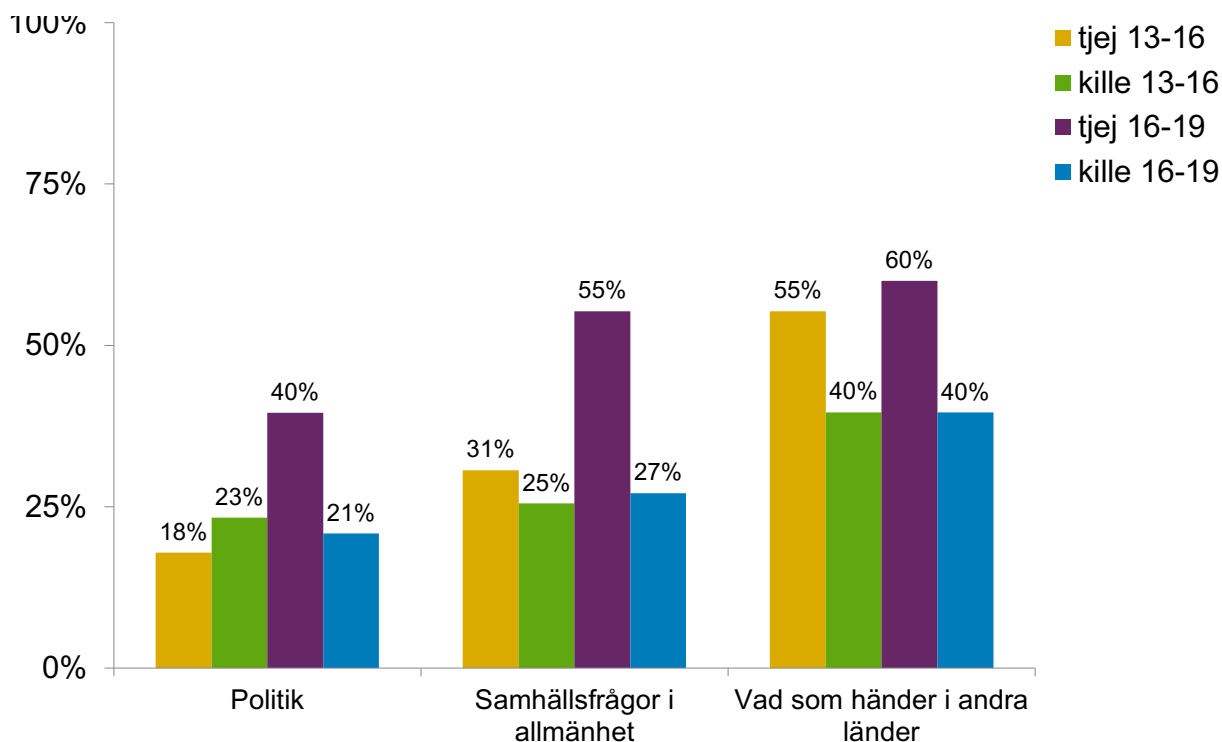
Gymnasietjejerna är mest intresserade av politik och samhällsfrågor i allmänhet. De är även mest intresserade av vad som händer i andra länder, men även högstadietjejerna är klart mer intresserade av detta än killarna både i högstadiet och gymnasiet.

Jämfört med rikssnittet framkommer att ungdomarna i Ludvika i lägre grad är intresserad av samtliga frågor.

Sett över tid har intresset för politik och samhällsfrågor minskat något sedan 2020, medan intresset för vad som händer i andra länder är på en liknande nivå (se diagram D1b på nästa sida).

D1. Hur intresserad är du av följande?

Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

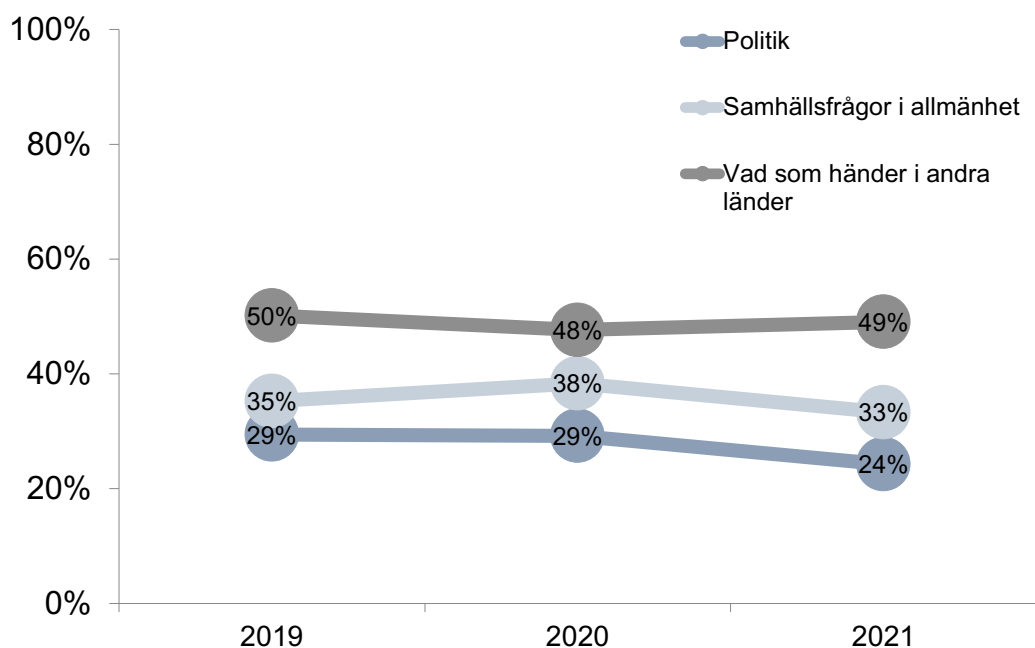

D1a. Andelen som är mycket eller ganska intresserade av följande: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Politik	20%	31%	33%	41%
Samhällsfrågor i allmänhet	27%	37%	45%	53%
Vad som händer i andra länder	48%	58%	52%	60%

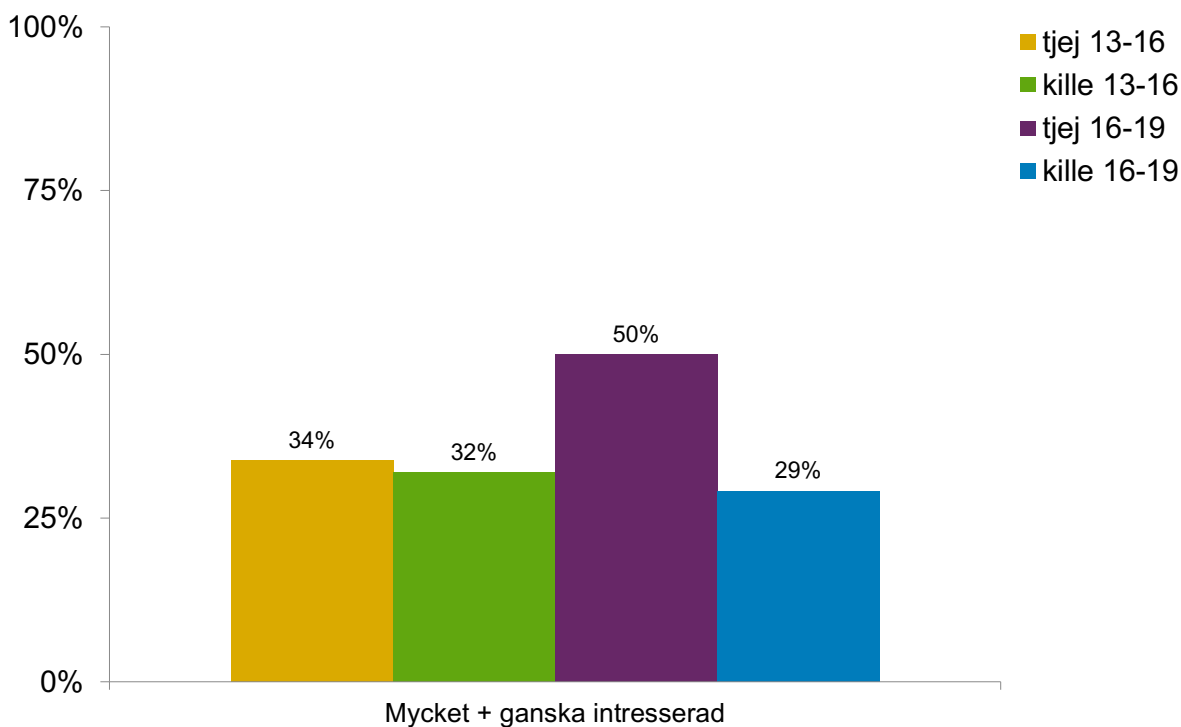
¹ Amnå mfl. 2016

D1b. Andelen som är mycket eller ganska intresserade av följande: jämförelse över tid

I Dalarna ställdes även en regionspecifik fråga om ungdomarnas intresse för frågor som rör klimat och miljö, se diagram D1c nedan. Vad som framgår är att en andel om 29-50 % av ungdomarna i Ludvika är intresserade av klimat- och miljöfrågor. Gymnasietjejerna är tydligt mer intresserade än övriga, 50 % jämfört med 29 % bland gymnasiekillarna och 32-34 % bland högstadietjejerna och högstadiekillarna.

D1c. När det gäller frågor som rör klimat och miljö är jag:

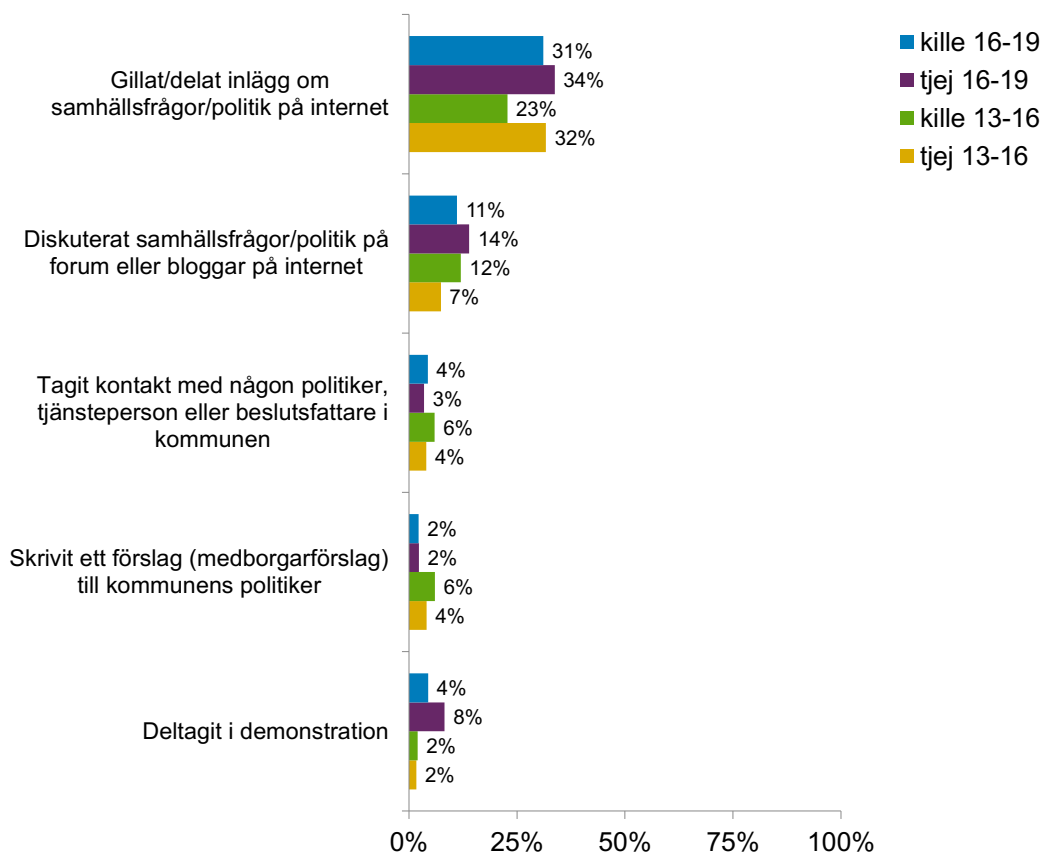

Aktivt samhällsengagemang

Formerna för det politiska engagemanget bland unga har som tidigare nämnts förändrats under senare år. Antalet unga som väljer att bli medlemmar i politiska partier och som är engagerade i de traditionella folkrörelseorganisationerna har minskat. Tidigare nämndes även att det inte nödvändigtvis behöver vara något negativt, men denna utveckling leder samtidigt till att färre unga får erfarenheter av den representativa demokratins beslutsprocesser, som exempelvis gemensamt beslutsfattande. Dessa erfarenheter är viktiga och ses som bidragande till känslan av delaktighet, tillhörighet och ansvarstagande¹. Dock innebär förändringarna i formerna för engagemang att vi troligtvis på sikt kommer att behöva anpassa det politiska systemet till dessa förändrade omständigheter.²

I Lupp-enkäten ställs inte någon fråga om politiskt engagemang i partier, men däremot finns en fråga om ungdomarna gjort någon aktiv politisk handling under det senaste året. Vad som framgår i diagram D2 är att en andel mellan 23-34 % har gillat eller delat ett inlägg om samhällsfrågor eller politik på internet. Det näst vanligaste är att ha diskuterat samhällsfrågor eller politik på forum eller bloggar på internet, vilket 7-14 % har gjort. De andra handlingarna är mindre vanliga. Gymnasietjejerna har i högre grad än övriga deltagit i en demonstration, 8 % jämfört med 2 % bland högsta- dieungdomarna och 4 % bland gymnasiekillarna.

D2. Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande? Andel som svarat "ja"

1 Kommittédirektiv 2014:111. Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet

2 MUCF 2019: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att resultatet för Ludvika är relativt likt. Det som främst skiljer sig är att gymnasieungdomarna i Ludvika har gillat/delat inlägg om samhällsfrågor/politik på nätet i lägre grad än rikssnittet.

D2a. Andel som gjort följande de senaste 12 månaderna: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Tagit kontakt med någon politiker, tjänsteman eller beslutsfattare i kommunen	5%	4%	4%	5%
Skrivit ett förslag (medborgarförslag) till kommunens politiker	5%	2%	3%	2%
Deltagit i demonstration	2%	4%	7%	5%
Diskuterat samhällsfrågor/politik på forum eller bloggar på internet	9%	11%	13%	17%
Gillat/delat inlägg om samhällsfrågor/politik på internet	28%	30%	33%	41%

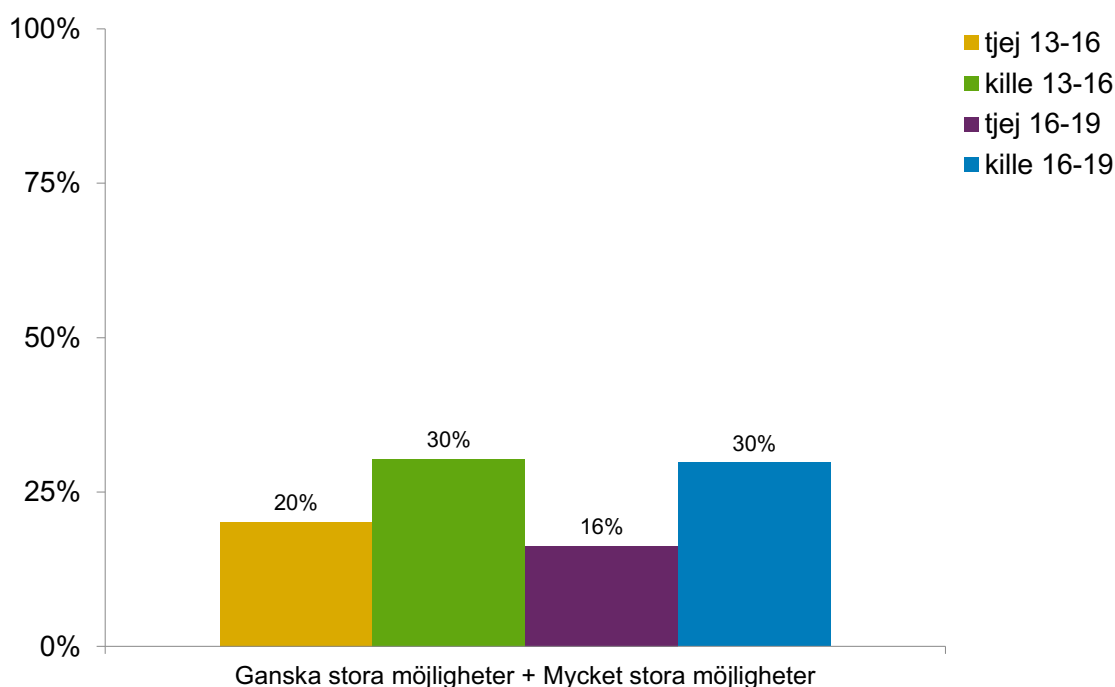
Möjligheter att påverka

En viktig faktor för att kunna öka ungas delaktighet i kommunen och samhället är att unga faktiskt ser att de har möjligheter att få sin röst hörd. När unga får inflytande över sin vardag och görs delaktiga i det lokala samhället skickas samtidigt signaler om att ungas röster tas på allvar och att det är möjligt att påverka i olika frågor, vilket främjar framtida politiskt deltagande.¹

Vad som framgår i diagrammet nedan är att tjejer ser mindre positivt än killar på sina möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen. Gymnasietjejeerna ser sig i lägst grad ha ganska eller mycket stora möjligheter att föra fram sina åsikter.

Resultatet för högstadieungdomarna i Ludvika är på en något högre nivå än rikssnittet Lupp 2021, medan resultatet för gymnasieungdomarna är på samma nivå.

D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

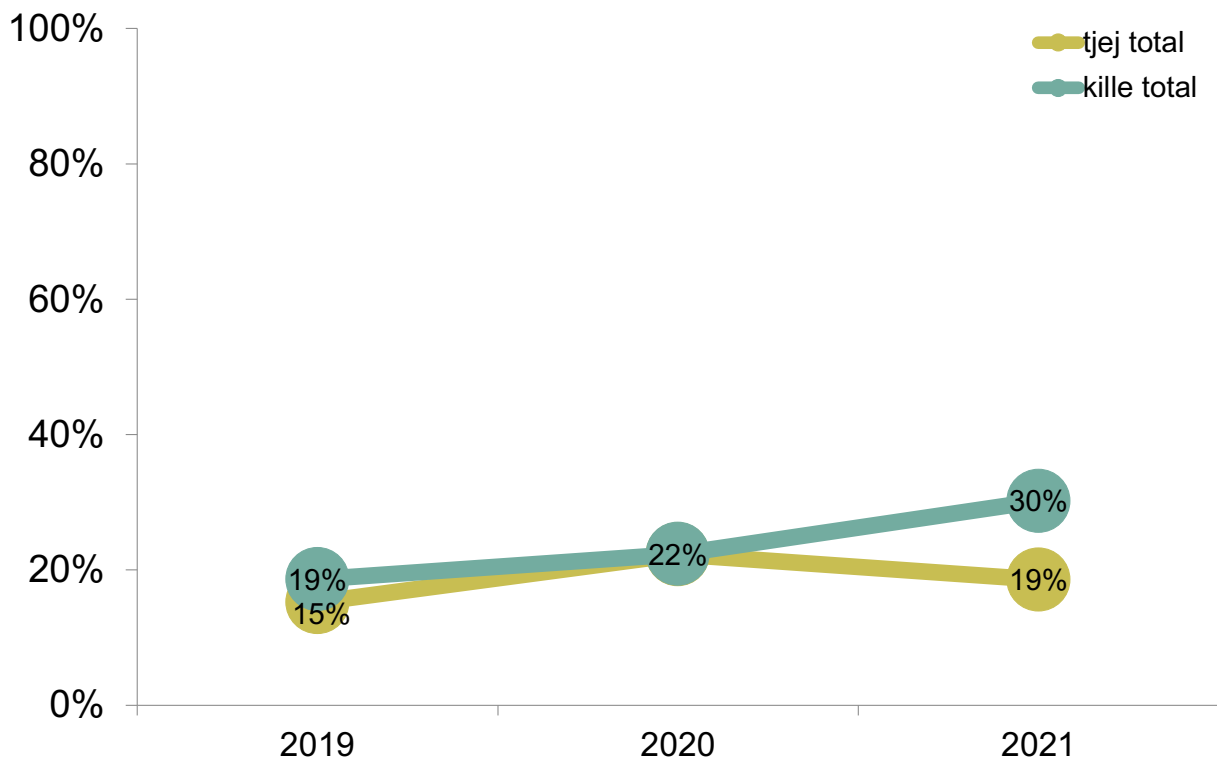
D3a. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
24%	19%	20%	20%

¹ MUCF 2019: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

I en jämförelse över tid framkommer det att andelen killar som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter att påverka har ökat sedan år 2020 medan andelen tjejer är på liknande nivå som år 2020. Könsskillnaderna har därmed ökat.

D3b. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Jämförelse över tid

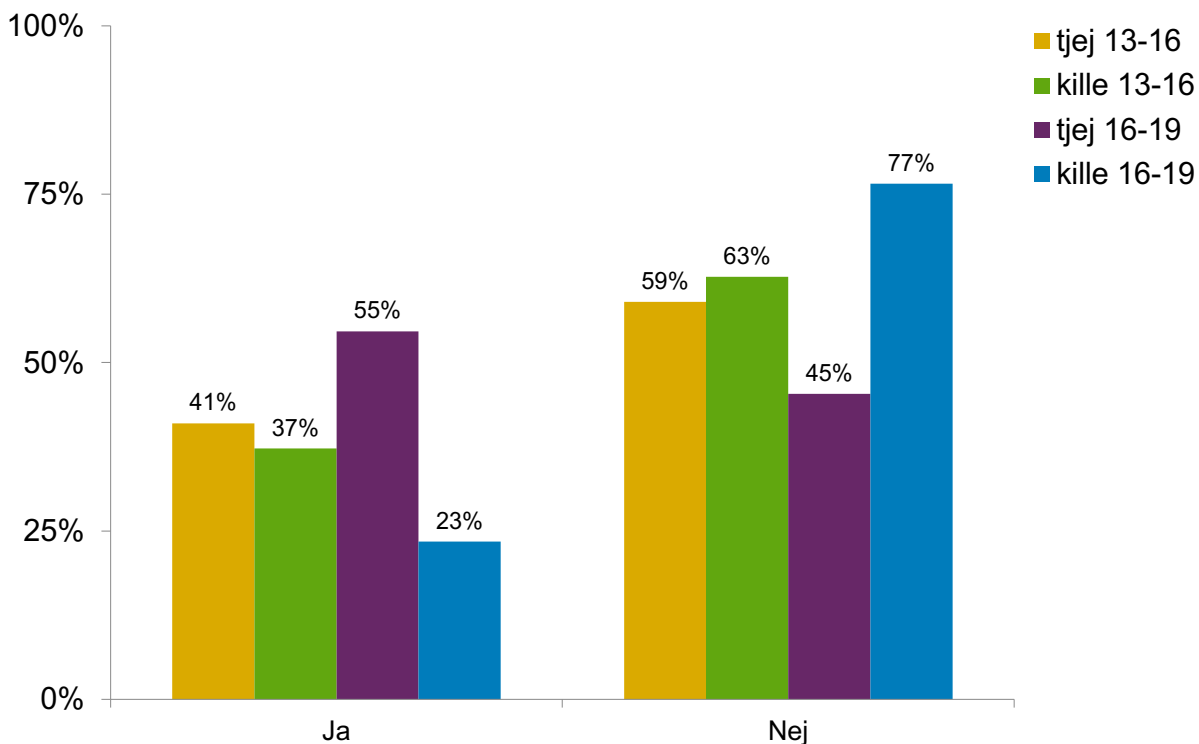
Vill vara med och påverka

Ungdomarna svarade på en fråga om huruvida de vill vara med och påverka i frågor som rör Ludvika kommun. Vad som framgår är att gymnasietjejerna vill påverka i klart högre grad än övriga unga. 55 % av gymnasietjejerna svarar att de vill vara med och påverka, jämfört med 23 % av gymnasiekillarna. Det finns därmed stora könsskillnader på gymnasiet. I högstadiet är könsskillnaderna mindre, och 37 % av killarna och 41 % av tjejerna svarar att de vill vara med och påverka.

Gymnasieungdomarna i Ludvika vill vara med och påverka vad som händer i kommunen i något lägre grad än rikssnittet, se tabell D4a.

I diagram D4b på följande sida framkommer att andelen killar som vill vara med och påverka i kommunen har minskat över tid. Andelen tjejer som vill vara med och påverka är på samma nivå som år 2020, men lägre än år 2019.

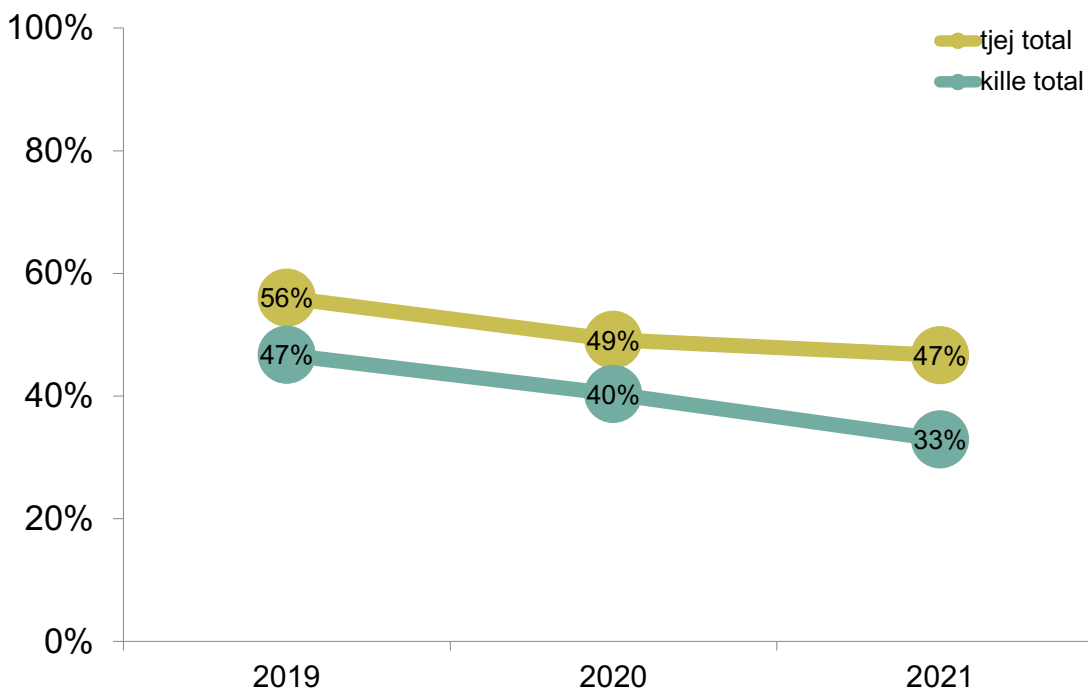
D4. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

D4a. Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelse med rikssnittet

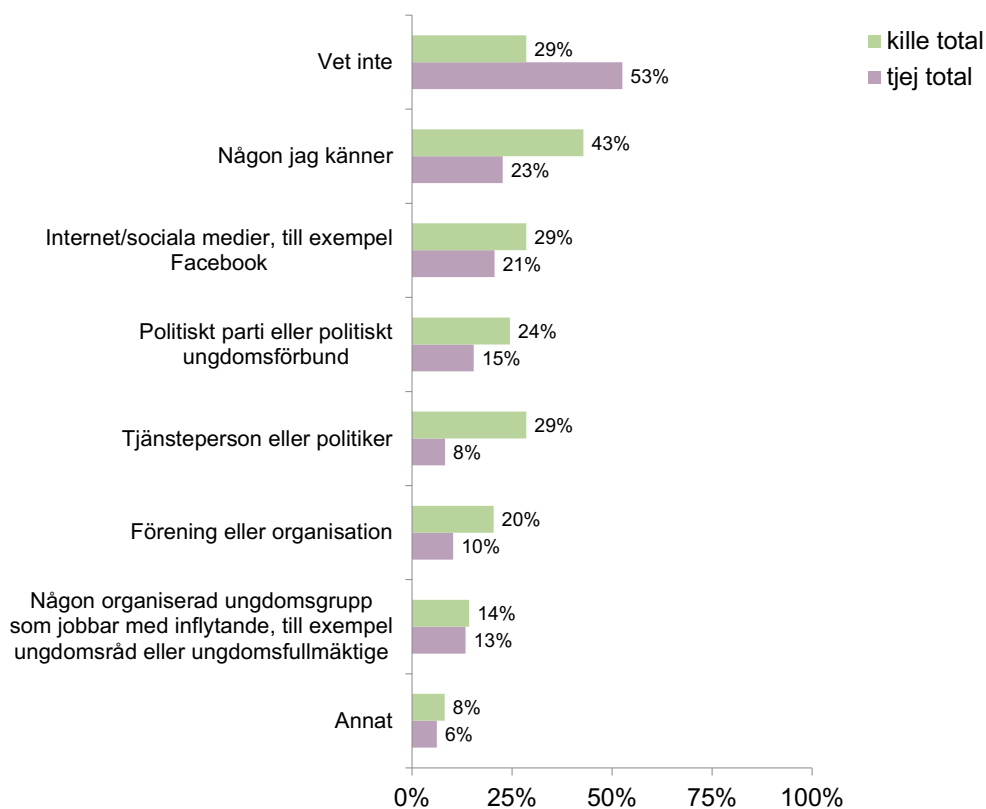
Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
40%	41%	43%	47%

D4b. Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelse över tid

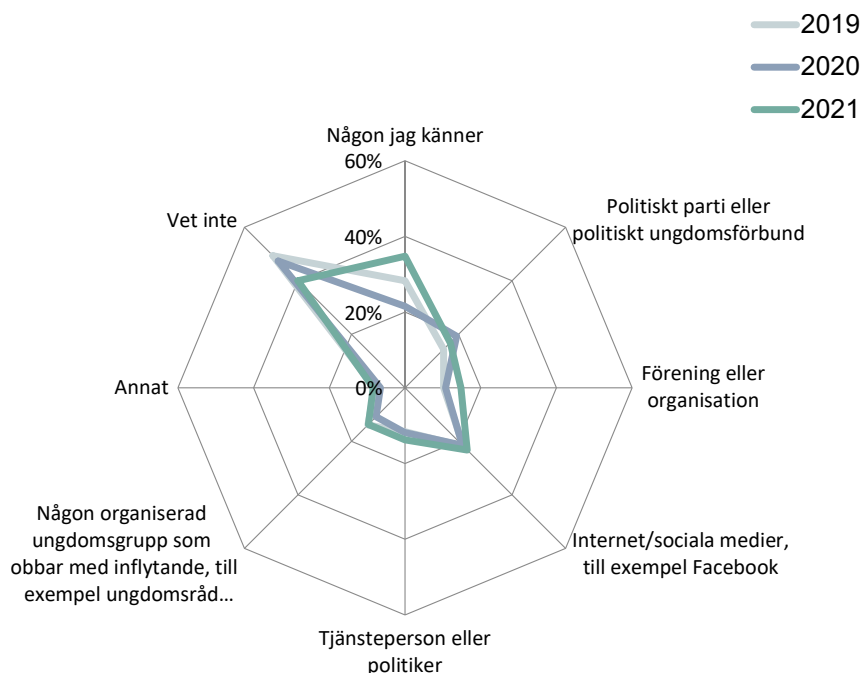

De som svarade att de vill påverka i kommunen fick en följdfråga gällande vem de skulle vända sig till om de vill påverka något. 29 % av killarna och 53 % av tjejerna svarar att de inte vet vart de skulle vända sig. Därutöver är det mest vanligt både bland tjejer och killar att vända sig till någon de känner eller till internet/sociala medier. Killar skulle vända sig dit i högre grad än tjejer. Vid en jämförelse över tid kan vi se att andelen högstadiungdomar som skulle vända sig till någon de känner har ökat sedan år 2020, medan andelen gymnasieungdomar som skulle göra detsamma minskat.

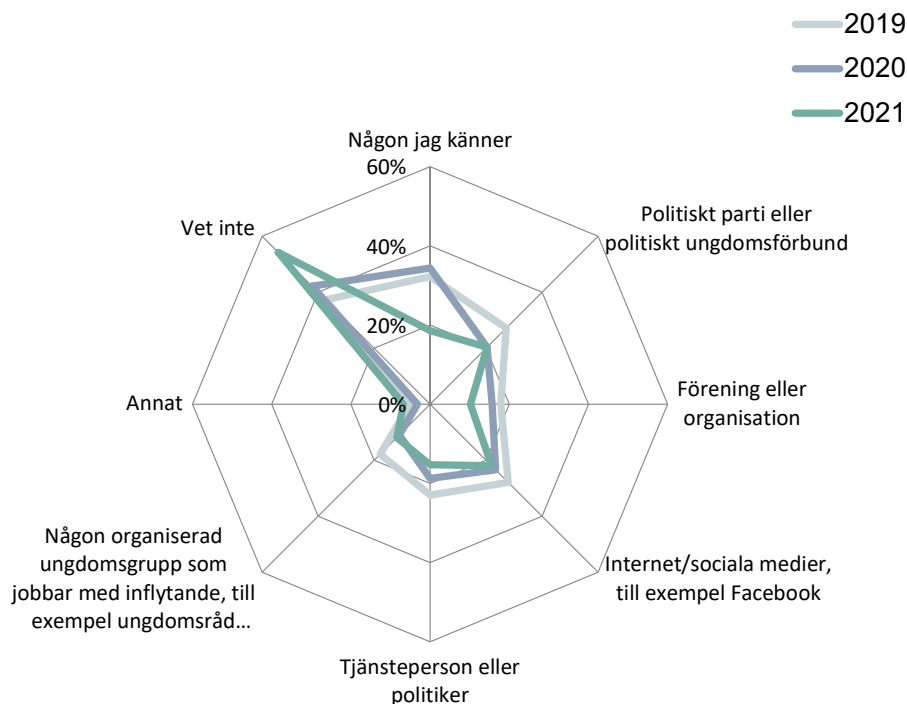
D4c. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun? Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka

D4c_1. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun? Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka: högstadiet, jämförelse över tid

**D4c_2. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?
Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka: gymnasiet, jämförelse över tid**

D4d. Vad vill du påverka?

Ungdomarna som svarade att de ville påverka kunde även i fritext ta upp vad för typ av frågor de skulle vilja påverka. Många kommenterar sådant som rör skolan. Skolmaten, skolsystemet och mängden prov, trygghet och skolmiljön är exempel på frågor som ungdomarna tar upp som rör skolan. Flera ungdomar kommenterar att de vill påverka i frågor som rör deras fritidsintressen, aktiviteter, evenemang eller idrottsplaner i stort.

Även samhällsfrågor som jämställdhet, tryggheten, infrastruktur - vad som ska byggas och vart, miljö och klimat eller att minska våld och brott tas upp av flera ungdomar. Hur miljön ser ut i Ludvika samt hur centrum ser ut tas också upp av ett par ungdomar. Några ungdomar vill även påverka människors livssituationer. Övrigt som nämns är önskemål om att påverka kollektivtrafiken på olika sätt.

Några citat från ungdomarna redovisas på följande sida.

"miljö och klimatet."

– Kille, gymnasiet

"Stadens utformning, fritidsaktiviteter, kollektivtrafik, utbildning, människors livsituation"

–Tjej, gymnasiet

"Hur skolor kan få bättre mat så att eleverna har mer energi till resten av dagen."

– Kille, högstadiet

"bättre idrottsmöjligheter och mer bussar."

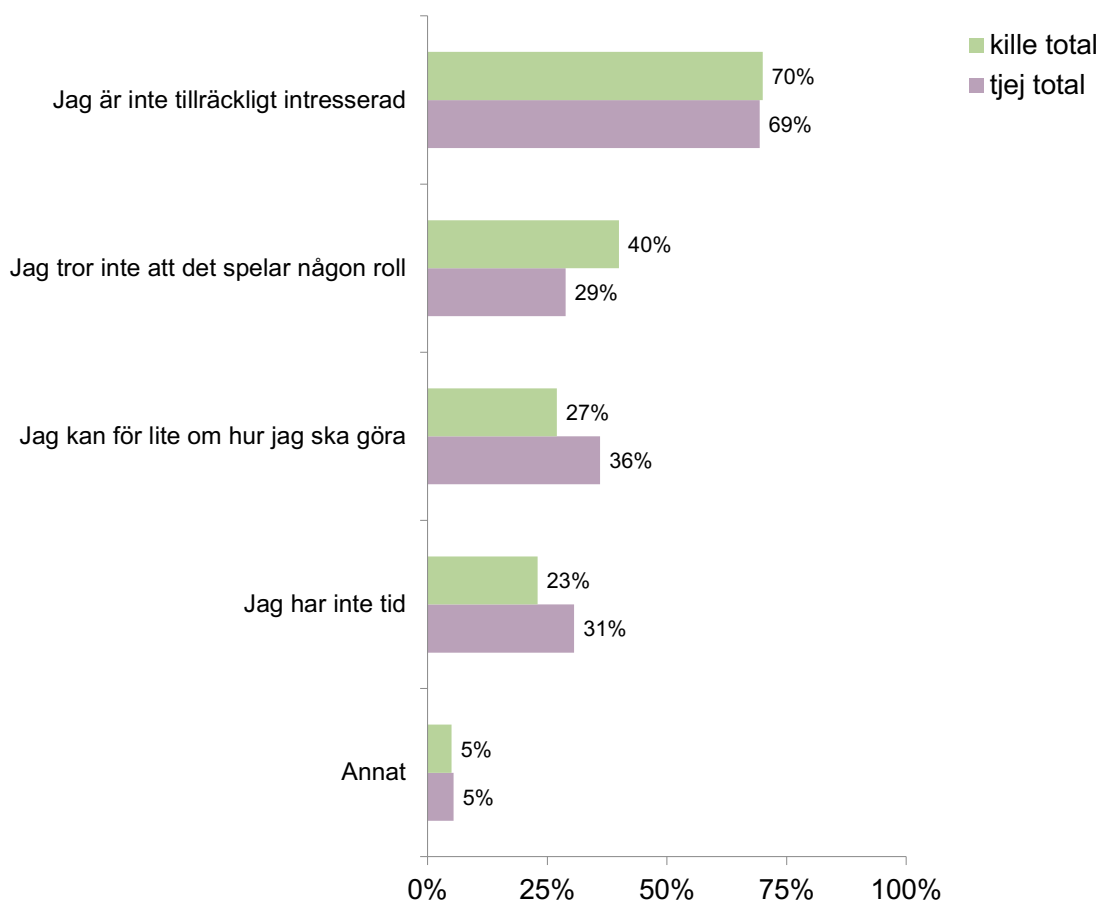
–Tjej, högstadiet

De som inte vill påverka

De som på fråga D4 svarade att de inte vill vara med och påverka i kommunen fick svara på en fråga om varför de inte vill det, se diagram D4f nedan.

69-70 % svarar att de inte är tillräckligt intresserade. 40 % av killarna svarar att de inte tror att det spelar någon roll och 29 % av tjejerna svarar detsamma. Tjejer svarar i högre grad än killar att de kan för lite om hur de ska göra.

D4f. Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka? Besvarades endast av de som svarat att de inte vill påverka

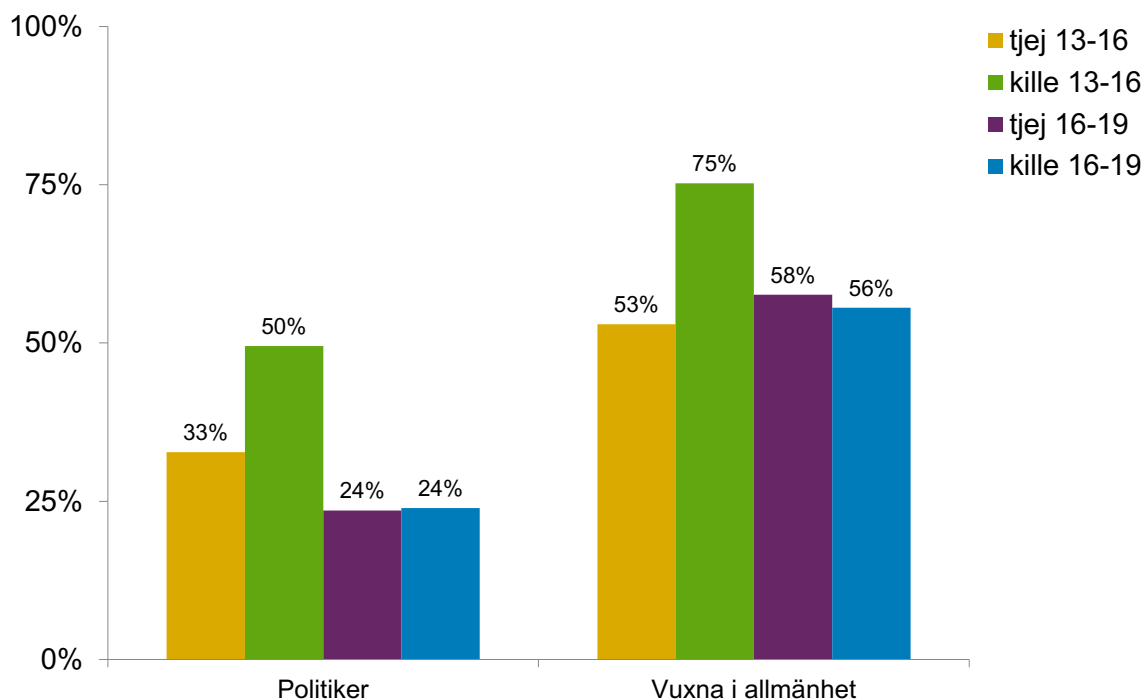

Förtroende för vuxna och politiker

Ungdomarna svarade på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet och en fråga om hur stort förtroende de har för politiker. Högst förtroende för politiker har killar i gymnasiet. Högst förtroende för vuxna i allmänhet har killar i högstadiet, där 75 % anger ett ganska eller mycket stort förtroende. För övriga är andelen mellan 53-58 %. Förtroendet för politiker är lägre, men också högst bland högstadietkillarna. Bland dem har 50 % mycket eller ganska stort förtroende för politiker. Bland högstadiet tjejerna har 33 % angett att de har förtroende för politiker, och motsvarande andel bland gymnasieungdomarna är 24 % oavsett kön.

Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att ungdomarna i Ludvika har ett lägre förtroende både för politiker och vuxna i allmänhet. Över tid ser vi också att förtroendet för vuxna i allmänhet tydligt minskat, medan förtroendet för politiker är stabilt över tid.

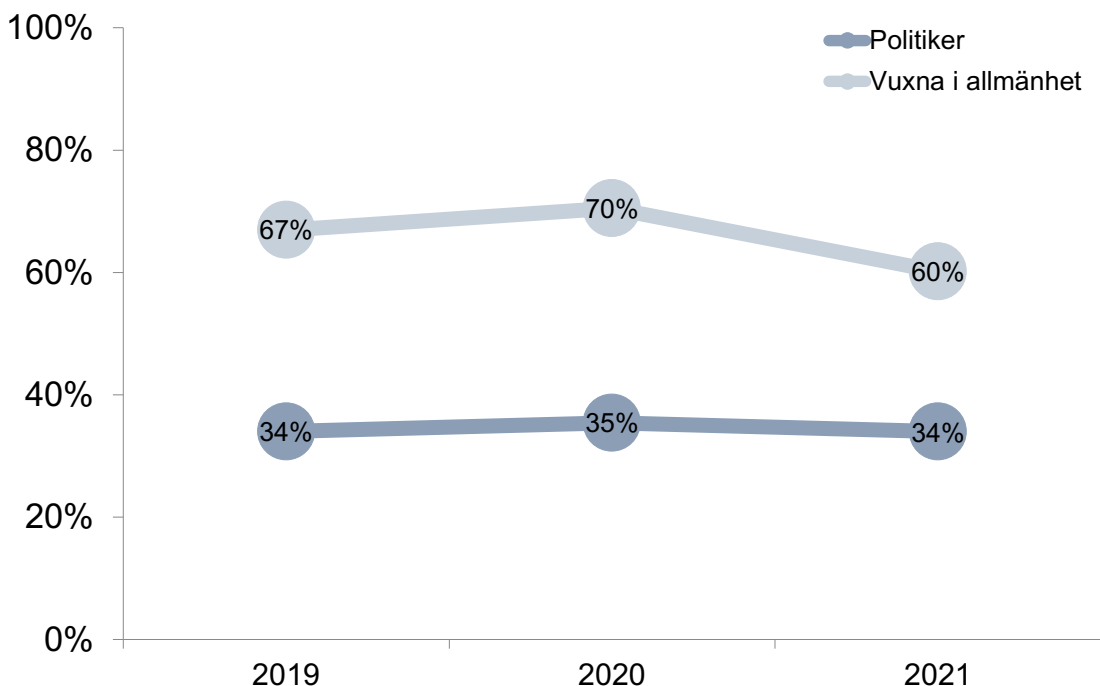
**D5. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort"**

**D5a. Andel med stort eller ganska stort förtroende för vuxna och politiker.
Jämförelse med riksnittet**

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Politiker	39%	47%	24%	40%
Vuxna	62%	70%	57%	70%

**D5b. Andel med stort eller ganska stort förtroende för vuxna och politiker.
Jämförelse över tid**

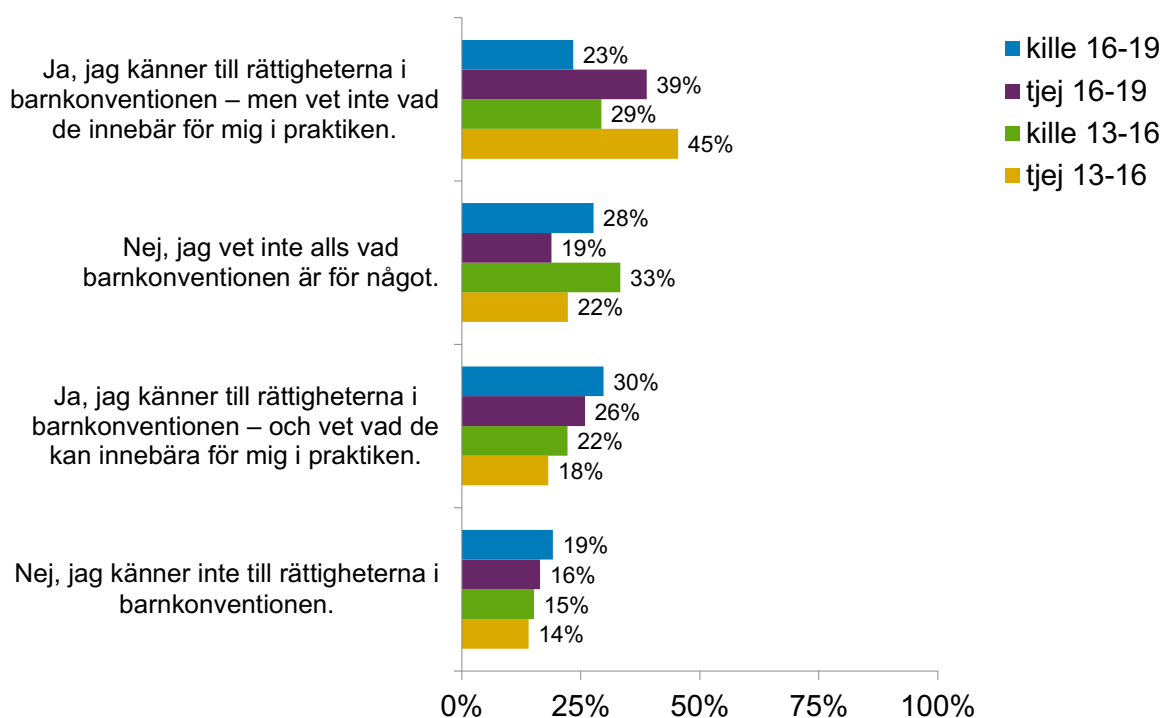

Barnkonventionen

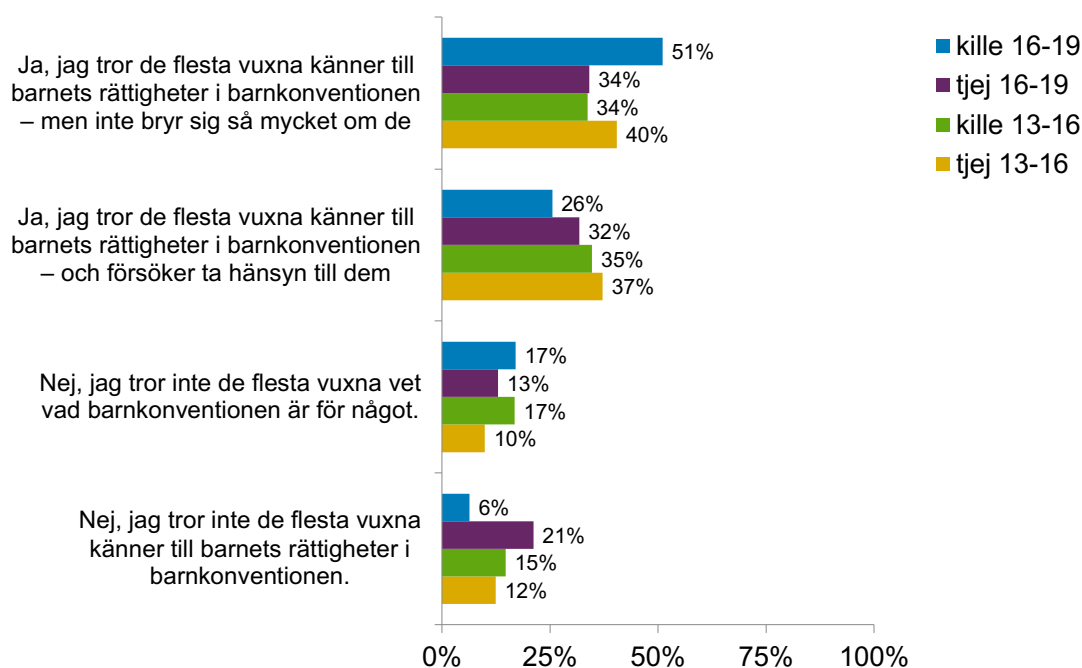
I Lupp-enkäten ställdes även två frågor om barnkonventionen. Vad som framgår är att en andel om mellan 19-33 % svarar att de inte alls vet vad barnkonventionen är. Tjejer har viss kännedom om barnkonventionen i högre grad än killar. Gymnasieungdomarna har högre kännedom än högstadieungdomarna om vad rättigheterna kan innebära i praktiken.

I diagram D6b framgår också att en andel om mellan 34-51 % tror de flesta vuxna känner till rättigheterna i barnkonventionen, men inte bryr sig så mycket om dem. Gymnasiekillarna tror detta i högst grad, och de tror även i lägst grad att vuxna känner till rättigheterna och försöker ta hänsyn till dem.

D6a. Känner du till vilka rättigheter du har enligt barnkonventionen?

D6b. Tror du att vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen?

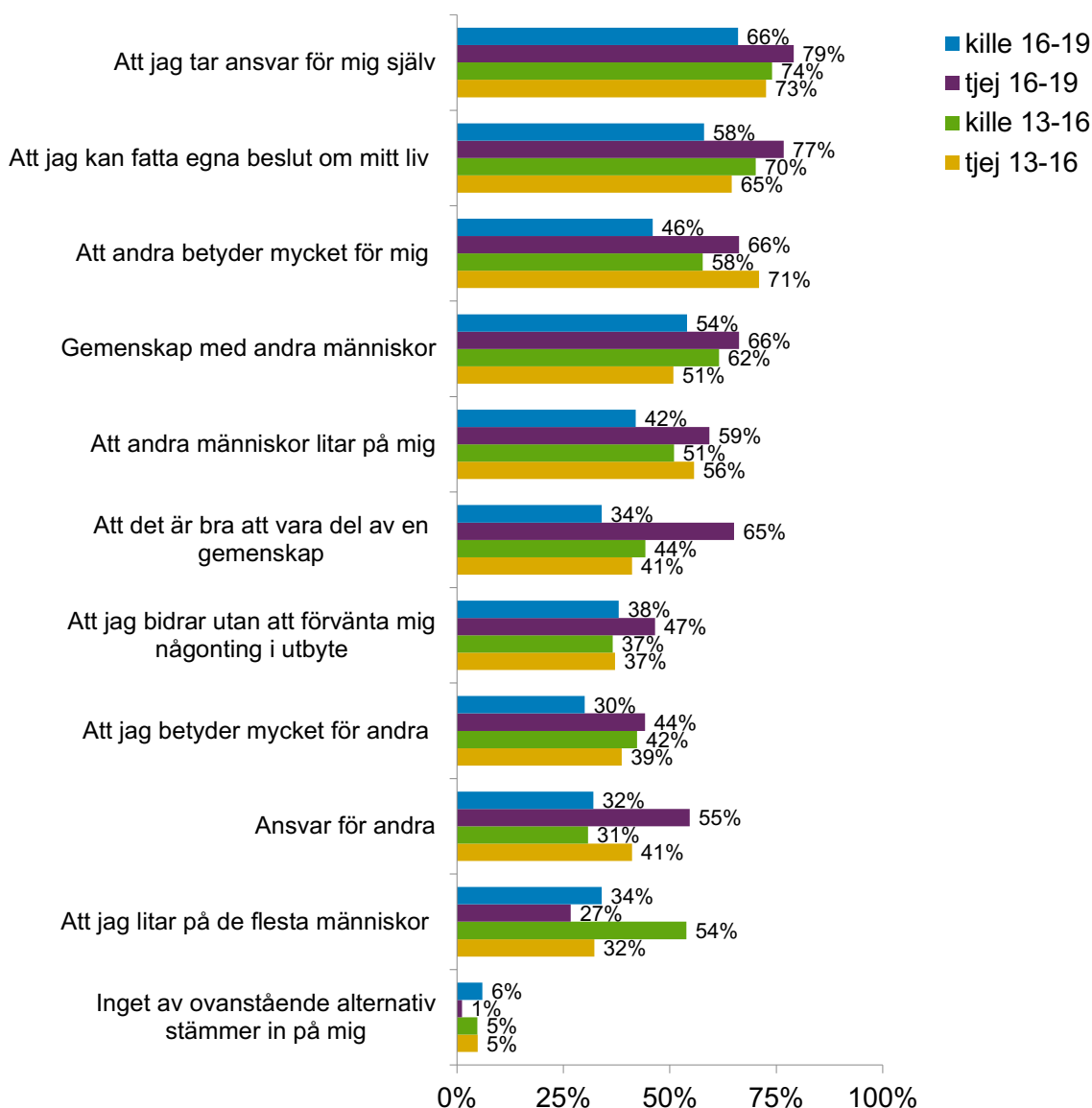

Ungas syn på gemenskap och relationer till andra

Det ställdes även en regionspecifik fråga om ungas syn på gemenskap, möjlighet till självbestämmande och synen på relationer till andra människor. Vad som framgår är att majoriteten av ungdomarna i Ludvika känner att de tar ansvar för sig själva och att de kan fatta egna beslut om sitt liv. Majoriteten känner också gemenskap med andra människor.

När det kommer till tilltron till de flesta människor är instämmandegraden klart högre bland högstadiekillarna än bland övriga. Däremot instämmer gymnasietjejerna i klart högre grad än övriga i att det är bra att vara med i en gemenskap och att de tar ansvar för andra. En andel mellan 1-6 % av ungdomarna svarar att inget av alternativen stämmer in på dem.

D7. Vi vill att du berättar för oss vilka påståenden som passar in på dig. Här kan du välja flera alternativ. Jag känner:

E. Trygghet

Att så många unga som möjligt får trygga uppväxtvillkor möjliggör en bra start i livet och goda möjligheter att utvecklas.

Utsatthet för mobbning, kränkningar, trakasserier och våld påverkar hälsan och känslan av trygghet hos unga. MUCF konstaterar att en av de faktorer som påverkar ungas hälsa i störst utsträckning är om man under den senaste tiden har blivit utsatt för någon form av mobbning, men även andra former av utsatthet tas upp (hot, misshandel, utnyttjande).¹ Otrygghet och utsatthet kan även påverka den utsattes möjligheter kunskapsutveckling i skolan och således potentiellt påverka möjligheterna för individen i framtiden.

Enligt SCB så ökar mobbningen och otryggheten i skolan och detta gäller både pojkar och flickor.² Förutom ökad mobbning och otrygghet i skolan syns även en negativ utveckling vad gäller ungas rapportering av mobbning och hot på nätet.³ Att få bukt med denna typ av problem är därmed väldigt viktigt.

***“Göra resecentrum säkrare.
Finns ingen plats i hela
Ludvika som är läskigare än
resecentrum.” (...)***

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

¹ MUCF 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet

² SCB 2020: Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige

³ Statens medieråd: Ungar och medier 2019

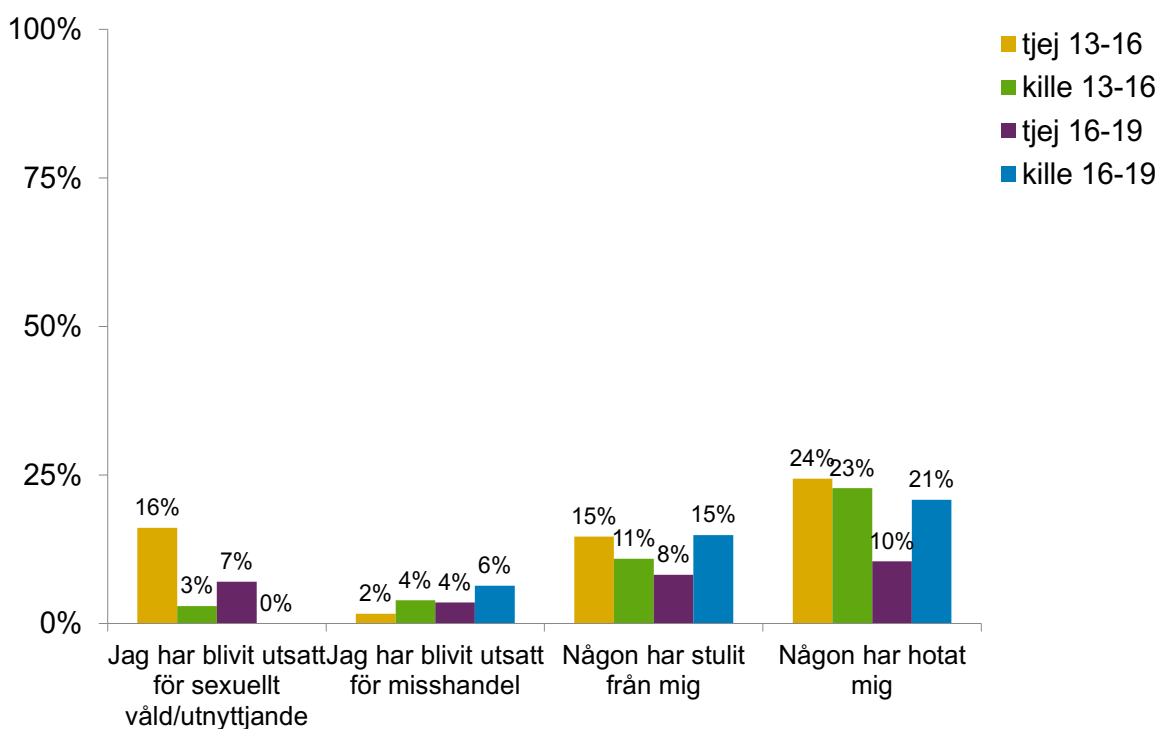
Utsatthet för brott och otrygg situationer

I enkäten ställdes en fråga om man har blivit utsatt för någon otrygg situation de senaste sex månaderna. Störst andel svarar att de har utsatts för hot. Gymnasietjejerna har dock utsatts för hot i lägre grad än övriga. 10 % av gymnasietjejerna har utsatts för hot, jämfört med 21-24 % bland övriga. Gymnasietjejerna har även i lägst grad utsatts för stöld, 8 %, medan motsvarande andel bland övriga är 11-15 %. Mellan 2-6 % har utsatts för misshandel. Vad gäller sexuella trakasserier har tjejer utsatts i högre grad än killar, och högstadietjejerna har utsatts i högst grad.

Jämfört med rikssnittet har högstadieungdomarna utsatts för sexuellt våld och hot i högre grad. Gymnasieungdomarna har utsatts i liknande grad som rikssnittet.

Över tid (se nästa sida) kan vi se att andelen killar som utsatts för de olika brotten är på liknande nivå som år 2020. Bland tjejer har andelen som utsatts för hot och sexuellt våld och utnyttjande ökat.

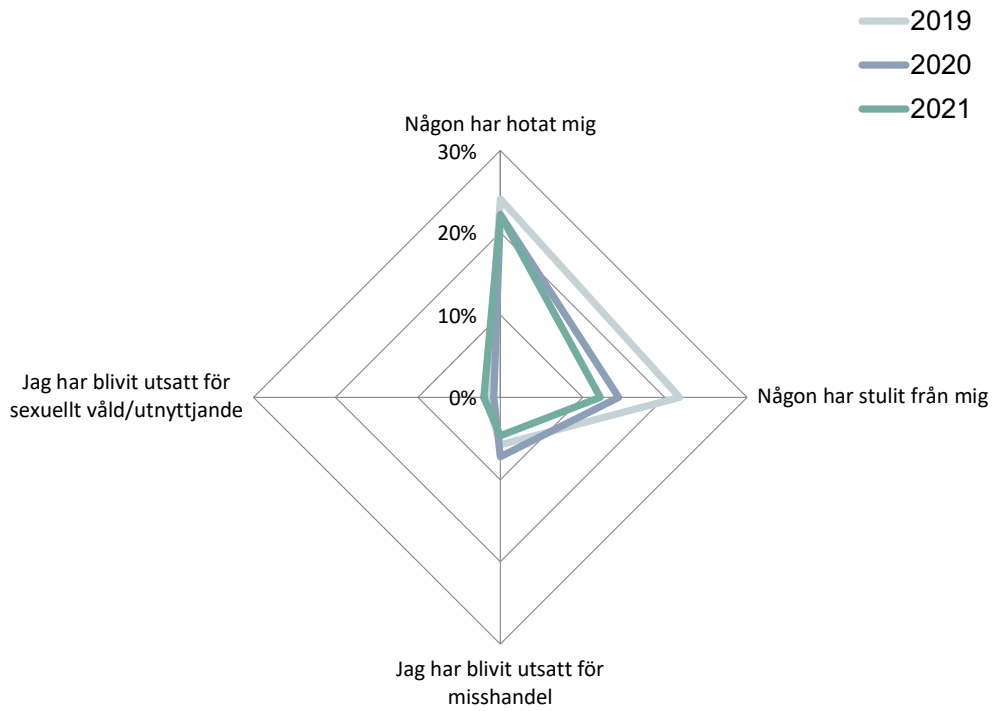
E1. Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

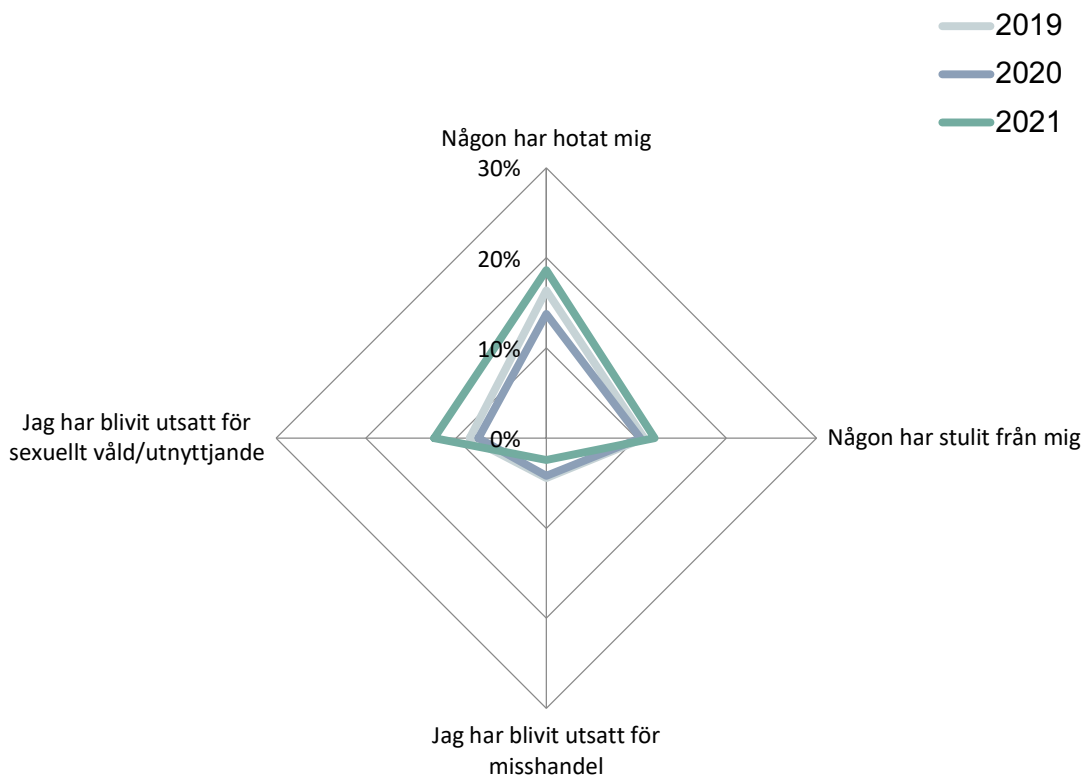
E1a. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja": Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Någon har hotat mig	25%	20%	15%	17%
Någon har stulit från mig	15%	12%	12%	11%
Jag har blivit utsatt för misshandel	3%	5%	5%	4%
Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande	10%	4%	5%	5%

E1b. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja": Jämförelse över tid, kille

E1c. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja": Jämförelse över tid, tjej

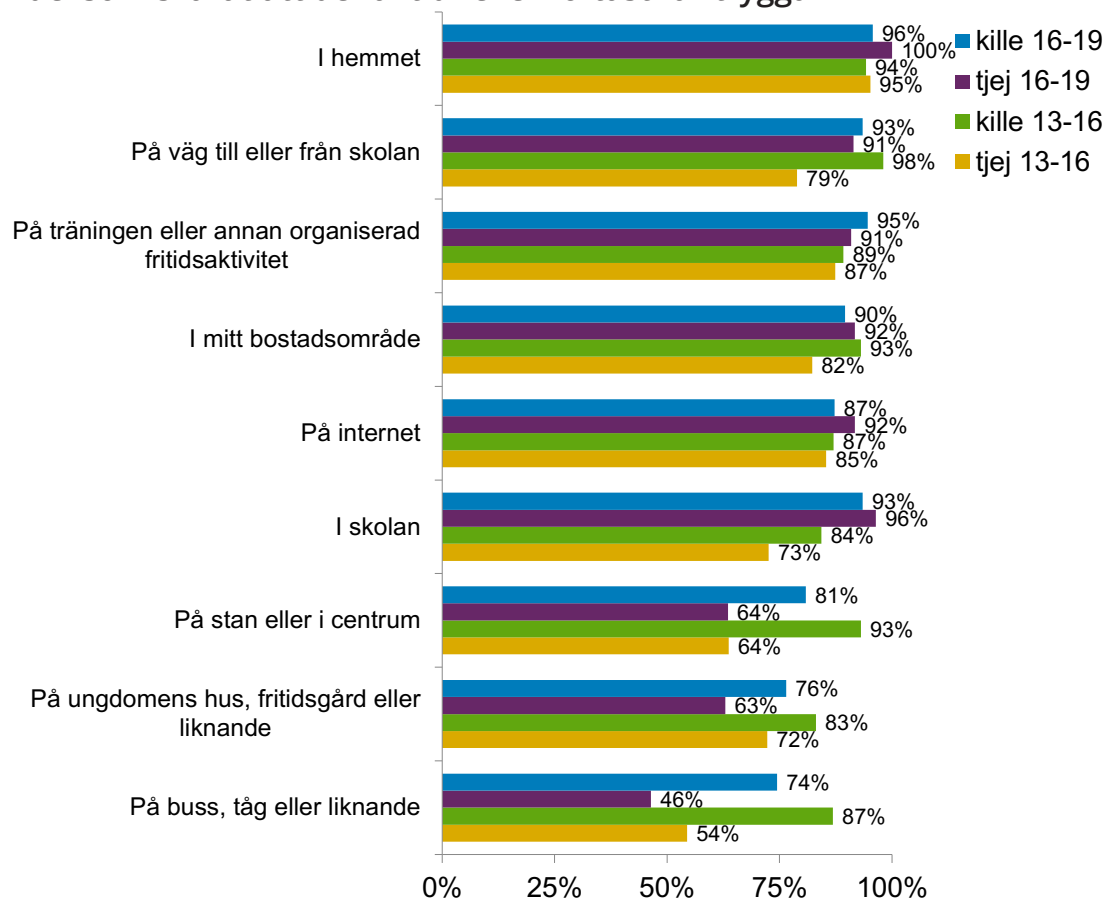

Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen och på internet. Som det framgår i diagram E2 nedan svarar en stor andel att de alltid eller oftast trygga hemma, i bostadsområdet, på väg till eller från skolan, på träningen, i skolan och internet. Tryggheten är lägre på stan/i centrum, på ungdomens hus/fritidsgård eller liknande och i kollektivtrafiken, främst bland tjejer. Jämfört med rikssnittet känner sig högstadiungdomarna i Ludvika mindre trygga i kollektivtrafiken och i skolan. Gymnasieungdomarna känner sig mindre trygga på stan/ i centrum, i kollektivtrafiken och på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande.

E2. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?*

Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

E2a. Andel som svarat att de oftast eller alltid känner sig trygga: Jämförelse med rikssnittet*

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
I hemmet	95%	98%	98%	98%
I mitt bostadsområde	87%	94%	91%	94%
På stan eller i centrum	76%	78%	69%	77%
På buss, tåg eller liknande	69%	78%	57%	81%
På internet	86%	90%	89%	90%
På väg till eller från skolan	88%	93%	92%	94%
I skolan	79%	89%	95%	94%
På träning eller annan organiserad fritidsaktivitet	88%	93%	92%	94%
På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	78%	78%	68%	76%

*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, d.v.s. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat. Andelen som svarat "ej aktuellt" på fritidsgårdsalternativet är 38% på högstadiet och 67% på gymnasiet. Andelen som svarat "ej aktuellt" på träning/fritidsaktivitet är 28% på högstadiet och 31% på gymnasiet.

Mobbning och trakasserier

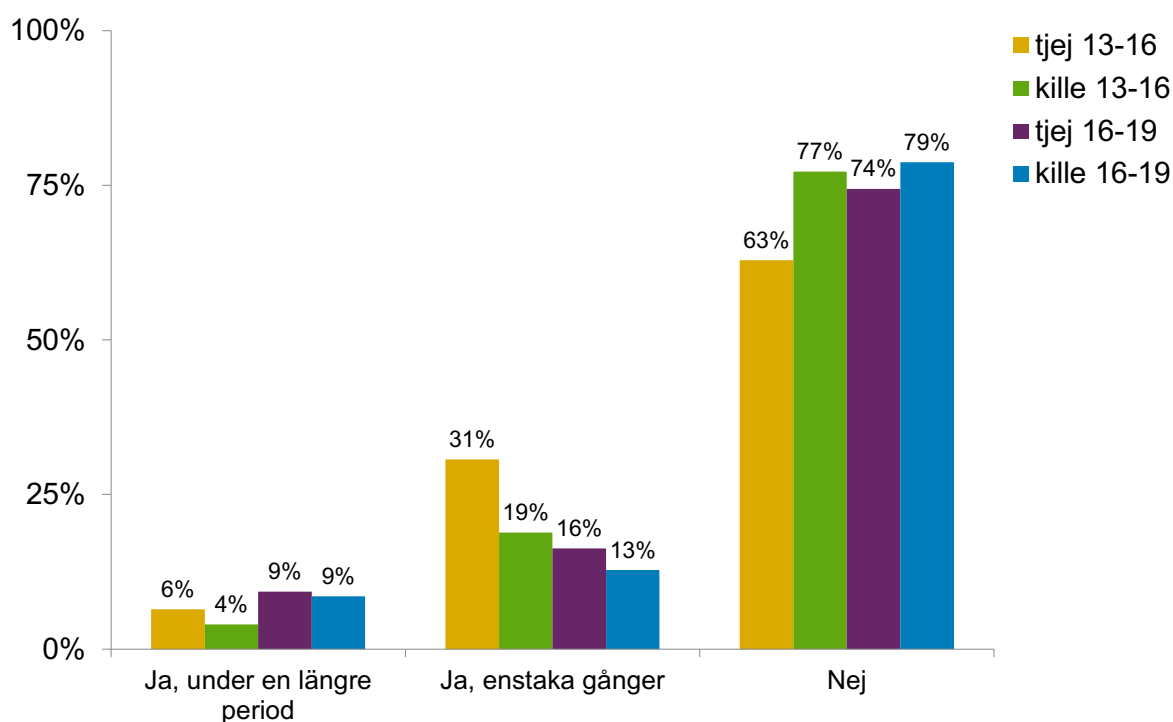
I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier. Som tidigare nämnt är utsatthet för mobbning något som tydligt påverkar hälsan. Nya studier pekar även på att mobbning har ökat i Sverige bland unga.¹

Vad som framgår är att en relativt hög andel av högstadietjejerna svarar att de utsatts för mobbning enstaka gånger eller under en längre period. 37 % av högstadietjejerna svarar att de utsatts, jämfört med 22-26 % bland övriga.

Jämfört med rikssnittet har unga i Ludvika utsatts för mobbning i högre grad. Över tid har andelen som utsatts även ökat sedan 2020, både bland tjejer och killar.

Som det framgår i diagram E3c på följande sida har majoriteten av de som utsatts svarat att det skett i skolan (81-82 %). 35-36 % har utsatts på internet/mobilen. Tjejer svarar i högre grad än killar att de utsatts på väg till eller från skolan, i någon annans hem och på träningen eller annan fritidsaktivitet.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst?

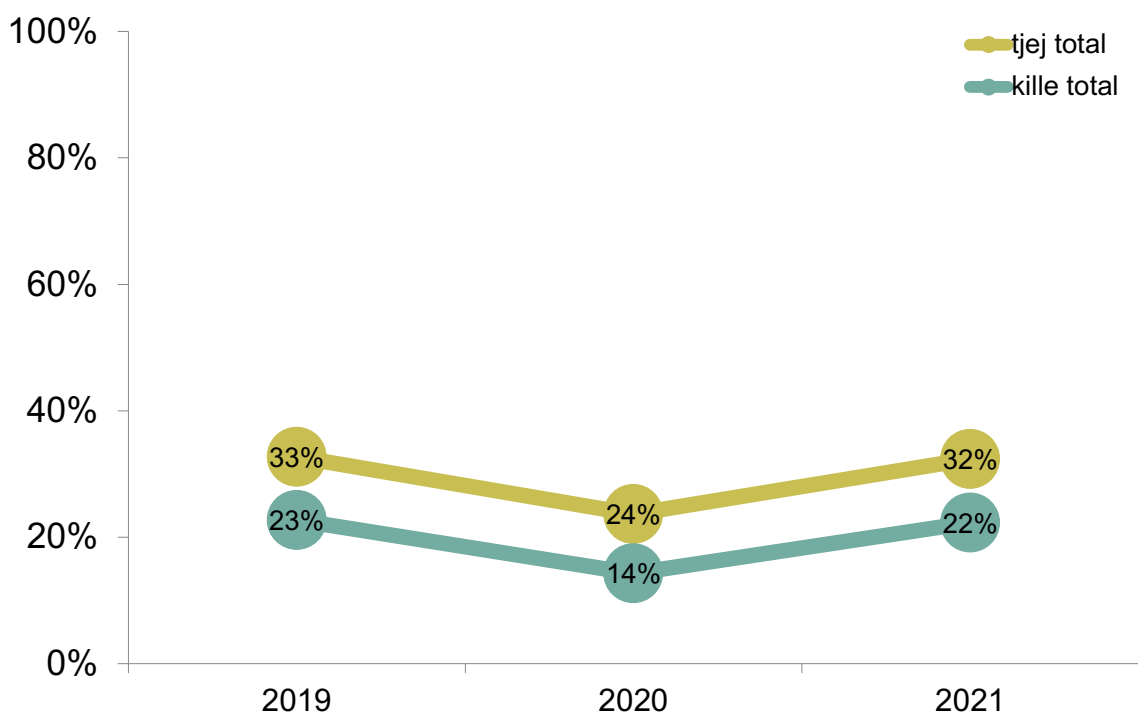

E3a. Andel som svarat "ja, längre period" eller "ja, enstaka gånger" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Jämförelse med rikssnittet

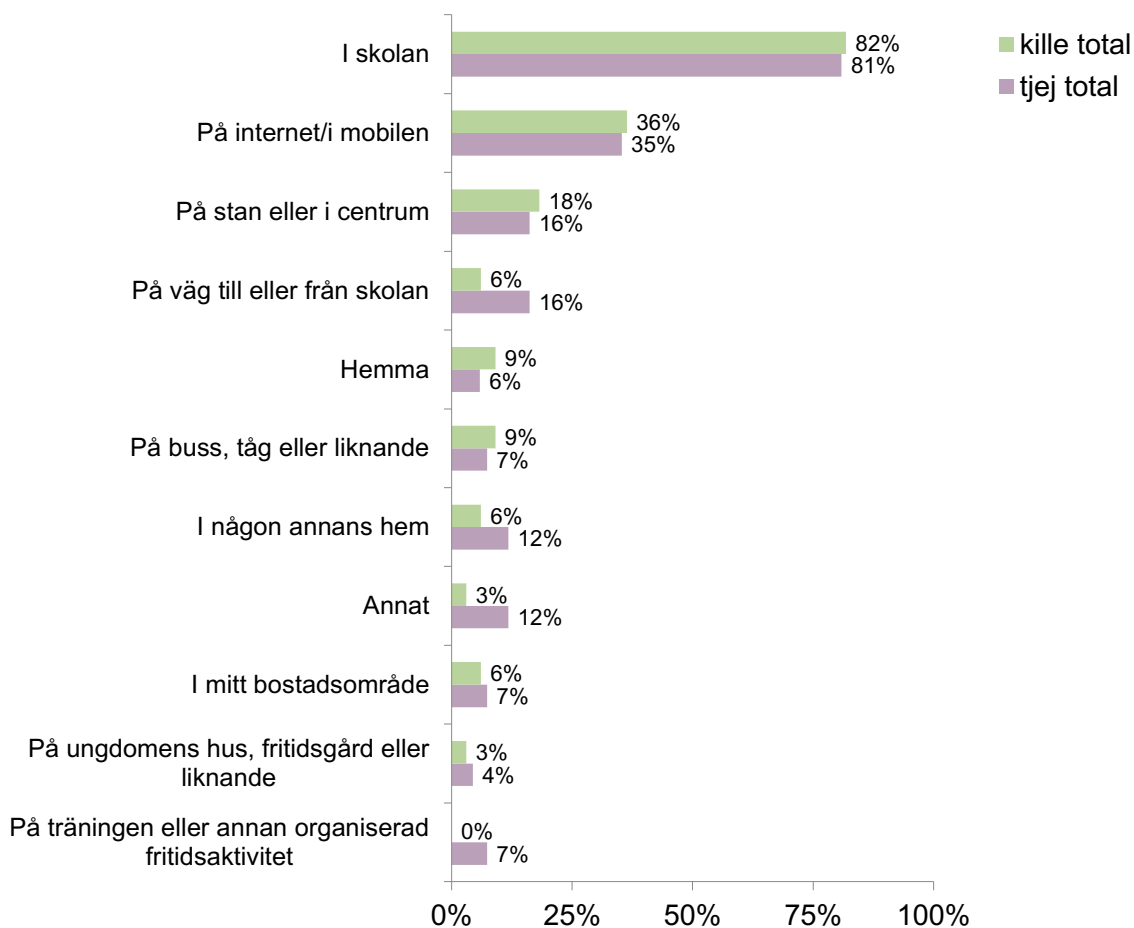
Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
31%	26%	25%	18%

¹ SCB 2020: Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige

E3b. Andel som svarat "ja, längre period" eller "ja, enstaka gånger" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Jämförelse över tid

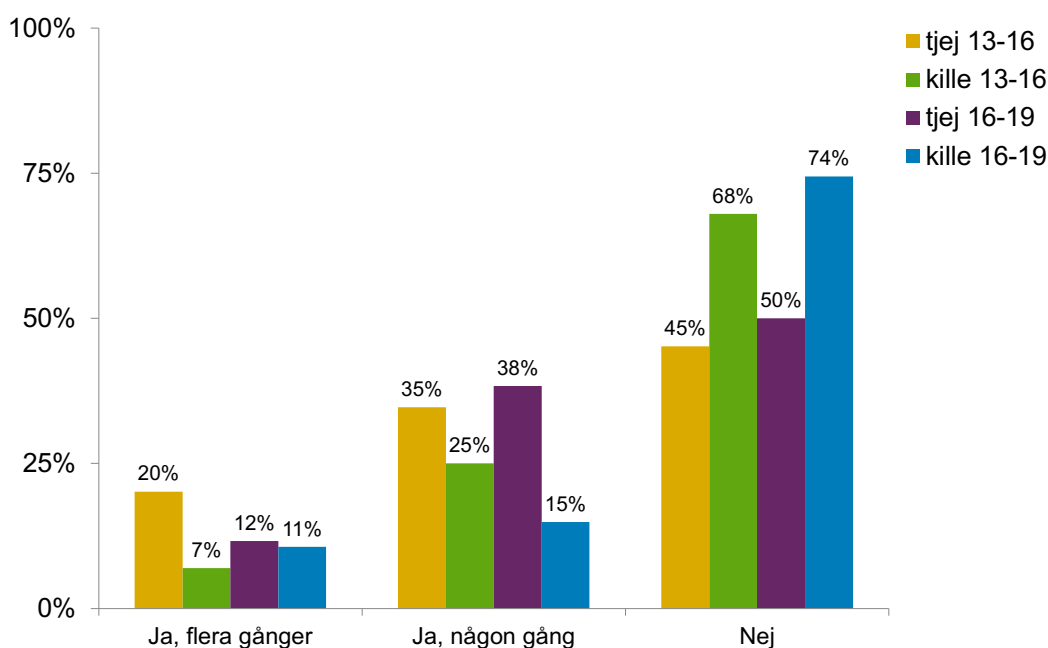
E3c. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfrysad? Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för mobbning/trakasserier/utfrysning

Orättvis behandling

Ungdomarna fick även ange om de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt. Här framgår att tjejer i både högstadiet och gymnasiet har blivit utsatta i högre grad än killar. Högstadietjerna har utsatts i högst grad. Andelen som utsatts är något högre i Ludvika jämfört med rikssnittet, se tabell E4a.

E4. Har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?

E4a. Andel utsatta för orättvis behandling flera gånger eller någon gång: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
45%	39%	42%	35%

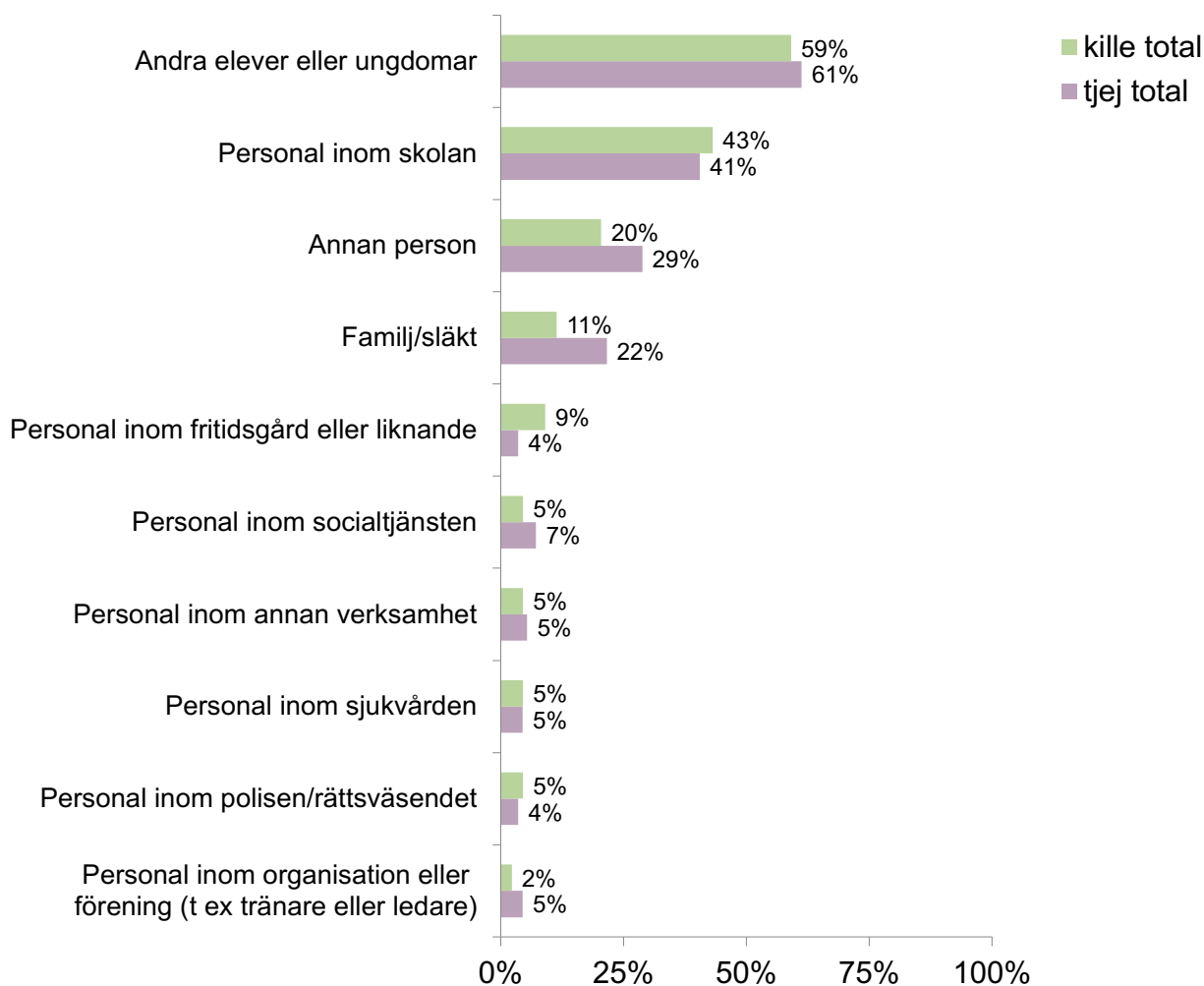
De ungdomar som utsatts fick även svara på en fråga om vem som utsatte dem för orättvis behandling. En klar majoritet svarar att de utsatts av andra elever eller ungdomar (59-61 %). 41-43 % har utsatts av personal inom skolan.

På följande sida framgår i diagram E4c att 39-41 % av de som utsatts för orättvis behandling inte vet varför de blivit utsatta. Av de skäl som listas svarar störst andel att de utsatts på grund av sitt utseende, vilket 27-29 % av ungdomarna uppger. 15 % av tjejerna och 23 % av killarna uppger kön som skäl.

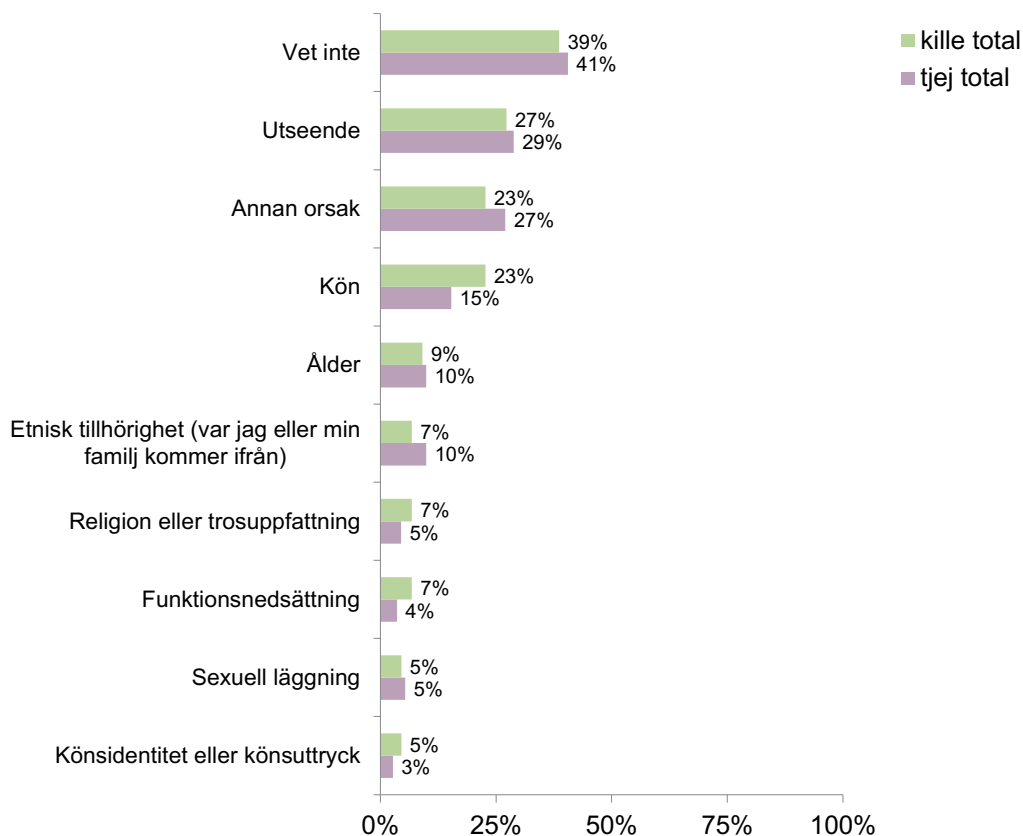
På följande sida i diagram E5 ser vi också att en majoritet av ungdomarna vet vart de kan vända sig om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Högstadietjejerna vet detta i lägre grad än övriga. Jämfört med rikssnittet har ungdomarna i Ludvika liknande kännedom om vart de kan vända sig, se tabell E5.

E4b. Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

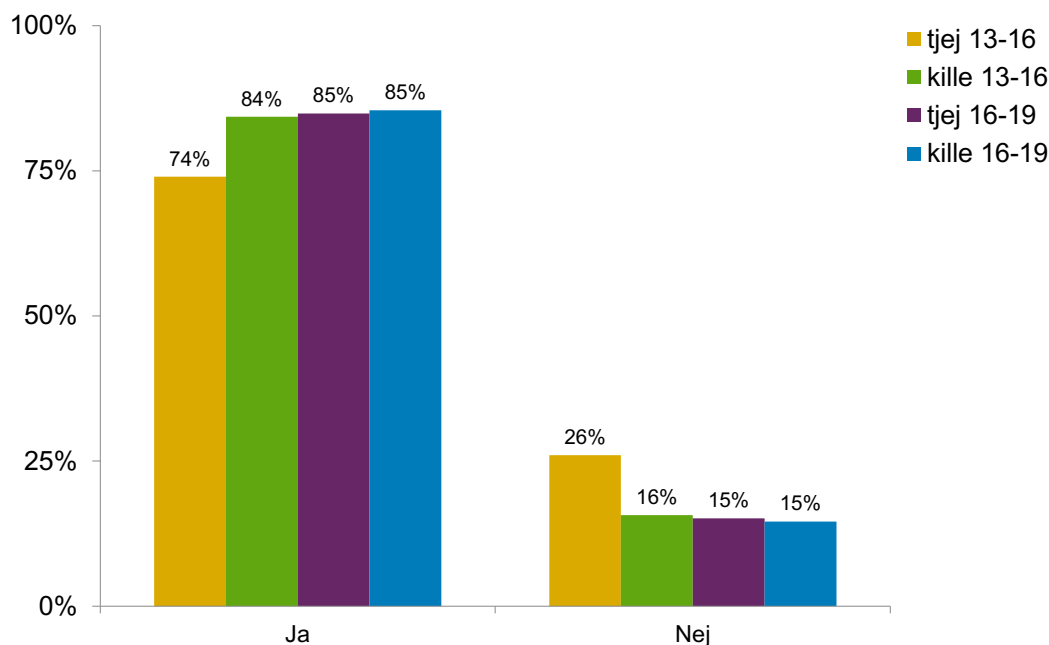
Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling

**E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?
Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling**

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

E5a. Andel ja: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
79%	83%	84%	83%

”Att skola ska engagera sig mer i ungdomars mående.”

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

F. Hälsa

I Lupp-enkäten finns ett avsnitt som rör ungas hälsa. En god hälsa tidigt i livet leder till att unga kan skapa goda sociala relationer och tillgodogöra sig utbildning. Detta påverkar i sin tur bland annat möjligheterna till trygghet, arbete och inkomst. Ungas hälsa är därför avgörande för flertalet andra aspekter senare livet. Idag finns det dock stora skillnader i ungas hälsa, bland annat utifrån om man är kille eller tjej, vilken bakgrund man har och familjens ekonomiska situation. Det finns också hälsoskillnader mellan personer i särskilt utsatta situationer och den övriga befolkningen. Särskilt tydliga är dessa skillnader för personer med funktionsnedsättning, HBTQ-personer och vissa nationella minoriteter.¹

Ungas hälsa, i synnerhet den psykiska hälsan, har uppmärksammats i ett flertal rapporter under den senaste tiden. Det konstateras att de flesta ungdomar i Sverige mår bra, men att psykisk ohälsa och psykosomatiska besvär har ökat betydligt de senaste årtiondena, för att under de senaste åren ha stannat på en relativt hög nivå i jämförelse med resten av befolkningen.

Varför ungas psykiska hälsa försämrats verkar bero på flera olika orsaker. Folkhälsomyndigheten konstaterar i en rapport från 2019 att brister i skolans funktion troligen är en orsak till att psykosomatiska symtom ökat hos unga. De tar också upp att en större medvetenhet om de ökade krav som förändringarna på arbetsmarknaden medför kan vara en orsak till ökningen av ohälsa.² I en rapport från organisationen Mind tar man också upp en viktig sak, nämligen att det idag finns en större öppenhet för ohälsa och att detta även kan påverka hur den psykiska ohälsan ser ut över tid då unga idag är mer ärliga med hur de mår än vad kanske tidigare generationer varit.³

¹ SOU 2016:55, Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa

² Folkhälsomyndigheten 2018 "Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige?"

³ Mind 2018: En rapport om ungas psykiska hälsa

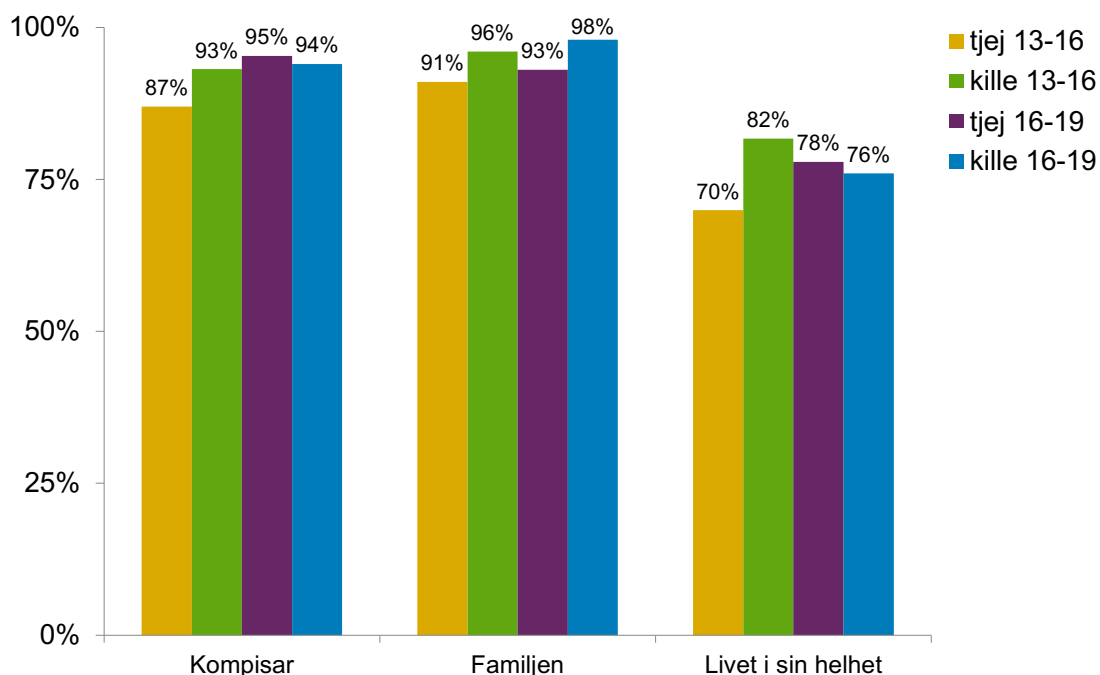
Relationer och nöjdhet med livet

Familje- och kompisrelationer samt andra sociala nätverk är faktorer som även påverkar en individs hälsa. Hur individen ser på livet som helhet är en fråga som ofta, med lite olika formuleringar, även används för att avspegla psykisk hälsa. En hög andel, 87-98 %, av ungdomarna i Ludvika är nöjda med kompisarna och familjen. När det gäller livet i sin helhet är nöjdheten lägre, framför allt bland högstadietjejnerna.

Jämfört med rikssnittet är högstadieungdomarna i Ludvika ungefär lika nöjda med familjen, kompisarna och livet i sin helhet. Gymnasieungdomarna svarar däremot i något lägre grad än rikssnittet att de är nöjda med livet i sin helhet.

Sett över tid kan vi se att nöjdheten med kompisarna och familjen är stabil över tid. Andelen nöjda med livet i sin helhet har däremot minskat, se diagram F0b på nästa sida.

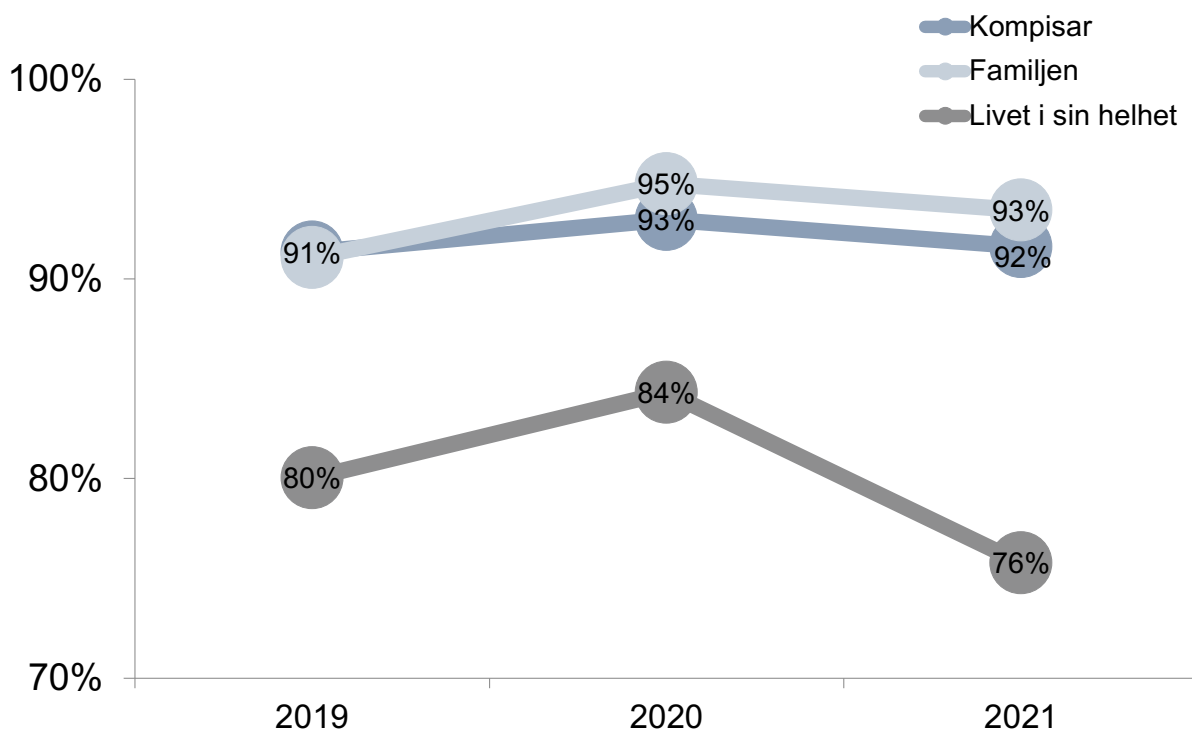
F0. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande? Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

F0a. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Livet	75%	78%	77%	85%
Familjen	93%	94%	95%	94%
Kompisarna	90%	93%	95%	91%

F0b. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Jämförelse över tid

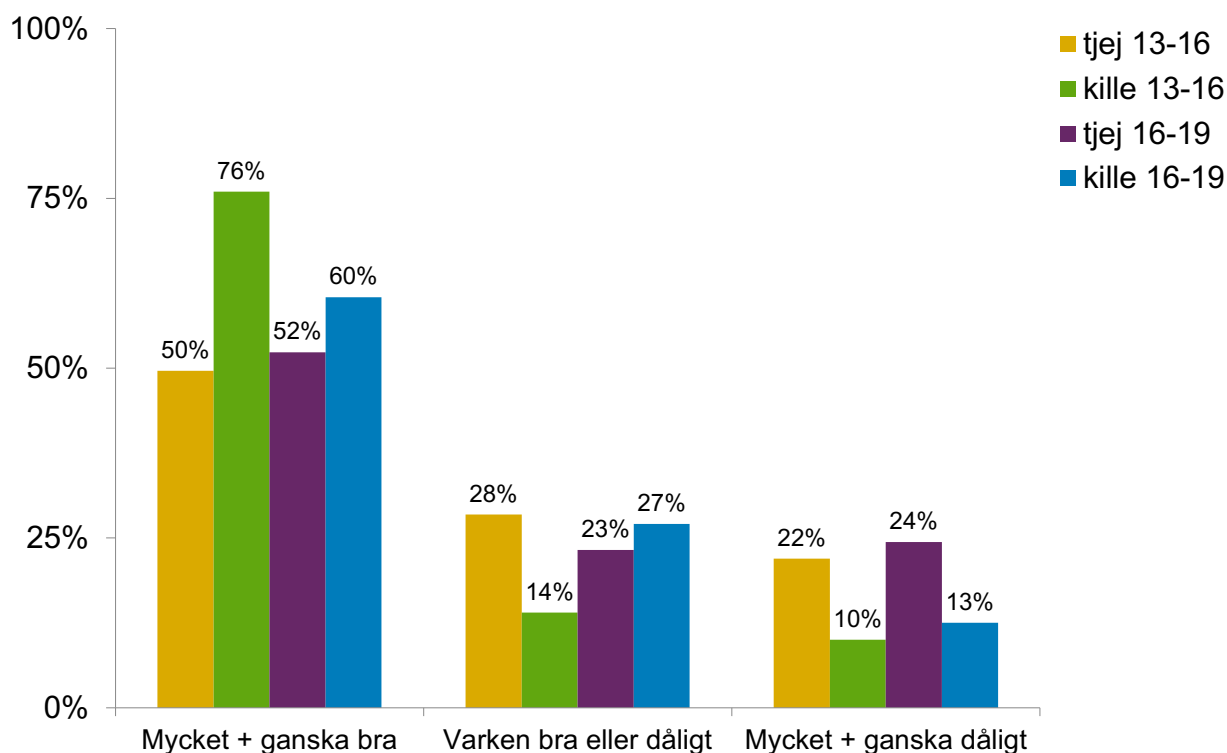
Självskattad hälsa

Självskattad hälsa innebär att individer ombeds att själva skatta sitt allmänna hälsotillstånd på en skala. Den självskattade hälsan är med andra ord ett subjektivt mått. Resultat av detta slag ifrågasätts ibland på grund av det subjektiva inslaget, men har visat sig stämma väl överens med mer objektiva och medicinska mått på hälsa.¹ I Ludvika ser vi att andelen som svarar att de mår mycket eller ganska bra är lägre bland tjejer än bland killar. Tjejerna svarar även i högst grad att de mår mycket eller ganska dåligt. Högstadiet killarna svarar i högst grad att de mår bra, 76 %.

Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att ungdomarna i Ludvika bedömer sin hälsa som bra eller mycket bra i lägre grad, se tabell F1a.

Över tid kan vi se att andelen som mår bra minskat både bland killar och tjejer, men minskningen är störst bland tjejer. Könsskillnaden i ungas hälsa är därmed större i år än tidigare.

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

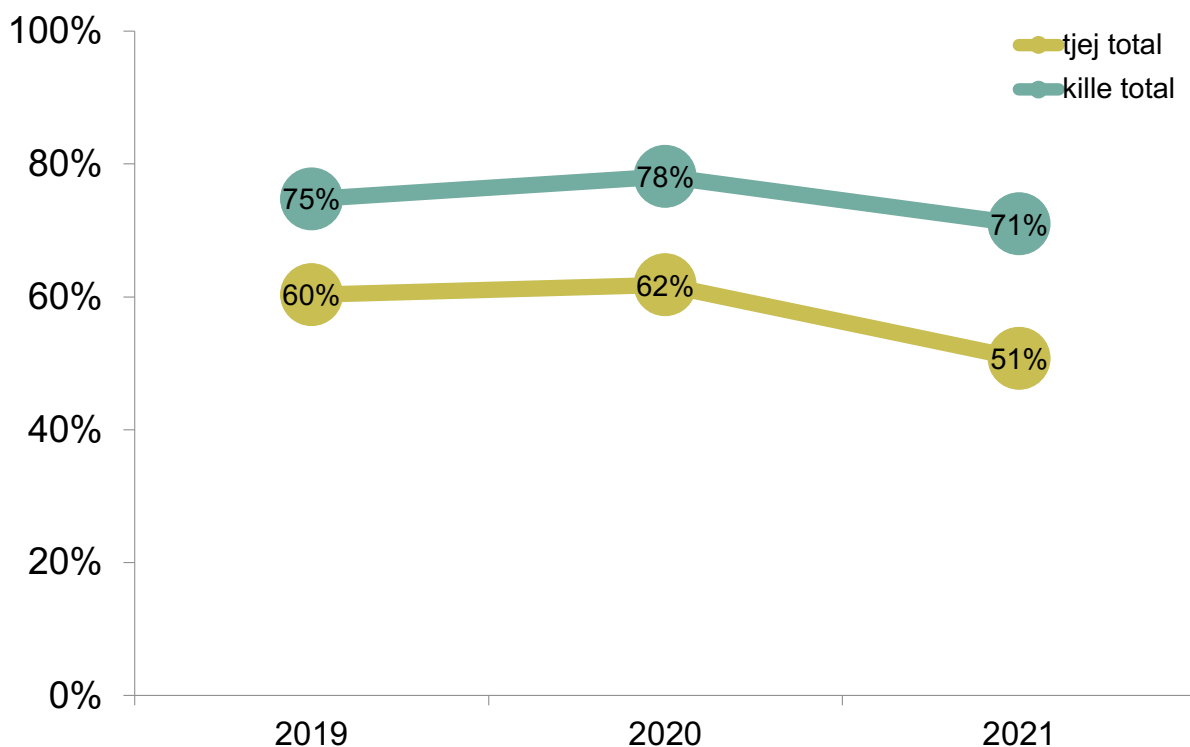

F1a. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
62%	72%	56%	68%

¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017-2018

F1b. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelse över tid

Psykiska och somatiska besvär

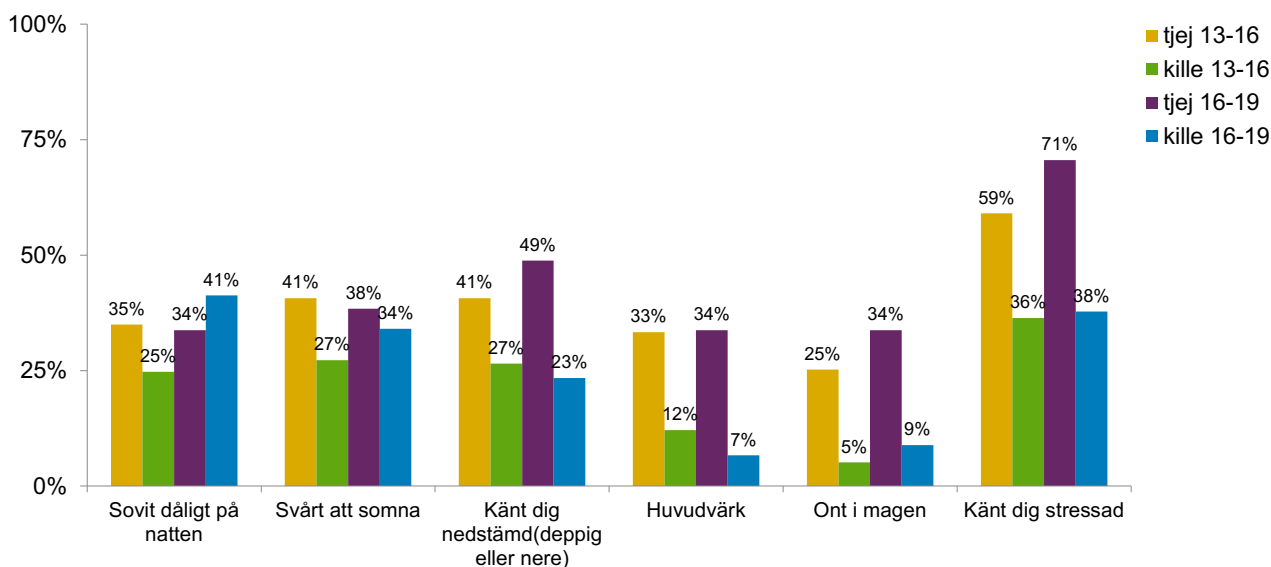
Ungdomarna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika psykiska och somatiska besvär, så som stress, huvudvärk, ont i magen, sömnsvårigheter och nedstämdhet. Enligt MUCF indikerar förekomsten av besvär ohälsa om de förekommer flera gånger i veckan eller oftare under en längre period. Liknande kategorisering görs i Folkhälsomyndighetens undersökning "Hälsa på lika villkor".

I diagram F2 redovisas andelen ungdomar som har de listade besvären regelbundet, det vill säga flera gånger i veckan eller oftare. Majoriteten av besvären upplevs i högre grad av tjejer än av killar. En stor andel av tjejerna, 59 % i högstadiet och 71% i gymnasiet, svarar att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare. Andelen killar som gör detsamma är 36-38 %.

Vad gäller nedstämdhet svarar 41 % av högstadietjejerna och 49 % av gymnasietjejerna att de besväras av att vara nedstämda eller deppiga flera gånger i veckan eller oftare. Bland killarna svarar 23-27 % detsamma. När det kommer till sömnsvårigheter svarar högstadietjejerna i högre grad än högstadiekillarna att de har problem med att somna och sover dåligt på natten. I gymnasiet är könsskillnaderna mindre. Killar i gymnasiet svarar även i något högre grad än tjejer både i högstadiet och gymnasiet att de sover dåligt på natten flera gånger i veckan eller oftare.

Andelen ungdomar i Ludvika som upplever psykosomatiska besvär är på en högre nivå än rikssnittet gällande flertalet besvär, se tabell F2a på följande sida.

F2. Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna? Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

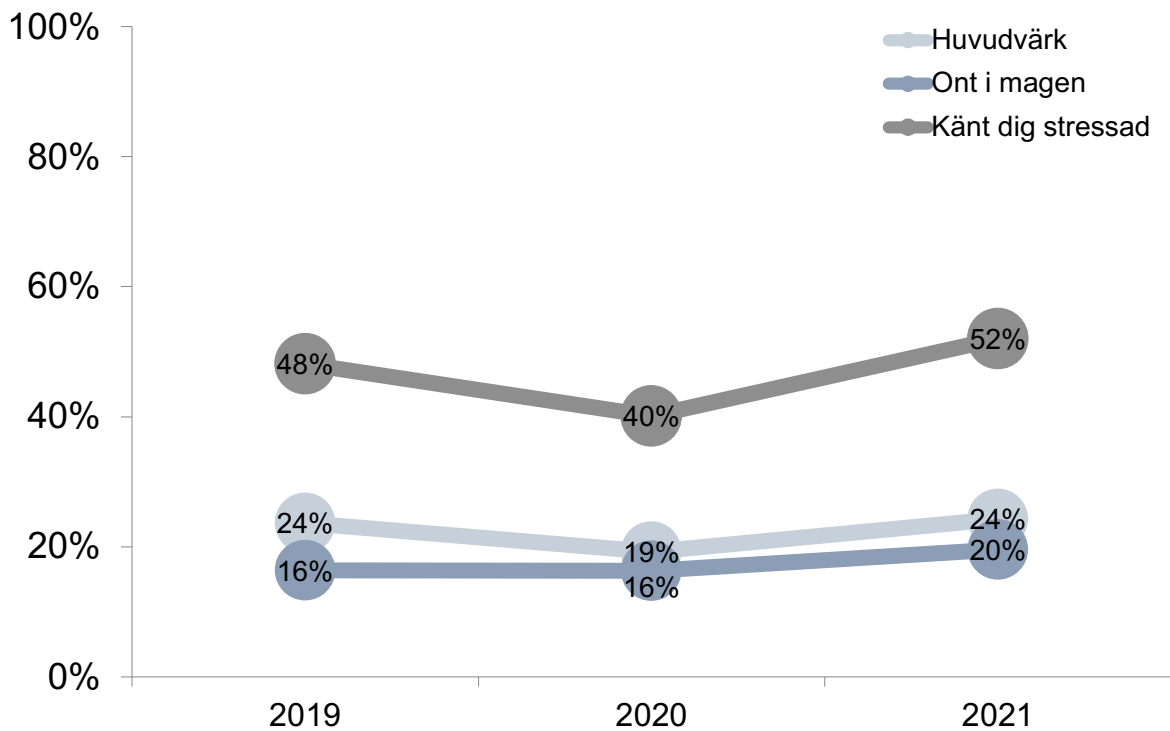

F2a. Andel som svarat att de har besvär flera gånger i veckan eller oftare: Jämförelse med rikssnittet

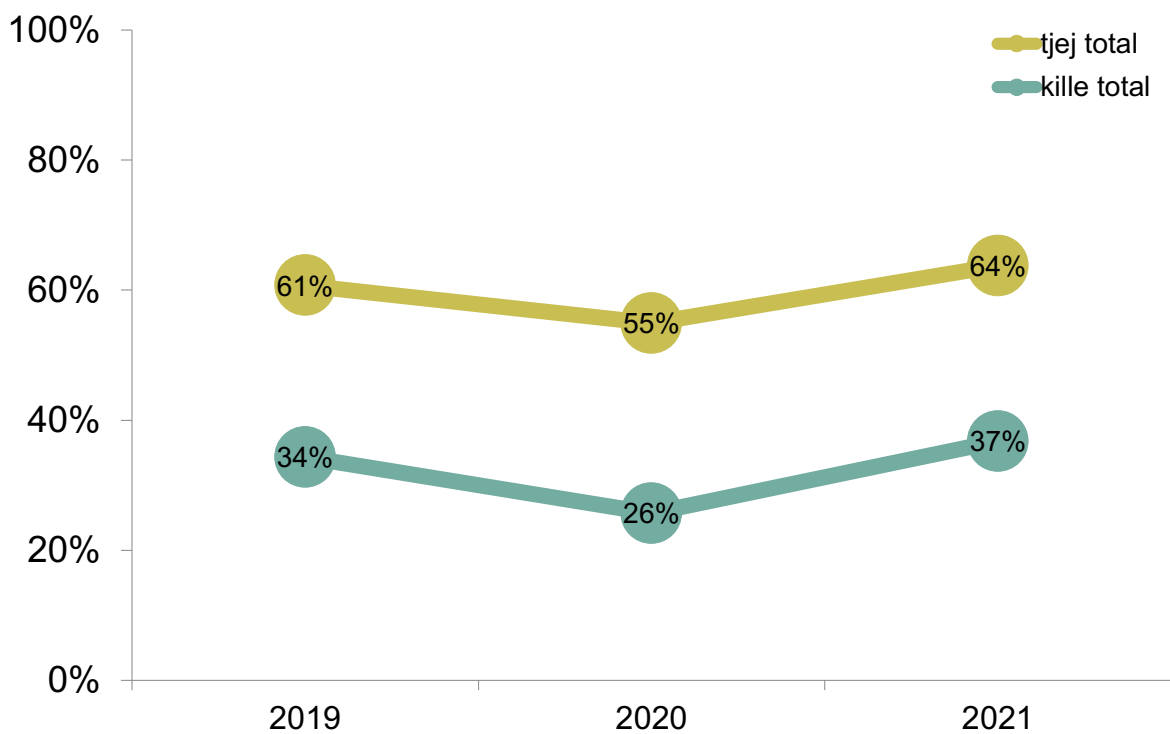
	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Huvudvärk	24%	19%	24%	20%
Ont i magen	16%	16%	26%	16%
Känt dig stressad	48%	42%	60%	48%
Känt dig nedstämd, deppig eller nere	34%	29%	39%	30%
Svårt att somna	35%	30%	37%	30%
Sovit dåligt på natten	32%	25%	37%	28%

Över tid har andelen unga som upplever besvär med stress ökat. Även besvär med huvudvärk och magont har ökat något, se diagram F2b på nästa sida. I diagram F2c framgår också att andelen som känner sig stressade ökat både bland killar och bland tjejer.

F2b. Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare: Jämförelse över tid

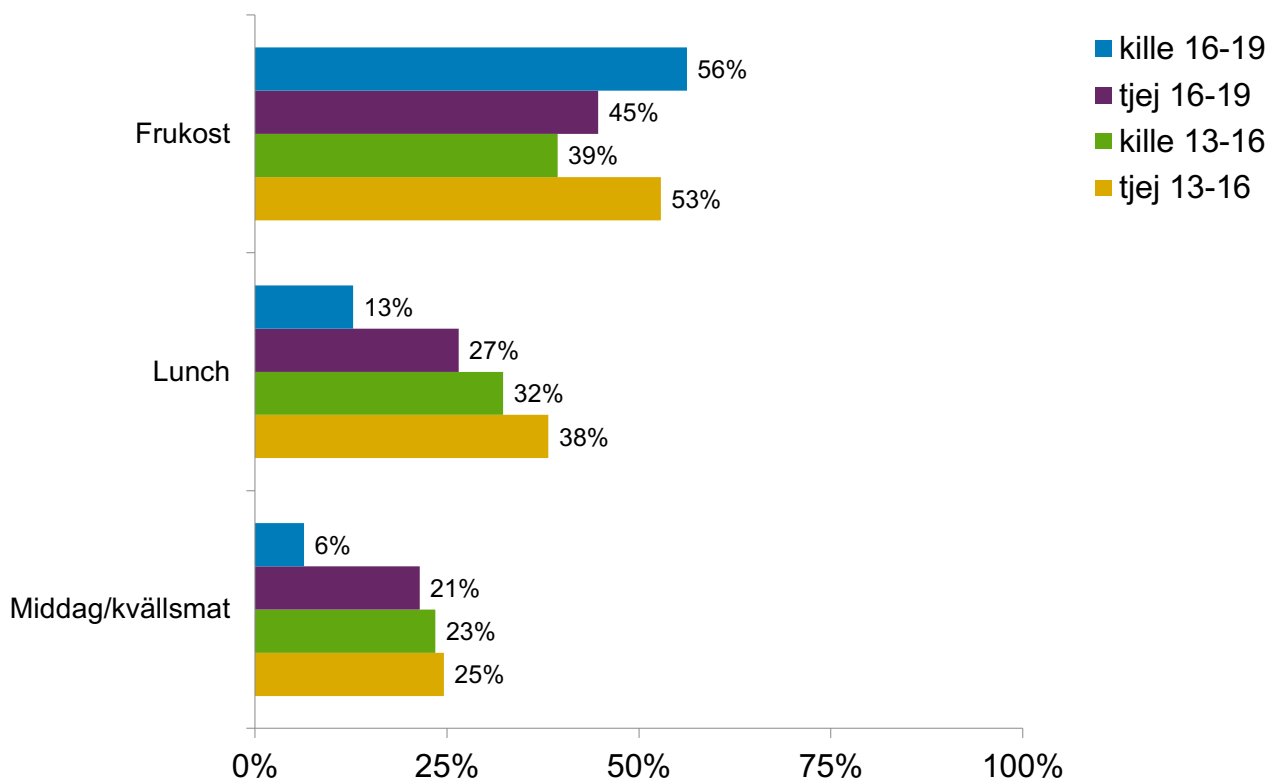
F2c. Andel som svarat att de har besvär med stress flera gånger i veckan eller oftare: Jämförelse över tid

Hoppa över måltider

I diagram F3 nedan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare. Vanligast är att hoppa över frukosten, vilket 39-56 % av ungdomarna gör. En relativt stor andel av högstadieungdomarna, och framför allt tjejerna, hoppar även över lunchen. 21-25 % av högstadieungdomarna och gymnasietjejerna hoppar även över kvällsmaten, medan andelen gymnasiekillar som gör detsamma är klart lägre, 6 %.

F3. Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider? Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

Träning och motion

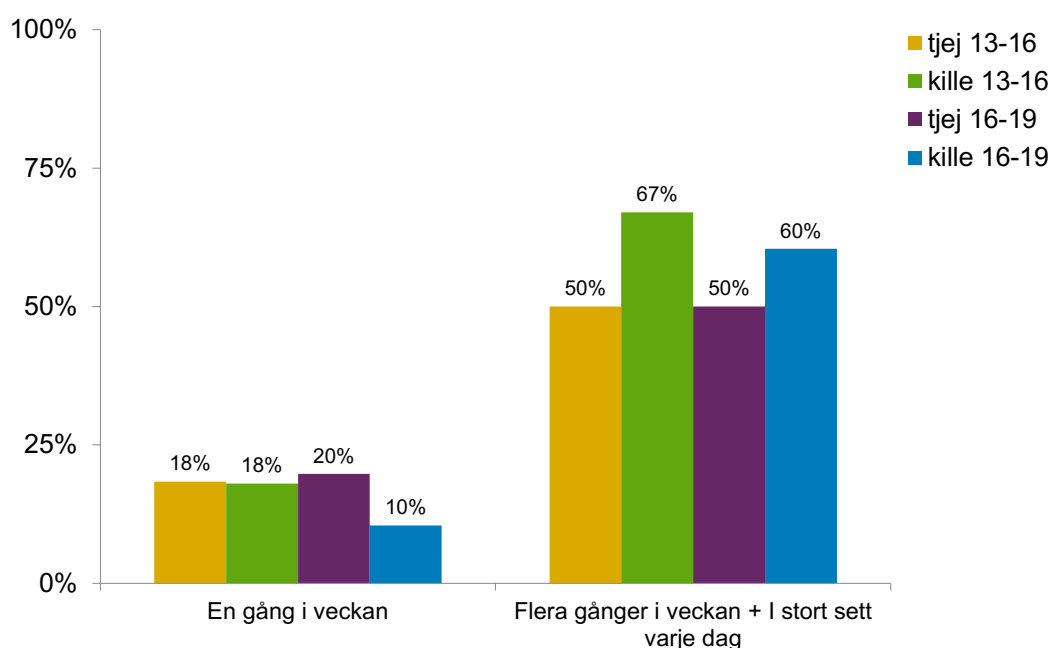
Fysisk aktivitet är relaterat både till fysisk och psykisk hälsa. Andelen skolbarn som uppnår den rekommenderade mängden fysisk aktivitet (1 timme per dag enligt WHO) är fortsatt låg i Sverige. Det är en levnadsvana som inte har förbättrats över tid, konstaterar Folkhälsomyndigheten.¹ Vad som framgår i diagram F4 är att en andel om 50 % av tjejerna och 60-67 % av killarna svarar att de tränar flera gånger i veckan eller oftare. Andelen är högst bland killar i högstadiet.

I en jämförelse med rikssnittet, se tabell F4a, framkommer att högstadieungdomarna i Ludvika tränar flera gånger i veckan i lägre utsträckning, men en gång i veckan i liknande grad. Gymnasieungdomarnas resultat är mer likt rikssnittet.

Över tid har andelen tjejer som tränar minskat medan andelen killar som gör detsamma har ökat något från år 2020.

¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2017-2018

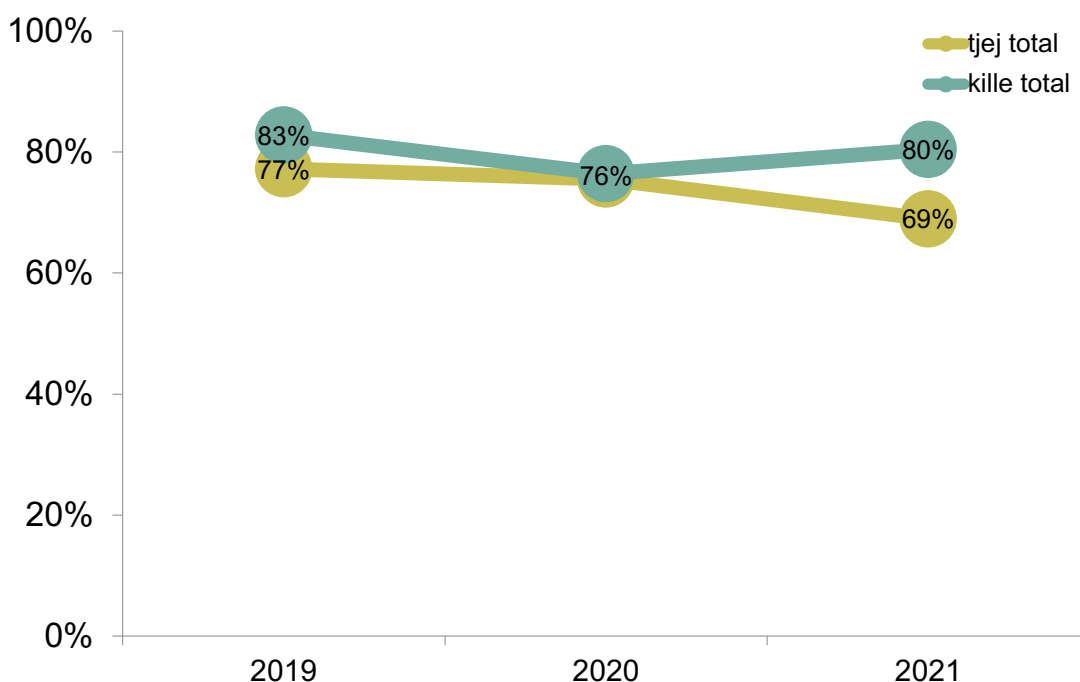
F4. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

F4a. Andel som tränar en gång i veckan eller oftare: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
En gång i veckan	17%	15%	16%	20%
Flera gånger i veckan + I stort sett varje dag	58%	72%	54%	58%

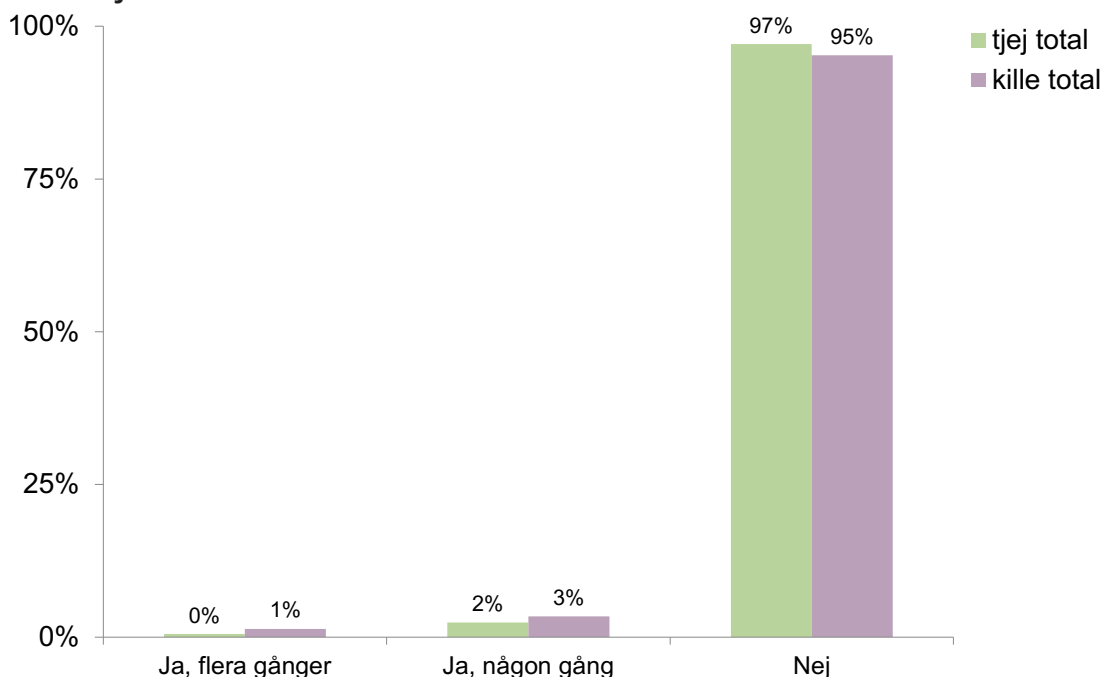
F4b. Andel som tränar en gång i veckan eller oftare: Jämförelse över tid

Prestationshöjande medel

I Lupp-enkäten ställs en fråga om användningen av anabola steroider eller motsvarande medel. En andel om 4 % av killarna och 2 % av tjejerna svarar att de någon eller flera gånger använt denna typ av medel.

F5. Har du någon gång använt anabola steroider eller andra motsvarande prestationshöjande medel?

Alkohol, tobak och snus

Lupp-enkäten innefattar också frågor om hur ofta man röker, snusar och dricker alkohol. I tabell F6 på följande sida redovisas resultaten för dessa frågor. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) konstaterar att andelen skolelever i Sverige som använder tobak minskat de senaste åren. Vad gäller alkohol konstaterar CAN att såväl andelen alkoholkonsumenter som alkoholkonsumtionen bland svenska elever är på fortsatt historiskt låga nivåer.¹

I Ludvika ser vi att gymnasiekillarna i högst grad snusar en gång per vecka, medan gymnasietjejerna i högst grad röker. Gymnasieungdomarna är de som i högst grad dricker starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit minst en gång per vecka. Att minst en gång per månad dricka så mycket alkohol att man känner sig full bland de som dricker är däremot vanligast bland högstadiekillarna.

Jämfört med rikssnittet framgår det att andelen ungdomar som röker varje vecka är högre i Ludvika. Även andelen som snusar och dricker alkohol varje månad är något högre i gymnasiet.

¹ CAN: Skolelevers drogvanor 2018

F6. Hur ofta brukar du...?

Röka Cigaretter?	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	92%	95%	80%	91%
Minst en gång per vecka	8%	5%	20%	9%
Snusa?	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	98%	89%	84%	74%
Minst en gång per vecka	2%	11%	16%	26%
Dricka folköl?	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	99%	97%	99%	98%
Minst en gång per vecka	1%	3%	1%	2%
Dricka starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit?	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	98%	97%	93%	93%
Minst en gång per vecka	2%	3%	7%	7%
Hur ofta dricker du så mycket alkohol att du känner dig full?*	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	100%	75%	94%	84%
Minst en gång per vecka	0%	25%	6%	16%

F6b. Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Röker minst en gång per vecka	7%	3%	18%	9%
Snusar minst en gång per vecka	6%	4%	20%	16%
Dricker folköl minst en gång i månaden	5%	6%	11%	20%
Dricker starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit minst en gång i månaden	12%	11%	53%	48%
Dricker alkohol så att de känner sig fulla minst en gång per månad*	48%	52%	77%	74%

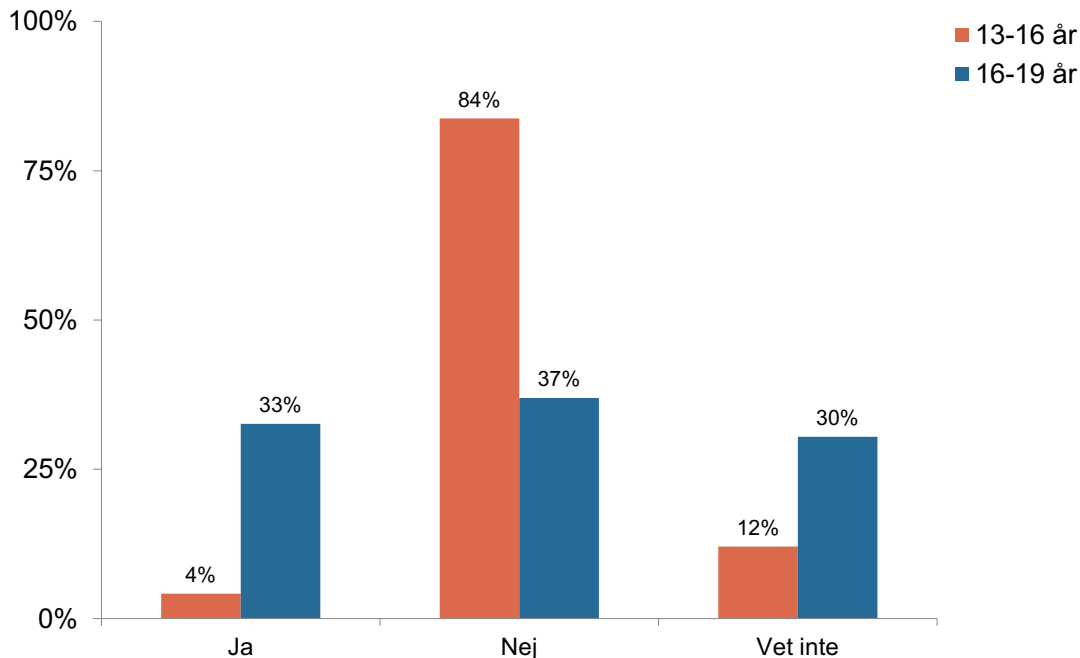
*Obs! Av de som vid något tillfälle druckit alkohol

De flesta får tag i alkohol via kompisar, kompisars syskon eller partner eller på annat sätt än det som listas. Endast en liten andel, totalt 4 % av högstadieungdomarna, svarar att de får dricka alkohol för sina föräldrar. På gymnasiet är motsvarande andel klart högre, 33 %.

**F6d. Hur får du oftast tag på alkohol?
Besvarades endast av de som någon gång druckit alkohol**

Köper själv i affären	9%
Beställer på internet	3%
Handlar utomlands	3%
Tillverkar själv	5%
Får från mina föräldrar	9%
Tar från mina föräldrar utan att de vet om det	17%
Från syskon	7%
Från kompisar, kompisars syskon, flickvän/pojkvän/partner	45%
Från annan vuxen	16%
På annat sätt	45%

F7. Får du dricka alkohol för din/dina föräldrar?

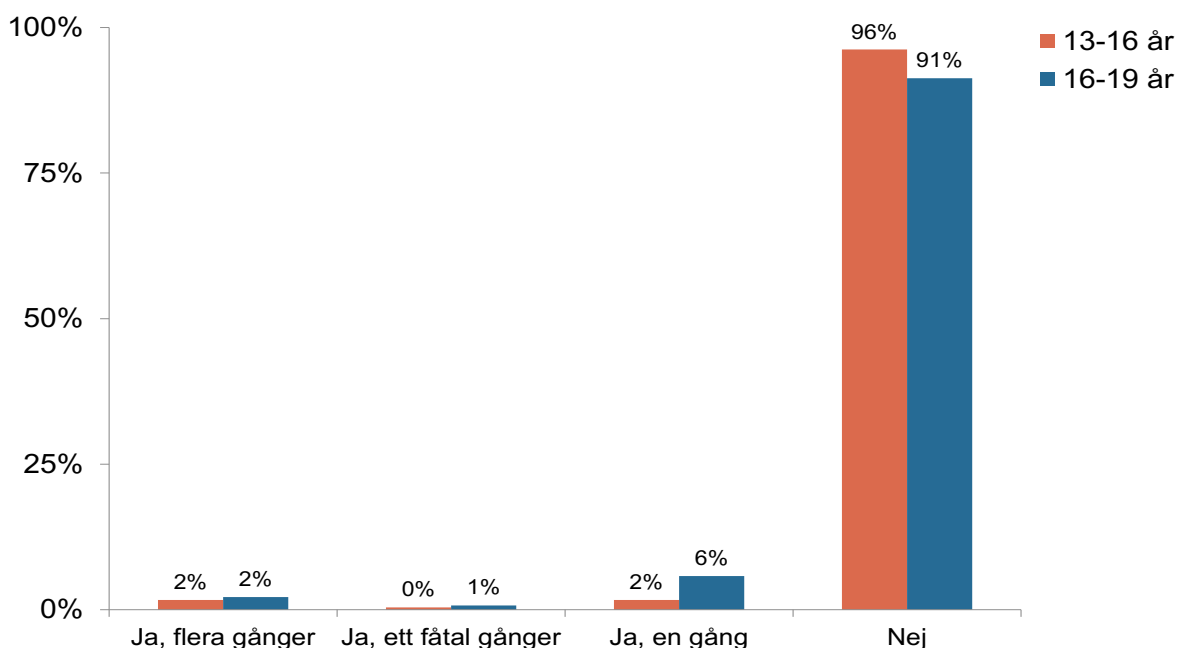

Narkotika

Lupp-enkäten innefattar även frågor om narkotikaanvändning. Totalt 4 % av högstadieungdomarna och 9 % av gymnasieungdomarna svarar att de en eller flera gånger har använt narkotika. Jämfört med rikssnittet har unga i Ludvika använt narkotika i liknande grad.

Som det framgår i diagram F8c på följande sida är hasch den vanligaste drogsorterna, följt av marijuana, kokain och amfetamin. I diagram F8d framgår också att det vanligaste sättet att få tag på narkotika är från någon person på en annan ort, följt av någon person på orten.

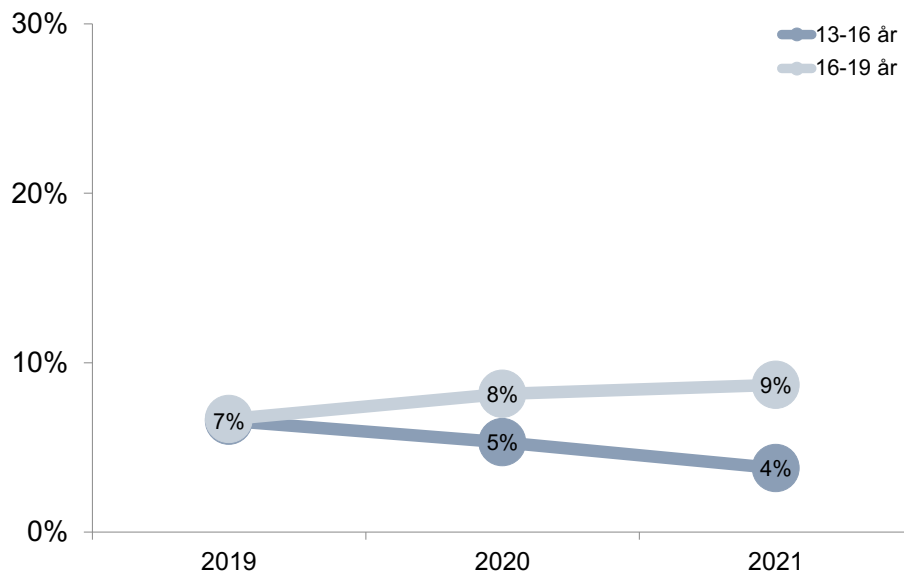
F8. Har du någon gång använt narkotika?

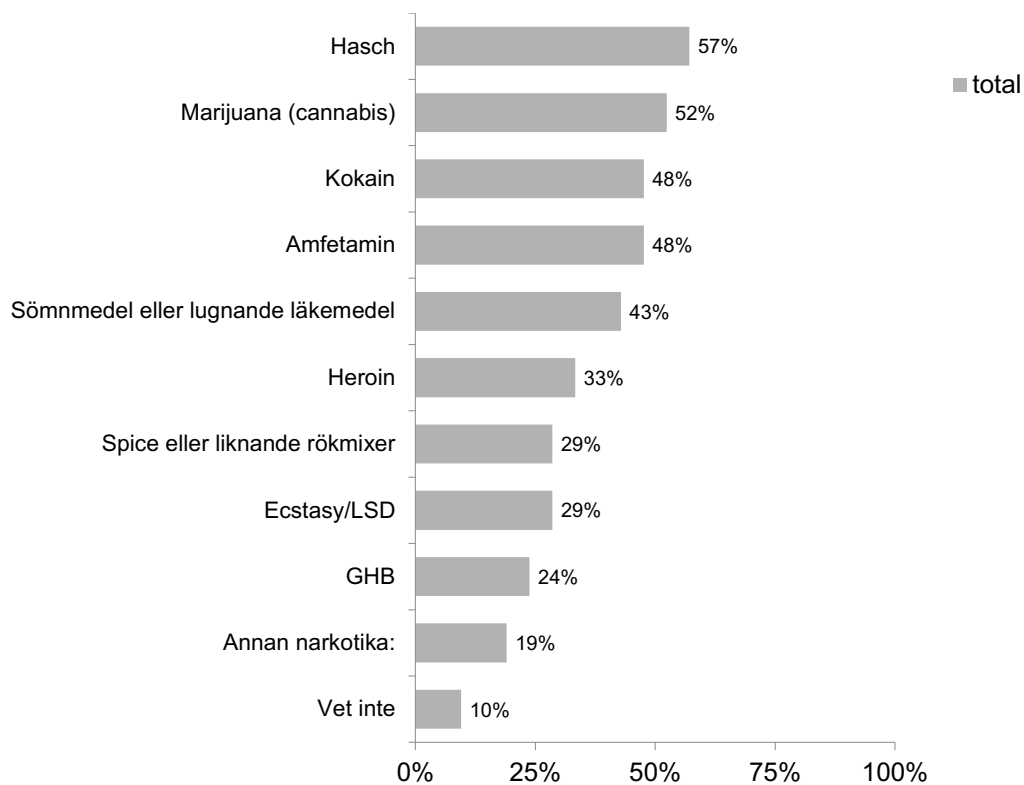
F8a. Andel som använt narkotika. Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
4%	4%	9%	12%

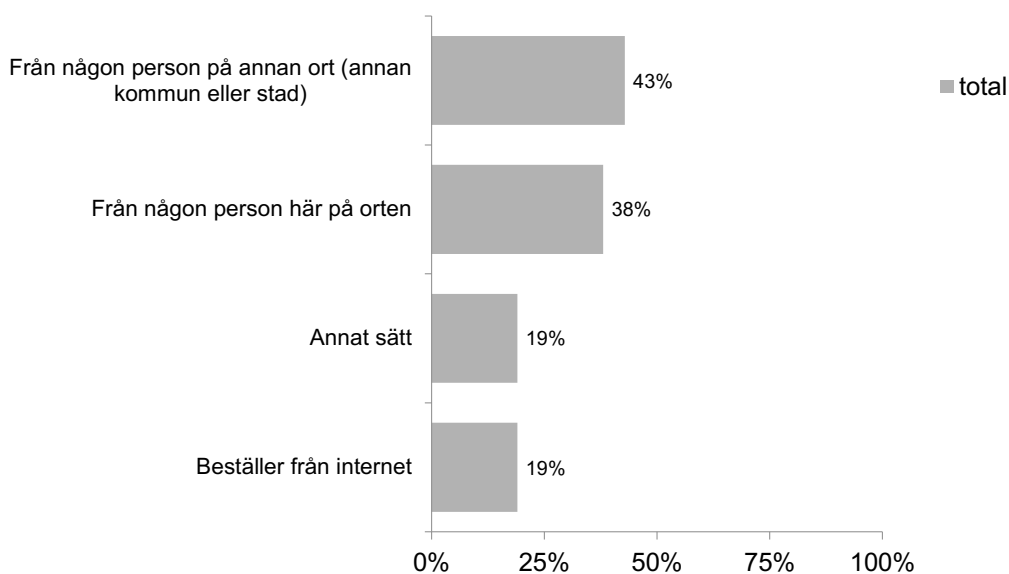
F8b. Andel som använt narkotika. Jämförelse över tid

F8c. Vilken eller vilka typer av narkotika har du använt? Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

F8d. Hur fick du/får du tag på narkotika? Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

G. Arbete

I detta avsnitt ställs några frågor om arbete och företagande.

Arbetsmarknaden har de senaste åren förändrats och detta har påverkat unga i stor grad. Etableringsåldern har ökat och likaså har kraven på kompetens och utbildning kraftigt ökat. Enligt Folkhälsomyndigheten är en ökad medvetenhet bland unga om dessa krav och svårigheter något som påverkar ungas hälsa. Enligt flera studier oroar sig även många unga över framtiden och möjligheten att få ett arbete.¹

En fullföljd gymnasieutbildning är det viktigaste för att unga senare ska få ett arbete.² En annan sak som även kan vara viktig för kommunen är att arbeta för att fler ungdomar får möjligheten till arbetserfarenhet via extrajobb och sommarjobb, vilket också kan öka chanserna för en senare etablering på arbetsmarknaden.

I rapporten "Unga röster 2016" framkommer det också att många ungdomar efterfrågar mer praktik, mer information från skolan om hur arbetsmarknaden fungerar, mer studiebesök och möjligheten att få träffa olika personer som berättar om sina yrken.³

"Flera jobb för ungdommar så att man kan få tjäna sina egna pengar"

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

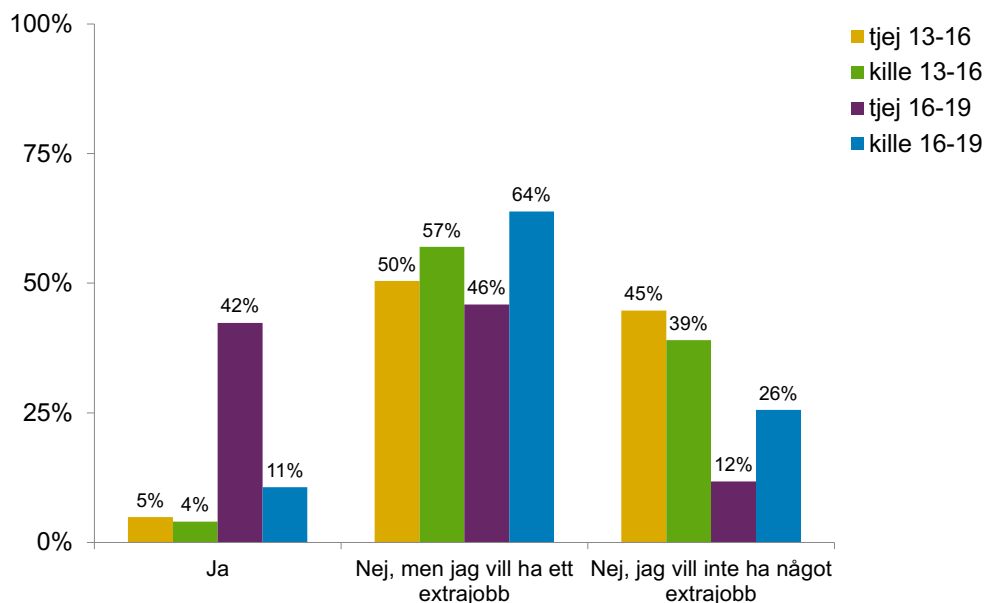
¹ Se exempelvis: Linneuniversitet 2016 "Sveriges ungdommar om framtiden." eller Mentor & Ungdomar.se "Unga röster 2016."

² Folkhälsomyndigheten 2018 "Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige?"

³ Mentor & Ungdomar.se "Unga röster 2016."

En andel om 5 % av högstadieungdomarna och 32 % av gymnasieungdomarna har ett extrajobb. Det är också en stor andel som skulle vilja ha ett extrajobb. Killar i gymnasiet är de som i högst grad svarar att de skulle vilja ha ett extrajobb medan tjejer i gymnasiet är de som högst grad redan har ett extrajobb. Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att andelen högstadieungdomar med extrajobb är på en lägre nivå medan andelen gymnasieungdomar med extrajobb är på en liknande nivå. Över tid kan vi i diagram G1b se att andelen gymnasieungdomar med extrajobb har ökat.

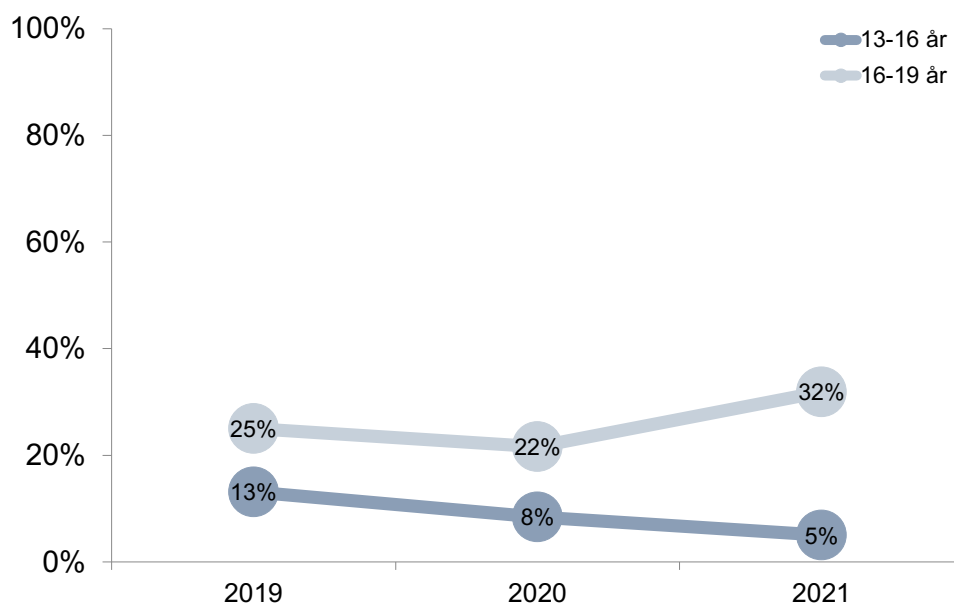
G1. Har du något extrajobb just nu?

G1a. Andel med extrajobb just nu: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
5%	13%	32%	30%

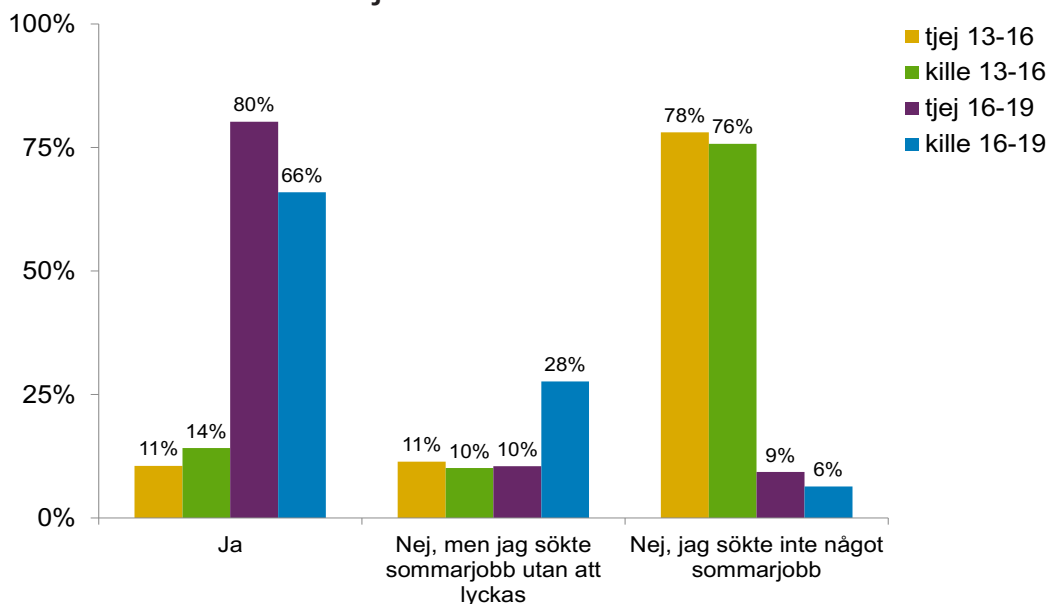
G1b. Andel med extrajobb just nu: Jämförelse över tid

Andelen högstadieungdomar som har haft ett sommarjobb den senaste sommaren är 14 %. Detta är likt rikssnittet för högstadieungdomar, och på en liknande nivå som tidigare år. Andelen gymnasieungdomar som hade ett sommarjobb i somras, 75%, är klart högre än för högstadieungdomarna och även högre än rikssnittet. Det är även en ökning från år 2020 men något lägre än år 2019.

Vanligast bland högstadieungdomarna är att de fick sitt sommarjobb genom någon i den egna familjen, se G2c på följande sida. Det vanligaste svaret bland gymnasietje- jerna är att man fått jobbet genom kommunen, medan det bland gymnasiekillarna är mer vanligt att ha fått jobbet genom någon i den egna familjen.

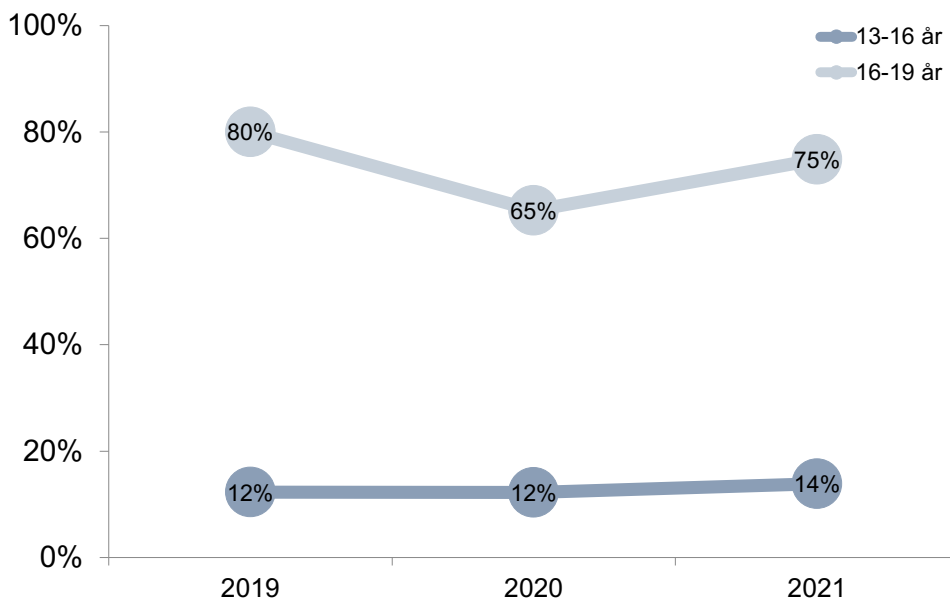
G2. Hade du ett sommarjobb i somras?

G2a. Andel med sommarjobb den senaste sommaren: Jämförelse med rikssnittet

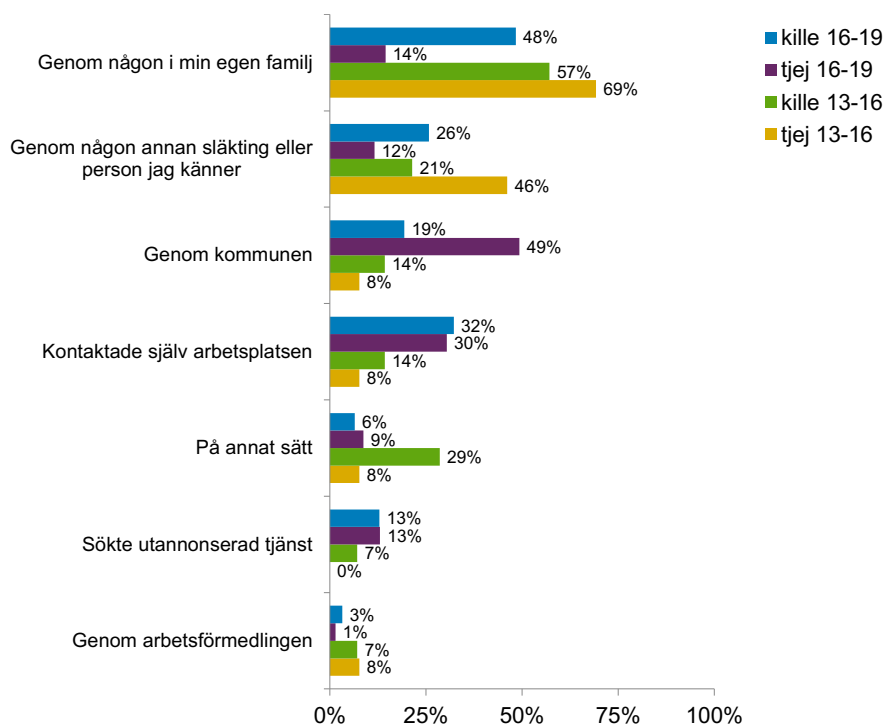
Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
14%	16%	75%	60%

G2b. Andel med sommarjobb den senaste sommaren: Jämförelse över tid

G2c. Hur fick du ditt sommarjobb?

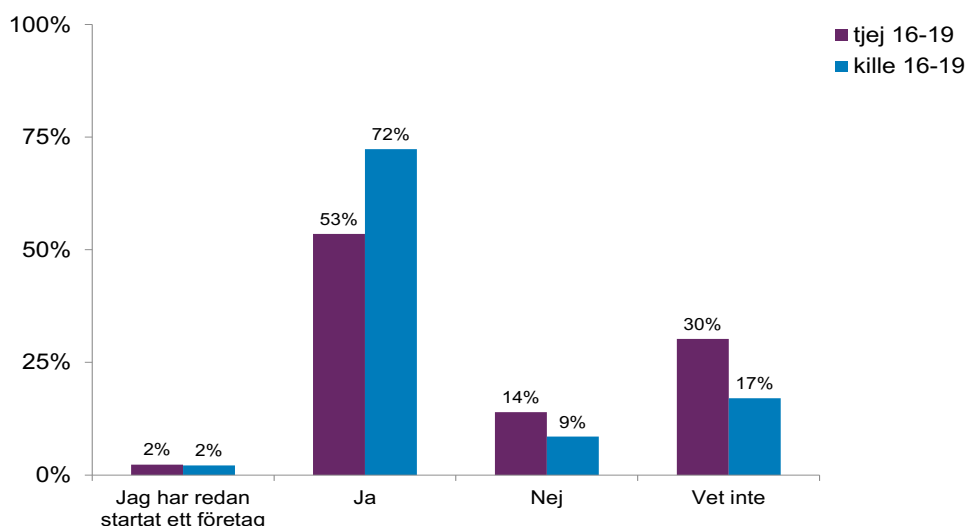
Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

Inställning till eget företagande

Gymnasieungdomarna fick svara på en fråga om deras inställning till att starta eget företag. 53 % av tjejerna och 72 % av killarna svarar att de skulle kunna tänka sig att starta eget i framtiden. Därutöver svarar 2% att de redan har ett företag.

G3. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

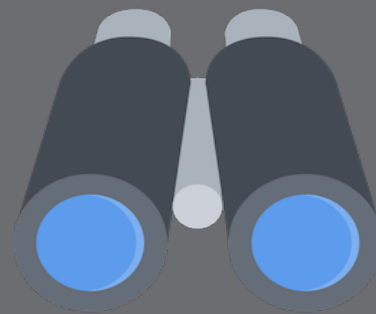

G3a. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden? Andel "Ja" jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
60%	58%

”Utbilda mig på något sätt, men vet inte vart eller i vad.”

– Svar på frågan om vad unga vill göra efter gymnasiet

H. Framtid

I det sista avsnittet i Lupp-enkäten ställs frågor om hur ungdomarna ser på framtiden, vad de vill göra och huruvida de planerar att flytta från kommunen.

Som tidigare nämnts i avsnittet om arbete så oroar sig många ungdomar över framtiden. I rapporten ”Unga röster 2016” svarar hela 4 av 10 att de känner oro för framtiden. I samma studie framkommer det att oron ökar i takt med ungdomarnas ålder.¹ Flertalet studier påvisar att ungas oro inför framtiden är kopplat till bland annat studieresultat och jobbmöjligheter.

Även förändrade förutsättningar kopplat till rådande pandemi och klimatförändringarna är två ytterligare aspekter som kan bidra till oro bland unga, vilket bland annat tas upp i Bris rapport ”Hållbara liv: Om barnets rättigheter, barns uppväxtvillkor och samhällets ansvar”. I rapporten konstateras också att relationer, existentiella frågor och identitet är aspekter som kan skapa oro för framtiden bland unga. Även oro över att hitta en bostad lyfts som en sak som kan bidra till att unga oroar sig för framtiden.²

¹ Mentor & Ungdomar.se ”Unga röster 2016.”

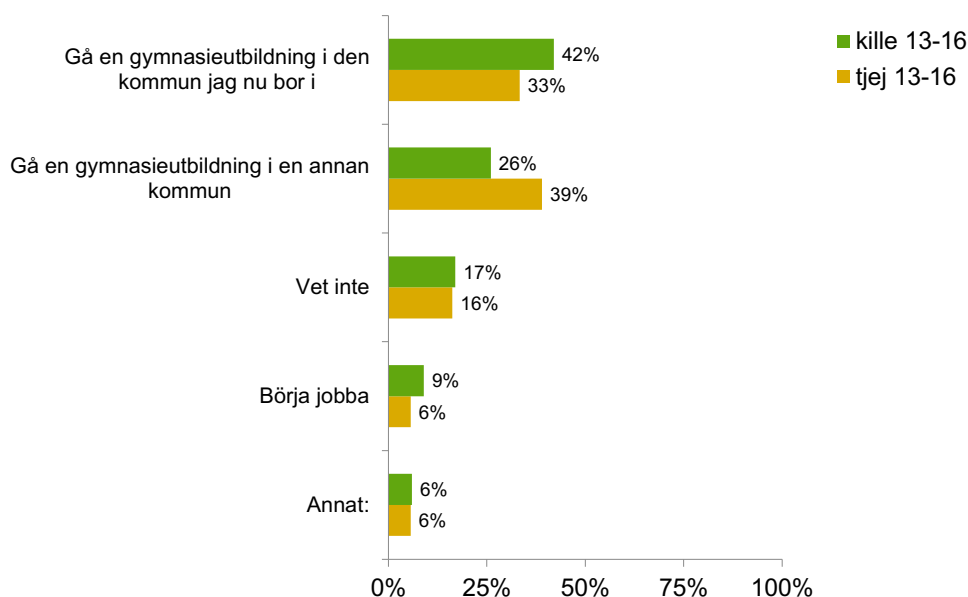
² Bris 2020: ”Hållbara liv: Om barnets rättigheter, barns uppväxtvillkor och samhällets ansvar”

Vad unga i högstadiet vill och tror de kommer göra

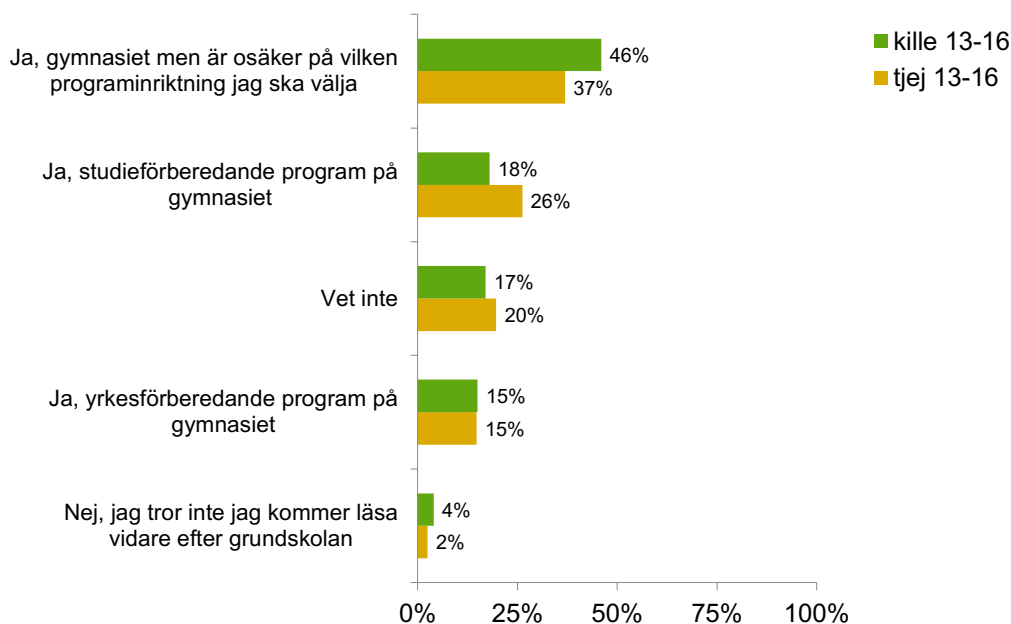
En stor majoritet av ungdomarna i högstadiet skulle helst gå en gymnasieutbildning (i kommunen eller på annan ort) efter grundskolan, se diagram H1a. En mycket liten andel, 6-9 %, vill helst börja jobba.

Som det framgår i diagram H1b tror en stor majoritet av högstadiungdomarna att de kommer läsa vidare på gymnasiet, direkt eller senare. 17-20 % vet inte om de kommer läsa vidare efter grundskolan.

H1a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?

H1b. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)?

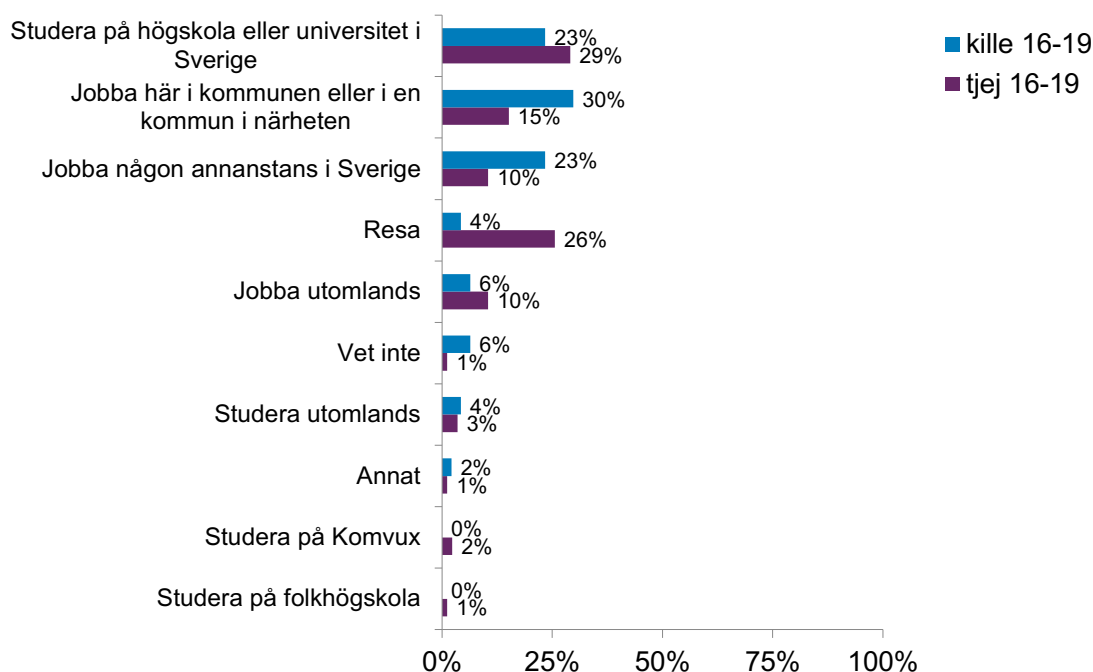

Vad unga i gymnasiet vill och tror de kommer göra

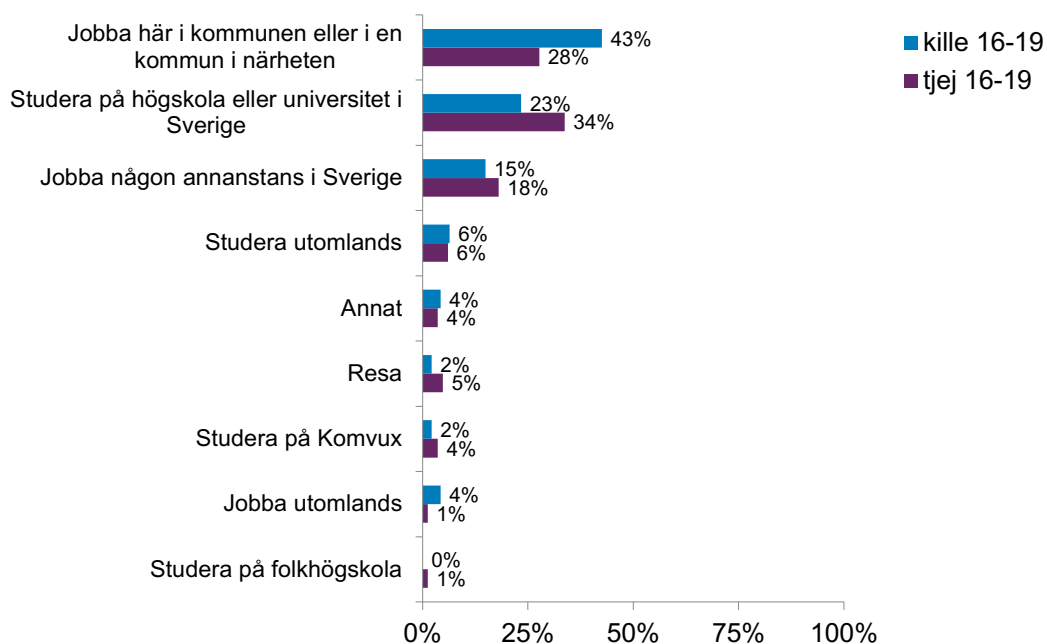
23 % av killarna och 29 % av tjejerna i gymnasiet svarar att de helst vill studera på högskola eller universitet i Sverige efter gymnasiet, se diagram H1c. Bland killarna är det mer vanligt att vilja jobba. Tjejer vill i högre grad än killar resa.

Tjejerna tror i högre grad än killarna att de kommer studera på högskola eller universitet i Sverige direkt efter gymnasiet. Killarna tror däremot i högre grad än tjejerna att de kommer jobba i kommunen eller i en kommun i närheten.

H1c. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

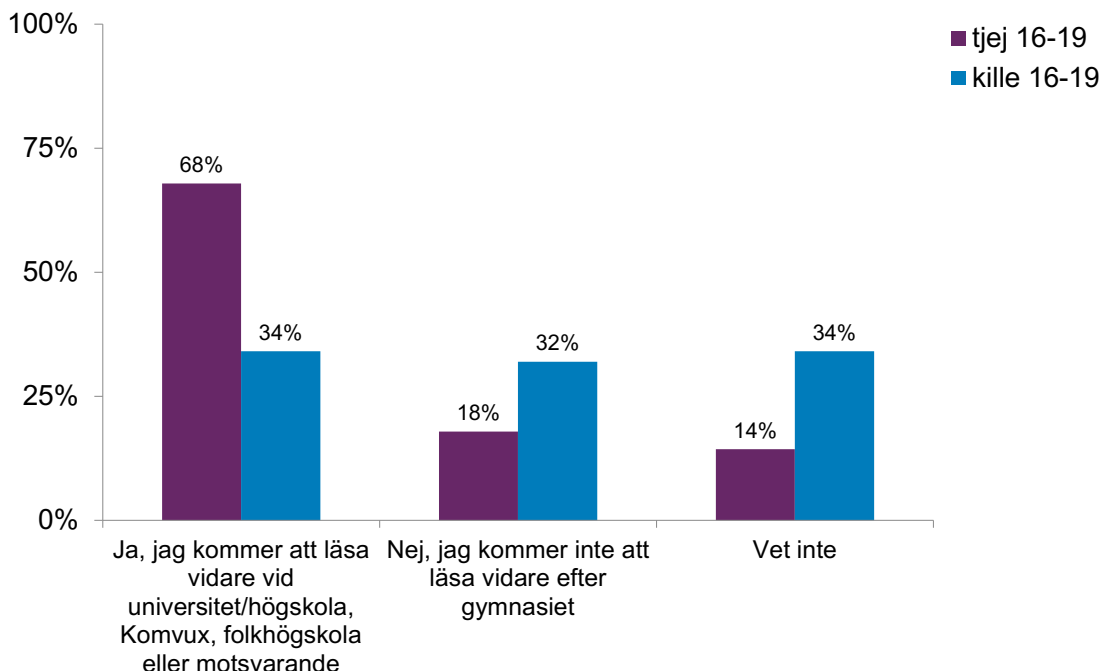

H1d. Vad tror du att du kommer göra direkt efter gymnasiet?

68 % av gymnasietjejerna och 34 % av gymnasiekillarna svarar att de tror de kommer att läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare. Unga i Ludvika tror i lägre grad än rikssnittet att de kommer läsa vidare. Jämfört med 2018 har andelen tjejer som tror att de kommer läsa vidare ökat något, medan andelen killar som tror det har minskat, se diagram H2b.

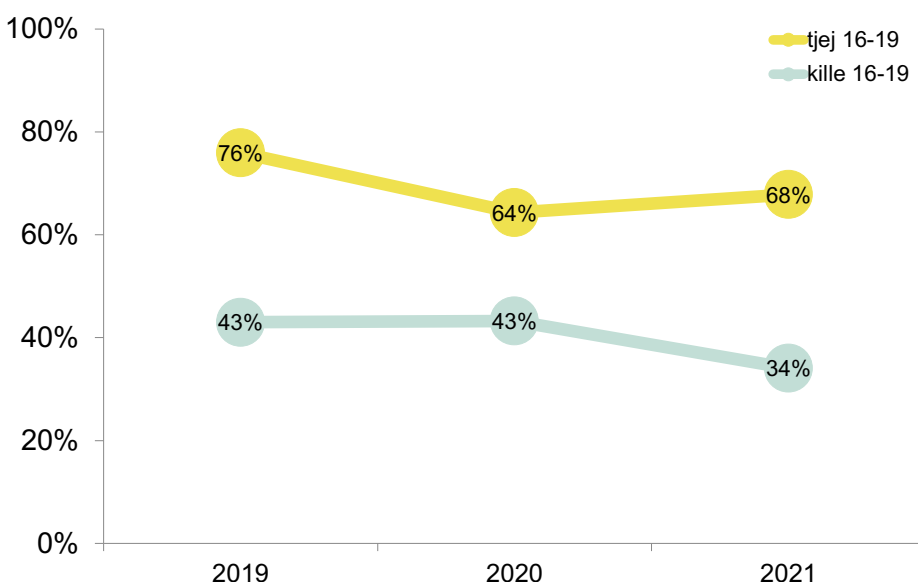
H2. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

H2a. Tror du att du kommer läsa vidare? Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Ja	54%	64%
Nej	22%	14%
Vet inte	24%	22%

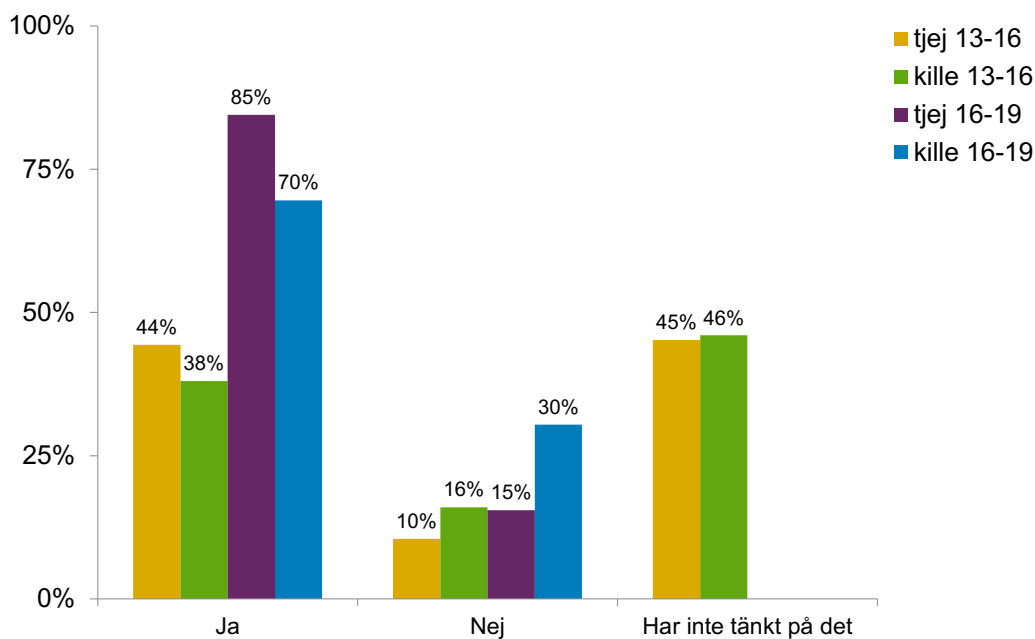
H2b. Tror du att du kommer läsa vidare? Jämförelse över tid

Flytta eller stanna i kommunen

Andelen som tror att de kommer att flytta från kommunen där de bor är högst bland gymnasieungdomarna, 78 % totalt. Bland högstadieungdomarna tror 41 % att de kommer flytta. Andelen som tror att de kommer flytta bland gymnasieungdomarna i Ludvika är något högre jämfört med rikssnittet. Resultatet för högstadieungdomarna är mer likt rikssnittet. Andelen gymnasieungdomar som tror de kommer flytta har även ökat något sedan 2020, medan resultatet för högstadieungdomarna är mer likt hur det såg ut år 2020.

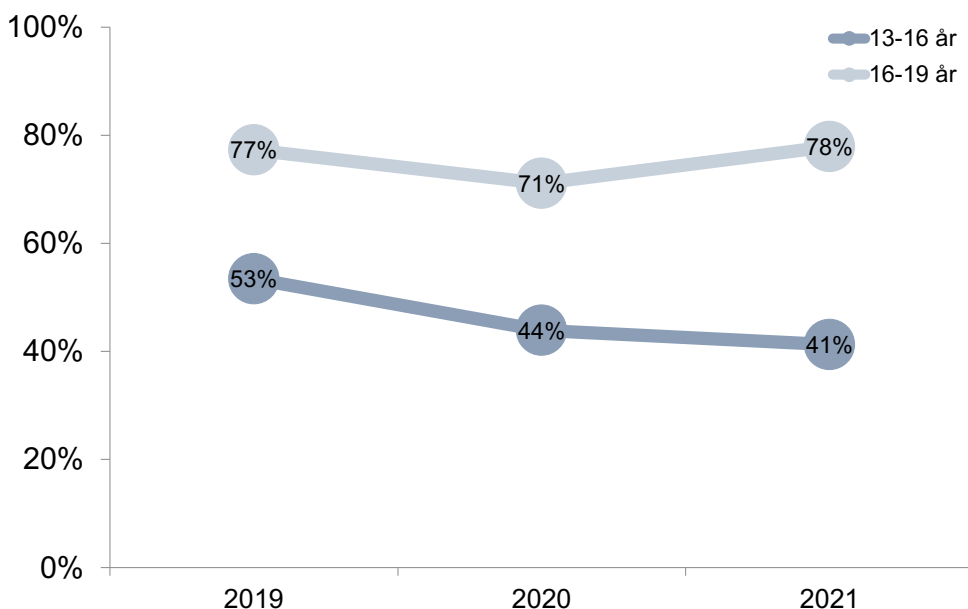
H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

H4a. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelse med rikssnittet

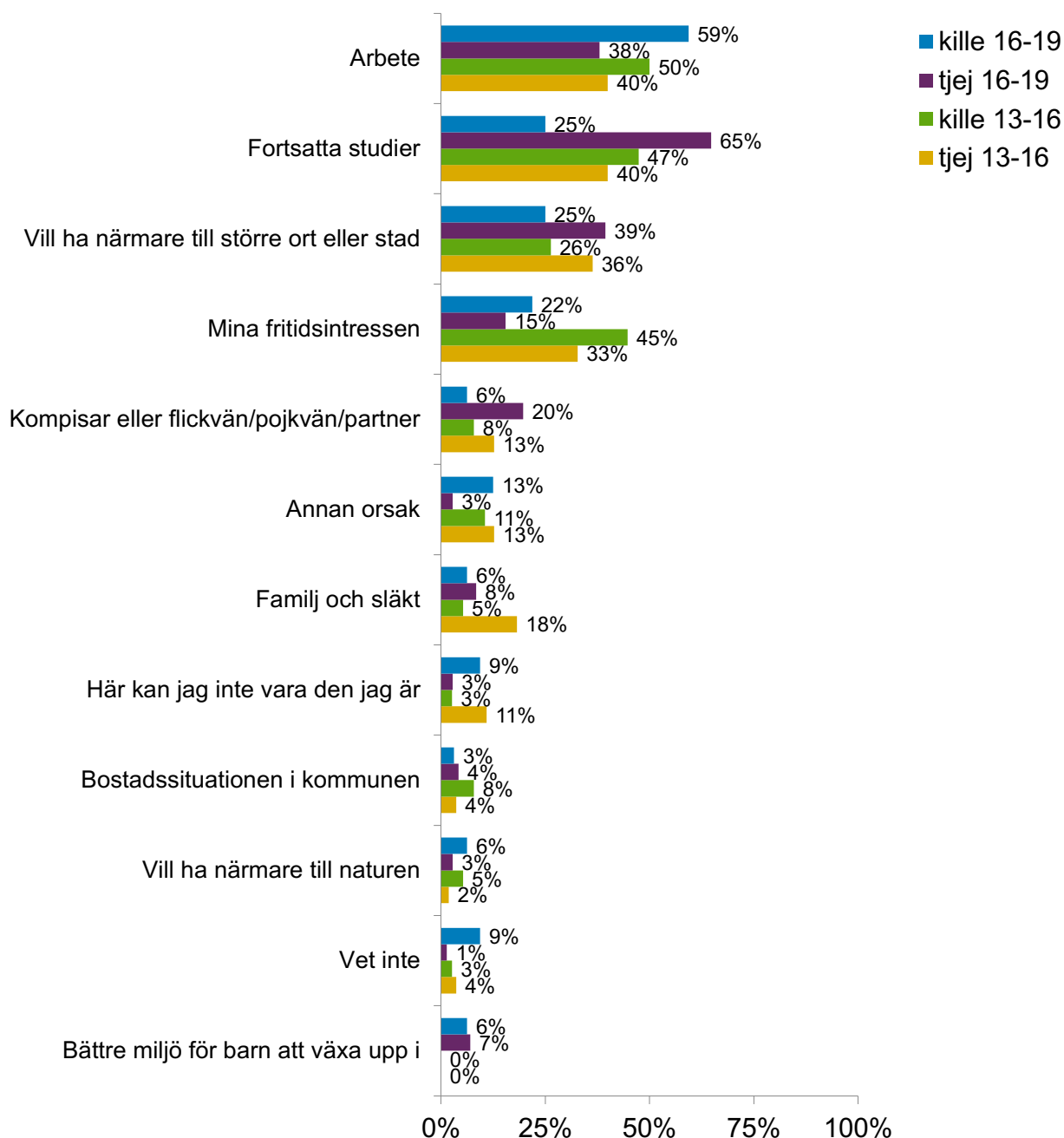
Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
41%	37%	78%	73%

H4b. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelse över tid

De som svarade att de tror att de kommer flytta fick svara på en följdfråga om varför. Många anger att de tror de kommer flytta på grund av arbete eller fortsatta studier. Gymnasietjejerna tror i högst grad att de kommer flytta på grund av studier, medan gymnasiekillarna i högst grad tror de kommer flytta på grund av arbete. 36-39 % av tjejerna och 25-26 % av killarna tror att de kommer flytta för att de vill ha närmre till en större ort eller stad. En relativt hög andel av högstadieungdomarna tror även att de kommer flytta på grund av sina fritidsintressen.

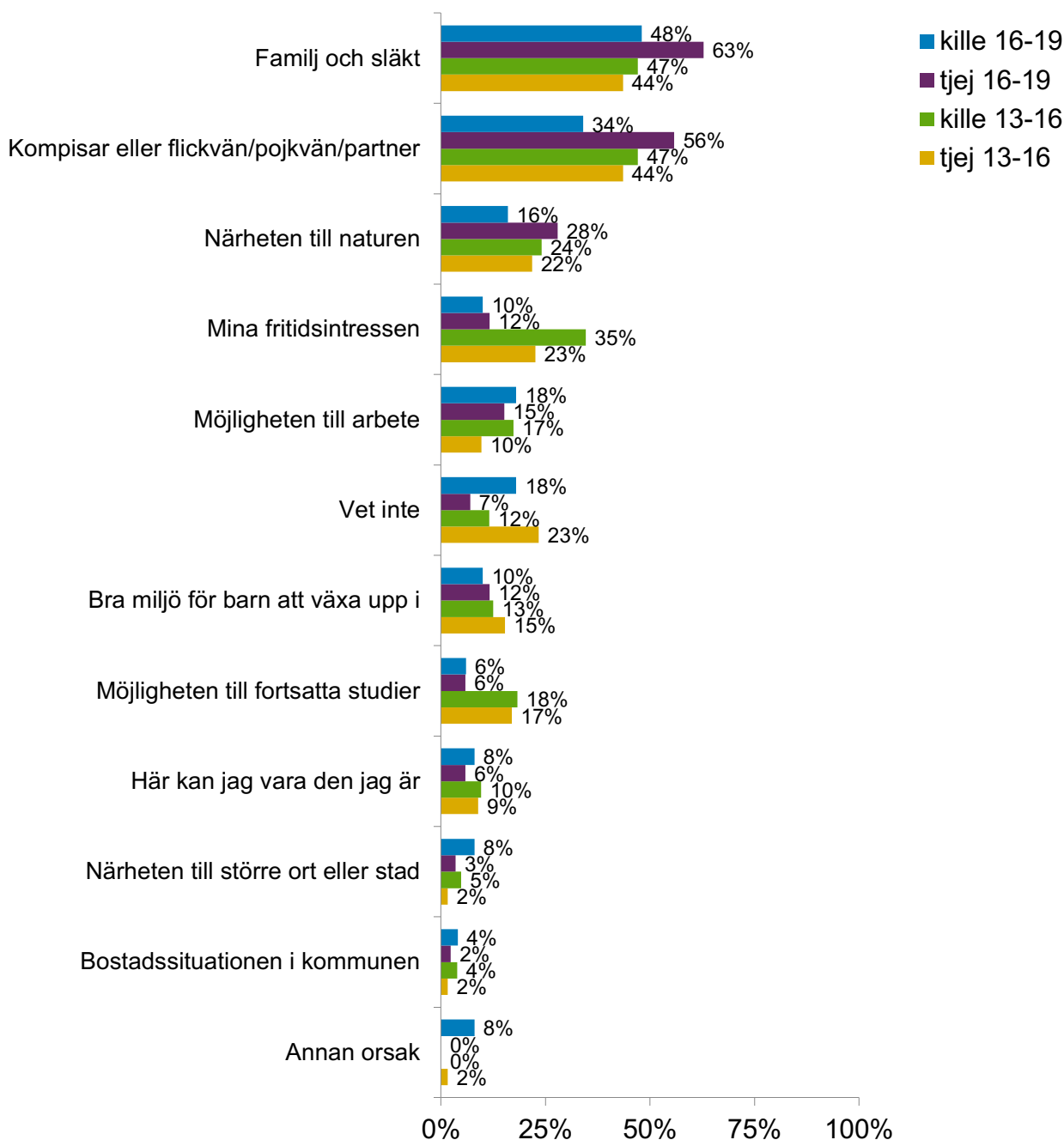
H4c. Av vilken anledning tror du att du kommer flytta från kommunen? Besvarades endast av de som tror de kommer flytta

Det bästa med kommunen

I Lupp-enkäten ställdes en fråga om vad som är det bästa med att bo i Ludvika. Familj och släkt samt kompisar och partner är det som störst andel anger. Tjejer i gymnasiet har i högst grad angett dessa skäl. Högstadiungdomarna, och särskilt killarna, svarar i högre grad än gymnasieungdomarna att deras fritidsintressen är det bästa med att bo i kommunen.

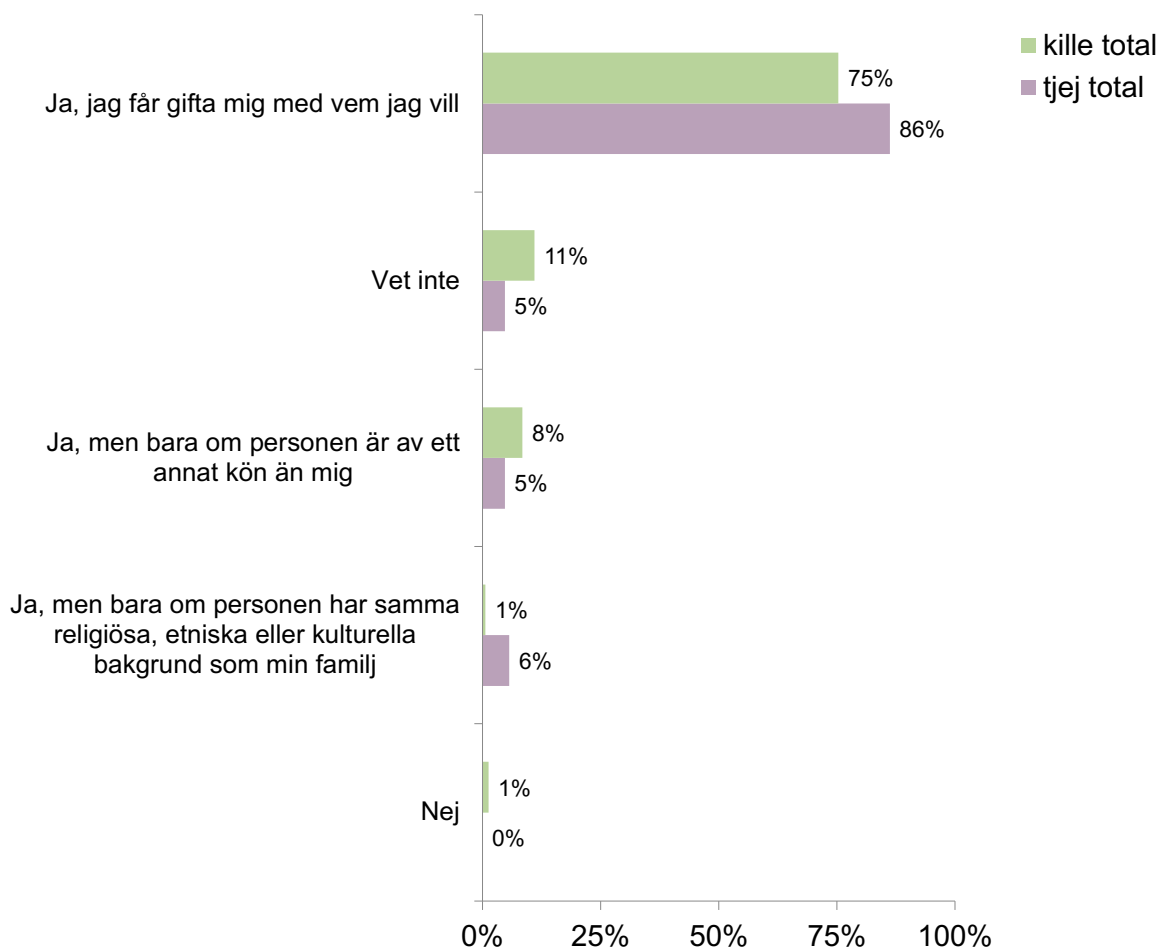
H5. När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun?

Vem unga får gifta sig med

I enkäten ställdes även en fråga om huruvida ungdomarna får gifta sig med vilka de vill. Totalt 86 % av tjejerna och 75 % av killarna svarar att de får det. Killar svarar i högre grad än tjejer att de inte vet, och i något högre grad att de får det om personen är av ett annat kön. Tjejer svarar däremot i något högre grad än killar att de får det om personen har samma religiösa, etniska eller kulturella bakgrund som deras familj.

H6. Får du gifta dig med vem du vill?

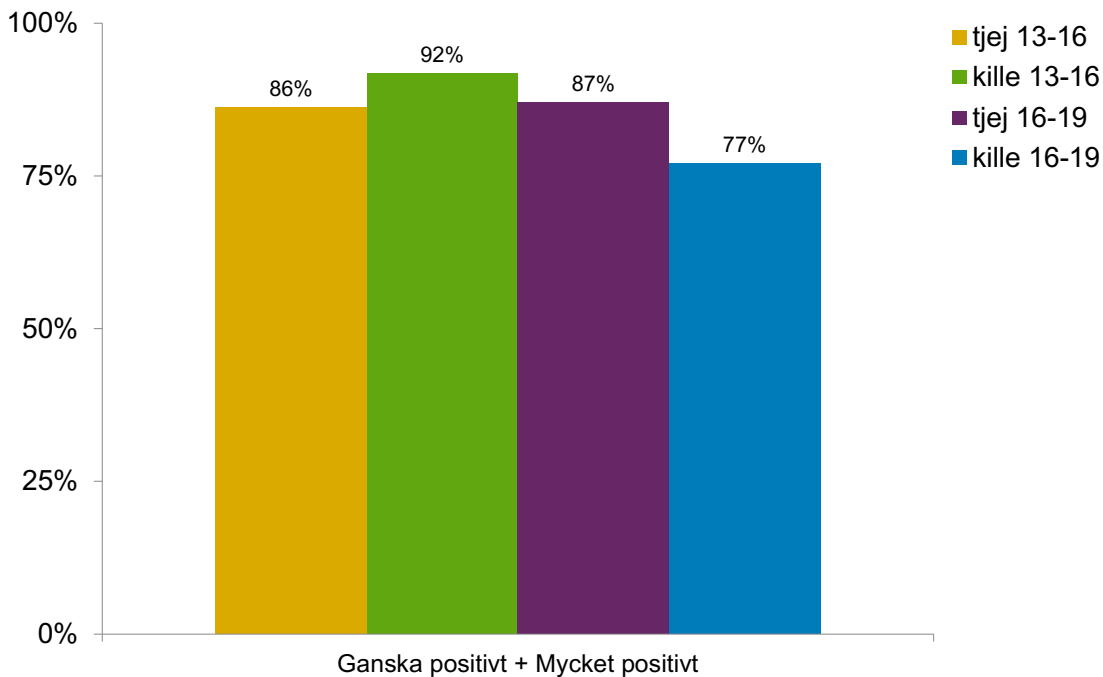

Framtid

Som framgår i diagram H7 på nästa sida svarar en stor andel, 86-92 % av högstadiungdomarna och 77-87 % av gymnasieungdomarna, att de har en mycket eller ganska positiv syn på framtiden. Killar i gymnasiet ser minst positivt på framtiden, medan killar i högstadiet är mest positiva. Gymnasieungdomarna ser mindre positivt på framtiden än rikssnittet. Över tid har andelen tjejer med en positiv syn på framtiden minskat.

H7. Hur ser du på framtiden?

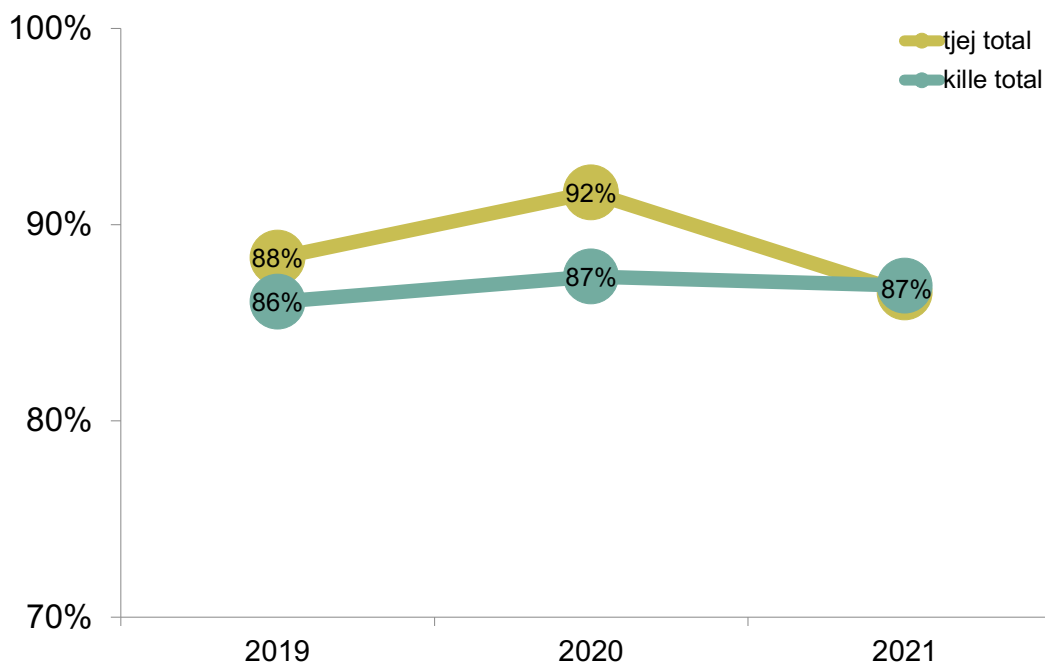
Andel som svarat ganska positivt och mycket positivt

H7a. Hur ser du på framtiden? Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Mycket + ganska positivt	87%	90%	83%	90%

H7b. Hur ser du på framtiden? Andel mycket + ganska positivt. Jämförelse över tid

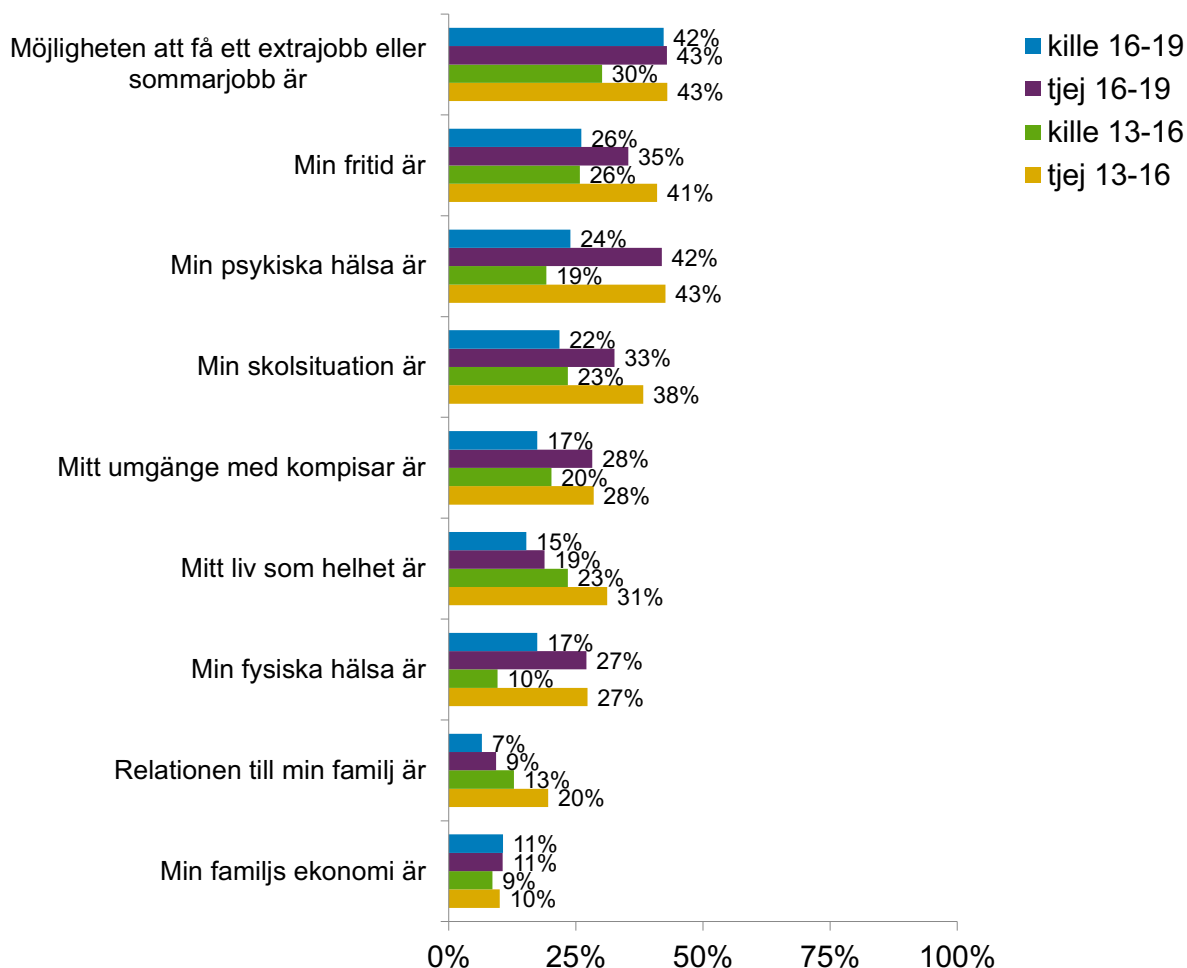
Corona-pandemin

Det ställdes även en fråga för att kunna se hur ungdomarna har påverkats av Corona-pandemin.

Utifrån diagrammet nedan (H8) kan vi se att många unga tycker att möjligheten att få ett extrajobb eller sommarjobb har blivit sämre på grund av pandemin. Högstadietjejer tycker dock detta i lägre grad än övriga.

Tjejer uppger i högre grad än killar att deras psykiska och fysiska hälsa, skolsituation, fritid och umgänge med vänner blivit sämre. Gymnasieungdomarna uppger i högre grad än gymnasieungdomarna att deras liv som helhet blivit sämre, och främst högstadietjejeerna.

**H8. Om du tänker på hur det är nu och hur det var innan Corona-pandemin började – På vilket sätt har ditt liv förändrats på grund av Corona-pandemin?
Andel som svarat "Lite sämre" eller "Mycket sämre".**

H9. Vill du tillägga något om hur Corona-pandemin har påverkat dig?

"att man kunde inte hitta praktik."

- Kille, gymnasiet

"Skolan gick bättre eftersom vi jobbade hemma, det var lugnare och man hann med mer"

-Tjej, gymnasiet

"Jag kunde inte spela fotbollsmatch och jag fick inte ha praο."

- Kille, högstadiet

"jobbigt att inte kunna göra det man vill"

-Tjej, högstadiet

"Det gick sämre i skolan på grund av pandemin, vilket i sin tur påverkade mitt mående generellt."

- Tjej, gymnasiet

Referenslista

- Amnå Erik, Ekström Mats & Stattin Håkan 2016: Ungdomars politiska utveckling
- Bris 2020: "Hållbara liv: Om barnets rättigheter, barns uppväxtvillkor och samhällets ansvar"
- Brottsförebyggande rådet 2009: Grövre våld i skolan
- Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning: Skolelevers drogvanor 2018
- Folkhälsomyndigheten 2018: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017-2018
- Folkhälsomyndigheten 2018: Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige?
- Kommittédirektiv 2014:111. Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet
- Länsstyrelsen Västerbotten 2015: Idrott och normer
- Mentor & Ungdomar.se 2016: Unga röster 2016. Tema: integration
- Mind 2018: En rapport om ungas psykiska hälsa
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2010: Fokus 10: Om ungas inflytande
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2013: Fokus 13: Unga och jämställdhet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2014: Fokus 14 - Om ungas fritid och organisering
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2019: Fokus 19: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor: Ung idag 2020: Ungas rätt till en meningsfull fritid
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2021: Fokus 21: Om ungas samhällsengagemang
- Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa
- Regeringens proposition 2013/14:191. Med fokus på unga - en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande
- Rädda Barnen 2008: Vems röst väger mest? Barn och vuxna om elevinflytande i skolan
- SCB 2020: Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige
- Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen
- Skolinspektionen 2020: Grundskolors arbete med jämställdhet
- Skolverket 2009: Grövre våld i skolan
- Skolverket 2011: Utvärdering av metoder mot mobbning
- SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?
- SOU 2016:5: "Låt fler forma framtiden" del A
- SOU 2016:55: Det handlar om en jämlik hälsa
- Statens medieråd: Ungar och medier 2019
- Sveriges Kommuner och Landsting 2014: Ungas inflytande och delaktighet
- Sveriges Kommuner och Landsting 2015 Utbildning - Nyckeln till arbete
- Sveriges Kommuner och Landsting 2018: Maskulinitet och jämställd skola: Arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat.
- Sveriges Ungdomsråd 2012, Medborgarprojektet: Ni kan bättre

